

ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕಿ
ದೀಪಿಕಾ ಕಚ್ಚಲ್

ಹಿರಿಯ ಸಂಪಾದಕಿ
ಬಿ.ಕೆ. ಕಿರಣ್ಣಯ್ಯ

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ
ಗಜಾನನ ಪಿ. ದೋಪೆ

ಯೋಜನೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಚರ್ಚೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಯೋಜನಾ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದರೂ, ಯೋಜನಾ ಕೇವಲ ಅಧಿಕೃತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿ, ಅಸ್ಸಾಮಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಬಂಗಾಲಿ, ಮಲಯಾಳಂ, ಮರಾಠಿ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಒರಿಯಾ, ಪಂಜಾಬಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತನಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಲೇಖಕರವು. ಅವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ನರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಯಥಾರ್ಥತೆ ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೊಣಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರಗಳು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ.

ವಿಳಾಸ

ಯೋಜನಾ - ಕನ್ನಡ,
ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಭಾಗ,

ಸಮಾಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಸಚಿವಾಲಯ,
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ,

ಮೊದಲನೆಯ ಅಂತಸ್ತು, 'ಎಫ್'ವಿಂಗ್,
ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸದನ, ಕೋರಮಂಗಲ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 034.

ದೂರವಾಣಿ : 080 - 25537244.

E-mail : kannada-yojana@gov.in

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ	2
ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸುಧಾರಣೆ: ನಿಯಂತ್ರಣದತ್ತ ಮುನ್ನಡೆ	3
* ಅತೀಶಾ ಕುಮಾರ್	
ಆದಿಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ರೂಪಾಂತರದವರೆಗೆ	7
* ವಿವೇಕ್ ಕುಮಾರ್, ಸಂಕೀರ್ತ್ ಟಂಡನ್ ಮತ್ತು ಶುಭದಾರಾವ್	
ಅಸಾಧಕ ಆಸ್ತಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ	10
* ಪ್ರೊ. ದೀಪಕ್ ನಾರಂಗ್	
ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮರು ಬಂಡವಾಳೀಕರಣ; ವಿಸ್ತೃತ ಹರವು	13
* ಅಶುತೋಷ್ ಕುಮಾರ್	
ದಿವಾಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ	16
* ಇಂದೀವ್‌ಜಲ್ ಧಸ್ಮನಾ	
ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್; ಸಮಸ್ಯೆ - ಸವಾಲು	20
* ಮಂಜುಳಾ ವಾಧ್ವಾ	
ಅಂಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಿತ ನಗದು ಆರ್ಥಿಕತೆ	24
* ಆರ್. ಸುಬ್ರಮಣಿಯನ್	
ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ	28
* ಚತುರ್ಭುಜ ಬಾರಿಕ್, ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಶರ್ಮ	
ಬ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳ ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಆರ್‌ಬಿಐ	31
* ಆರ್‌ಬಿಐ ಅಧಿಕೃತ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್	
ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಕಲ್ಚರಿ ಸಮರ್ಪಣೆ	35
ನಳನಳಿಸಿದ ನಗರ - ರುಗಮಗಿಸಿದ ದೀಪ	36
* ಮಾಯಣ್ಣ ಗೌಡ, (ಕೆ.ಎಂ.ಎ.ಎಸ್)	
ದಿವ್ಯಾಂಗಜನ್ ಸಶಕ್ತೀಕರಣ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪ್ರದಾನ	38
ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆ	39
* ಪ್ರವಾಕಾರ್ ಸಾಹು, ಭಾವೇಶ್ ಗಾರ್ಗ್	
ಭಾರತಮಾಲಾ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗೆ ಕಾಯಕಲ್ಲು	45
* ಯದುವೀರ್‌ಸಿಂಗ್ ಮಲ್ಲಿಕ್	
ಮಿಷನ್ ಇಂದ್ರಧನುಷ್	48
* ಡಿ.ಎಸ್. ಮಲ್ಲಿಕ್	
ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲೋಳ್ಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪಾತ್ರ	52
* ಚರಣ್ ಸಿಂಗ್, ಶಿವಕುಮಾರ ರೆಡ್ಡಿ ಕೆ.	
ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು	56
* ದಾಸನೂರು ಕೊಸಣ್ಣ	
ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಉಗಮ-ಕ್ರಾಂತಿಯ ಆಗಮನ	64
* ಬಿ.ಆರ್. ರವೀಂದ್ರನಾಥ್	
ಮನ್ ಕೀ ಬಾತ್	68
* ಕೃಪೆ; ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಬೆಂಗಳೂರು	
ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?	71
ವಾರ್ತಾ ವಿಶೇಷ	72

ಯೋಜನಾ ಚಂದಾ ವಿವರ

ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ	230.00
ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ	430.00
ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ	610.00

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ಚಂದಾದಾರರಾಗಲು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕಾದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್

Log on to
<http://publicationsdivision.nic.in/>,
in collaboration with bharatkosh.gov.in

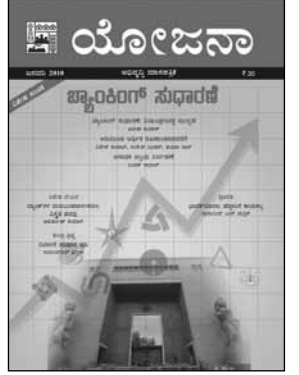
ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಡಿಮಾಂಡ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕಳಿಸುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು PUBLICATIONS DIVISION, MINISTRY OF I & B, GOVERNMENT OF INDIA ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ CHENNAI ನಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯವಾಗುವಂತೆ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಉಳಿತಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲೂ ಕಂಡು ಬಂದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣಕಾಸು / ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕುಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆಪದ್ಧನವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಡುವ ಪದ್ಧತಿ, ಎಲ್ಲ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿತ್ತು. ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ, ಸಾಮಂತ ಅರಸರಿಂದ ಆಕರಿಸಿದ ಕರ, ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆಧುನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಹಣದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮನೆಯಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಮತ್ತು ಒಡವೆ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಮಾರ್ಗವೆನಿಸಿದೆ. ಇಟ್ಟ ಠೇವಣಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನೀಡುವ ಬಡ್ಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯ ಆಕರ್ಷಕ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯದ ಮೂಲವೂ ಆಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಹಣವನ್ನು ಶೇರು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ವಿನಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲು ಠೇವಣಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಹೂಡಿಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ಗಳಂತಹ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಹಣ ಕೂಡ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆಯ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವರ್ಗಾಂತರವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಕ್ರಮೇಣ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿದೆ. ಇಂದು ಕೇಂದ್ರೀಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಬ್ಯಾಂಕಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೇ ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟನ್ನು ಊಹಿಸುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಧಿಯ ಮೂಲವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರೇ, ಹಣಕಾಸು ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಆಗಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಚಲಾವಣೆ, ಮೊದಲಾದ ನಿಯಂತ್ರಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಣ್ಣ ಖಾಸಗಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದವು. ಕೆಲವು ದಿವಾಳಿಯತ್ತ ತಿರುಗಿದವು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹಣದ ರಕ್ಷಣೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಕ್ಷೀಣಿಸಿತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಂತಹ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಯಿತು. ಈ ಬೃಹತ್ ಸುಧಾರಣೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಷ್ಟ ಗ್ರಾಹಕರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರದಂತೆ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರ ಹಣ ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗದಂತೆ ಖಾತರಿಪಡಿಸಿತು. ತದನಂತರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಣಿ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದವು. ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇತರ ವಲಯಗಳಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿತು. ಹೆಚ್‌ಡಿಎಫ್‌ಸಿ, ಐಸಿಐಐಐ, ಆಕ್ಸಿಸ್ ಮತ್ತು ಯೆಸ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಆರಂಭಿಸಿದವು. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಗ್ರಾಹಕರ ಸಂತ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ರಿಟೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿದವು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೂಡಾ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆ ಒತ್ತಾಸೆ ನೀಡುವ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಹರವು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡವು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಇರಲಿ, ಖಾಸಗಿ ರಂಗವೇ ಇರಲಿ; ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಡ್ಡಗಾಲು ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ, ಅದು ಅಸಾಧಕ ಸ್ವತ್ತು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ, ಮಿಷನ್ ಇಂದ್ರಧನುಷ್ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ಬಂಡವಾಳೀಕರಣ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವದ ಚೌಕಟ್ಟು ನಿರೂಪಣೆಗಳಂತಹ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ದಿವಾಳಿ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ ಚೌಕಟ್ಟು ಕೂಡ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಆಧುನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಗದು ರಹಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಅಂಕೀಕರಣ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲೆಂದರೆ, ಸೈಬರ್ ರಕ್ಷಣೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ, ಐಐಟಿಗಳಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಜನ್‌ಥನ್ ಯೋಜನಾ, ನೇರ ಲಾಭ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಳಜಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆ ಇನ್ನೂ ಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಕಡಿಮೆ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮಾಣ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆ ಅಲಭ್ಯತೆ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಇನ್ನೂ ಅಪ್ರಾಯಮಾನವೆನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಡುವೆ ಸುಗಮ ಸಂಪರ್ಕವೇರ್ಪಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಬಾತ್ತೀದಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸುಧಾರಣೆ ಮೇಲ್ಮೂಲಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಯೋಜಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯವೆಂದು ಅನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಆಸೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ, ನಂಬಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಇಟ್ಟ ಹಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶಿಸ್ತಿನ ಆರ್ಥಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಂಪನ್ನತೆ, ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಉತ್ತಮ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಒತ್ತಡದಿಂದ ದೂರವಿಡುತ್ತದೆ. □

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸುಧಾರಣೆ: ನಿಯಂತ್ರಣದತ್ತ ಮುನ್ನಡೆ

* ಅತಿಶಾ ಕುಮಾರ್

ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು
ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ
ಮತ್ತು
ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ
ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪಾದಕತಾ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ
ಜಾಗತಿಕ ಶಾಲುಮಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಿವೆ.
ಸಂಬಂಧಿತ
ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು
ಗಾತ್ರವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ
ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ
ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ
ಬಡತನ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ
ಮತ್ತು
ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಚೊಚ್ಚಗಾ
ಅದು ಧನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ
ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಗಾತ್ರ, ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವೂ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಲಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಸದೃಶ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದ / ಅಸಾಧಕ ಸ್ವತ್ತುಗಳು (ಎನ್‌ಪಿಎಗಳು) ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಹೆಚ್ಚಿದ ಸಂದ್ರತೆ (ಪಿಎಸ್‌ಬಿಗಳು) ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲುಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳು ಔದ್ಯಮಿಕ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಂಡವಾಳದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ರಮಗಳು ಈ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ನಾವು ಮೂರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಿದೆ - ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ, ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಸಾಲ ನೀಡುವ ಮೂಲಗಳಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಬಾಂಡ್

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಇತಿಹಾಸ

1991 ಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಭಾರತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತಗೊಳಿಸಿದೆ. 1969ರಲ್ಲಿ 50 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಠೇವಣಿಯುಳ್ಳ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತಗೊಳಿಸಿತು. ಶೇಕಡಾ 80 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಅದು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. 200 ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಬಂಡವಾಳವುಳ್ಳ ದೇಶಾದ್ಯಂತದ ಹಲವಾರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು 1980 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಶೇಕಡಾ 90 ರಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು. 1969 ಮತ್ತು 1991 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿತು. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಹಾಗೂ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೆಚ್ಚಳವೂ ಆಯಿತು. ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆಯೂ ಶೇಕಡಾ 14 ರಿಂದ 41 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಆದರೆ 1991 ರ ವೇಳೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕುಸಿಯಿತು. ಗ್ರಾಹಕ ಸೇವಾ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಳಪೆ ಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿತ್ತು. 1991 ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಉದಾರೀಕರಣದ ಜೊತೆಗೆ

* ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ನೀತಿ ಆಯೋಗ. E-mail : atisha.kumar@nic.in

ಸರ್ಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತು.

1991 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ನರಸಿಂಹನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಿತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಸ್ವಾಚ್ಛುರಿ ಲಿಕ್ವಿಡಿಟಿ ರೆಶಿಯೋ ಅಂದರೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಲಿಕ್ವಿಡಿಟಿ ಅನುಪಾತ (ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಆರ್) ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಶ್ ರಿಸರ್ವ್ ರೆಶಿಯೋ ಅಂದರೆ ನಗದು ರಿಸರ್ವ್ ಅನುಪಾತ (ಸಿಆರ್‌ಆರ್)ವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿತು.

ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು(ಪಿಎಸ್‌ಬಿ ಗಳು) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಮಿತಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿತು. ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಆರ್ ಮತ್ತು ಸಿಆರ್‌ಆರ್‌ಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬಡ್ಡಿದರ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಹಾಗೂ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮುಂತಾದ ಸಮಿತಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಯಿತು.

1998 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೂಡಾ ಆಗಿದ್ದರು. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಲು ಮುಂದಿನ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತೆ ಹಲವು ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿತು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ರಚನೆ, ಬಂಡವಾಳ ಹೆಚ್ಚಳ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ವಿಲೀನದ ಕುರಿತು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿತು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ, 1998 ರ ಸಮಿತಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆ,

ಪಟ್ಟಿ 1 : ಒಟ್ಟು ಮುಂಗಡಗಳ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿರುವ ಮುಂಗಡಗಳು(%)

	ಮಾರ್ಚ್ 2008	ಮಾರ್ಚ್ 2017
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು	3.5	15.6
ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು	4.2	4.6
ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು	3.0	4.5
ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು	3.5	12.1
ಮೂಲ: ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್		

ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಕುರಿತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿತು. 1991 ರಲ್ಲೇ ಮಾಡಲಾದ ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದ ಬಲವರ್ಧನೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ಜಿಡಿಪಿ ದರದಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲವಾಗಿ ನೀಡಿದ ಮೊತ್ತ 1990 ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 51.5 ಇದ್ದದ್ದು 2000 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 53.4ಕ್ಕೆರಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಜಿಡಿಪಿ ದರದ ಅನುಪಾತಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. 2000 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಪಾತ ಚೀನಾದಲ್ಲಿ 133 ಪ್ರತಿಶತ, ಮಲೇಶಿಯಾದಲ್ಲಿ 143 ಮತ್ತು ಥೈಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ 122 ಪ್ರತಿಶತ ಇತ್ತು.

2000 ರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಹಲವಾರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಕ್ರಮೇಣ ಹಲವಾರು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಬೃಹತ್ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿತ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿತು. 2014 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳ ಅವಲೋಕನ ಸಮಿತಿ (ಪಿ ಜಿ ನಾಯಕ್ ಸಮಿತಿ) ಯ ರಚನೆಯೂ ಆಯಿತು. ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು

ನಿಯಂತ್ರಣದೇಡೆ ಗಮನಹರಿಸುವಂತೆ ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿವೆ.

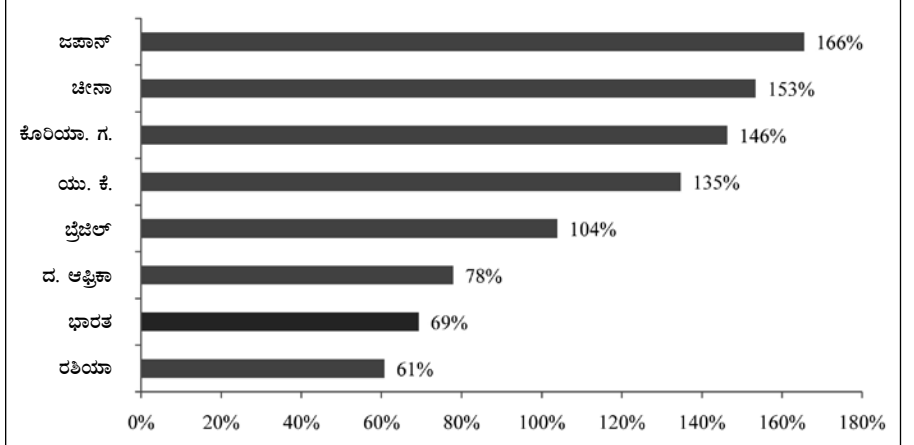
ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡಕ್ಕೊಳಗಾದ ಸ್ವತ್ತುಗಳು: ಇಂದಿಗೂ ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ (ಪಿಎಸ್‌ಬಿಗಳು) ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. (ಶೇಕಡಾ 70 ರಷ್ಟು) ಒಟ್ಟು ಸ್ವತ್ತು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಒಟ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಎಸ್‌ಬಿಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪಿಎಸ್‌ಬಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದಂಥವು. ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸದ ಅಸಾಧಕ ಸ್ವತ್ತುಗಳ (ಎನ್‌ಪಿಎಗಳ) ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಪಿಎಸ್‌ಬಿಗಳ ಕೊಡುಗೆ ದೊಡ್ಡದು. 2016 ರ ಮಾರ್ಚ್ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 88 ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾರ್ಚ್ 2015 ರಲ್ಲಿದ್ದ 2.78 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಪಿಎಸ್‌ಬಿಗಳಲ್ಲಿನ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳು 2017 ರ ಜೂನ್ ವೇಳೆಗೆ 7.33 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಏರಿದವು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಪಿಎಸ್‌ಬಿ)ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒತ್ತಡಕ್ಕೊಳಗಾದ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಪಾಲು ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 16 ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗಿಂತ 3 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳು ಪಿಎಸ್‌ಬಿಗಳ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿವೆ. ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ಆದಾಯ (ಆರ್‌ಒಎ) ಮತ್ತು ಇಕ್ವಿಟಿ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವಿಕೆ (ಆರ್‌ಒಇ) ಅನುಪಾತದ ಇಳಿಮುಖ ಈ

ದಶಕದಲ್ಲೇ 2016ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಋಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು.

ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳಿಂದಾಗಿ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿವೆ. ಮಾರ್ಚ್ 2016 ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನಿಗದಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸದ ಒಟ್ಟು ಅಸಾಧಕ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಮೊತ್ತ 6.1 ಟ್ರಿಲಿಯನ್ ರೂಪಾಯಿ ತಲುಪಿತು. ಮುಂದೆ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಲಾಭವು ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ ಕ್ಷೀಣಿಸತೊಡಗಿತು. ಮಾರ್ಚ್ 2008 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 2017 ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಒಟ್ಟು ಮುಂಗಡಗಳ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಒತ್ತಡದ ಮುಂಗಡಗಳು ಶೇಕಡಾ 3.5 ರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 12.1 ಕ್ಷೇರಿತು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ತೆರಿಗೆ ನಂತರದ ಲಾಭ (ಪಿಎಟಿ) 2016-17 ರ ಮೊದಲಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖವಾಯಿತು. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಲಾಭ ತಗ್ಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅಪಾಯದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ, ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ಬರುವ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕುಸಿತ. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯಗಳ ಮೇಲಿರುವ ಒತ್ತಡ ಔದ್ಯಮಿಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕುಸಿಯುವಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದೆ. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಂಡವಾಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅವು ಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. 2016 ರ ಜನವರಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಶೇಕಡಾ 5.6 ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಜನವರಿ 2017 ರಲ್ಲಿ ಔದ್ಯಮಿಕ ವಲಯದ ಸಾಲ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 5.1 ರಷ್ಟು ಕುಸಿಯಿತು. ಹೆಚ್ಚಿದ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಬೇಸಲ್ 3 ರಡಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಬಂಡವಾಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳು 2019 ರ ಜನವರಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿವೆ. ಈ ಸವಾಲನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿತು. ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಎನ್‌ಪಿಎ ಅನುಪಾತಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮೇಲೆ ಅದರ ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು 2015 - 16 ನೇ ಸಾಲಿನ ಇಂದ್ರಧನುಷ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಗುರುತಿಸಿತು. ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳೆಂದರೆ, ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ನ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಂಡವಾಳ

ಚಿತ್ರ 1: ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಹಣ ಠೇವಣಿ ಮತ್ತು ಜಿಡಿಪಿ ಸ್ವತ್ತುಗಳು (%), ಅನುಪಾತ 2015

ಮೂಲ : ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಧಿ (ಐಎಂಎಫ್)

ಅನುಪಾತಗಳು. ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ವಿತ್ತ ಸಚಿವಾಲಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 24 ರಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯ 2.1 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿತು. ತಮ್ಮ ಕನಿಷ್ಠ ಬಂಡವಾಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ (ಪಿಎಸ್‌ಬಿ) ಈ ನಿಧಿ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ವಸೂಲಾತಿ ಆಗದ ಸಾಲಗಳು ಮತ್ತು

(ಐಬಿಸಿ) ಕೂಡಾ ಎನ್‌ಪಿಎಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. 270 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋಟರ್‌ಗಳು ಯೋಜನೆಯ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲವೆ ಸ್ವತ್ತು ದಿವಾಳಿಯಾಗುವುದನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಸಂದರ್ಭ: ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರತೆ

ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಗಾತ್ರ, ಇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪಾದಕತಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಸಂಬಂಧಿತ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಗಾತ್ರವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಕೇವಲ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬಡತನ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೂ ಅದು ಧನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯಾಪಕತೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ಕೈ ಚೋಡಿಸಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಧ್ಯಯನ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಿಡಿಪಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಆಯ್ದು ಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರ 1 ಸಾದರಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇತರ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಭಾರತ ಜಿಡಿಪಿ ಗೆ ತಗ್ಗಿದ ಖಾಸಗಿ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಠೇವಣಿ ಅನುಪಾತದ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 2015ರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಜಿಡಿಪಿ ಅನುಪಾತ

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡಲು ವಿಸ್ತೃತ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡುವುದನ್ನು ಇಂದ್ರಧನುಷ್ ಯೋಜನೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಚೌಕಟ್ಟು ಸೃಷ್ಟಿ, ಪಿಎಸ್‌ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು, ನೇಮಕಾತಿ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬ್ಯೂರೊ (ಬಿಬಿಬಿ) ಸೃಷ್ಟಿ ಇದರ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆನ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಪ್ಲಿ ಕೋಡ್

ಪ್ರಮಾಣವು ಚೀನಾದ ಶೇಕಡಾ 140 ಮತ್ತು ಬ್ರೇಜಿಲ್ ನ ಶೇಕಡಾ 71ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಭಾರತದ್ದು ಶೇಕಡಾ 50.2 ಆಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಪಾತವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಠೇವಣಿಗಳು, 2015ರಲ್ಲಿ ಬ್ರೇಜಿಲ್‌ನ ಶೇಕಡಾ 119 ಮತ್ತು ಚೀನಾದ ಶೇಕಡಾ 312 ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಭಾರತ ಶೇಕಡಾ 77 ಹೊಂದಿತ್ತು.

ಕೆಲ ಹೊಸ ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ. 2016 ರ ಮಾರ್ಚ್ ವರೆಗಿನ ವರದಿಯಂತೆ ಉತ್ತುಂಗದಲ್ಲಿರುವ 10 ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು (ಅವುಗಳ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಆಧರಿಸಿ) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಟ್ಟು ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಶೇಕಡಾ 58 ರಷ್ಟರ ಒಡೆತನ ಹೊಂದಿವೆ. 1991 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಕೇವಲ 14 ಯುನಿವರ್ಸಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ 1976 ಮತ್ತು 2009 ರ ಮಧ್ಯದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ 130 ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. 2016 ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಶೇಕಡಾ 6 ರಷ್ಟನ್ನು ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಹೊಂದಿವೆ.

ಮುನ್ನೋಟ

ಸಾಲದ ಮಿತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸೂಕ್ತ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತೇಜಕ ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೃಢವಾದ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಬಂಡವಾಳವುಳ್ಳ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಭಾರತ ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಿದೆ. ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸುಧಾರಿತ ಹಣಕಾಸು ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥವಾದ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿ ಪದ್ಧತಿ, ಕಡಿಮೆ ಪ್ರವೇಶ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು, ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಕ್ರಮಗಳ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆತಿಥ್ಯದ ಮೂಲಕ ಒಂದು ದೃಢವಾದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರಕವಾಗಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಮೂರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದ್ದು ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ

ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಿಎಸ್‌ಬಿಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ. ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮರುಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್‌ಪಿಎಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಜಾಗತಿಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಜೊತೆಗೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಧಾಯಕಗಳಿಗೂ ಶಕ್ತಿ ನೀಡಿದಂತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಇದರಂತೆಯೇ, ದಕ್ಷಿಣ ಕೋರಿಯಾ ಆರ್ಥಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸೇವೆಯೊಂದನ್ನು (ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್) ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಇದು 1990 ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಪೂರ್ವ ಏಶಿಯಾ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ತರುವಾಯ ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸುಧಾರಿತ ಆಡಳಿತದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕುರಿತು ಒಲವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನೇಮಕಾತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬ್ಯೂರೋ (ಬಿಬಿಬಿ) ರಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದ್ರಧನುಷ್ ಯೋಜನೆ ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬ್ಯೂರೋ ರಚಿಸಿದಲ್ಲಿ ಪಿಎಸ್‌ಬಿ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಗಾಢ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಿದೆ. ಸಾಲದ ಸೂಕ್ತ ಹಂಚಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಕೂಡ ಸುಧಾರಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ

ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದನ್ನು ನಾವು ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು.

ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸುಧಾರಣೆಯ ಎರಡನೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲವೆಂದು ಬಾಂಡ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು. ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಲಿಕ್ವಿಡ್ ಮತ್ತು ಡೀಪ್ ಬಾಂಡ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಬಾಂಡ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಲು ಕಡಿಮೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿಸುವುದೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಯ ಮೂರನೇ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾವೀನ್ಯತೆಯನ್ನು ತರಲು ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು, ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು.

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ "ಆನ್-ಟ್ಯಾಪ್" ಪರವಾನಗಿ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆಯು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧನಾತ್ಮಕ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೂ, ಪ್ರವೇಶದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರವೇಶ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದರಿಂದ, ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ಜಾಗತಿಕ ಆಫಾತಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಇದು ವಲಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಲಾಭವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ, ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ 1990 ರ ದಶಕದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರತ್ತ, ಆಡಳಿತ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣದತ್ತಲೂ ಗಮನಹರಿಸಿವೆ. ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. □

ಆದಿಂಬಂದ ಆರ್ಥಿಕ ರೂಪಾಂತರದವರೆಗೆ

ಖಾಸ್ರಿ ಅಥವಾ
ಶ್ರಾವಣಲಿಖ ನಲಯದ
ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ
ಯಾರು ನೊದಲು
ಬದಲಾವಣೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಾರೋ
ಅವರು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ
ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ
ಲಾಭವನ್ನು
ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.
ಸುಧಾರಣೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಜಾಲಿ
ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು
ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ
ಸಮರ್ಥ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ,
ಜತೆಗೆ
ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ
ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು
ಜಗತ್ತಿನ ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ
ಏರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆ
2018ರತ್ತ ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ
ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಭಾಸವಾಗದ ಆದರೆ,
ಪ್ರಬಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುವ
ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ
ದೇಶದ ತಲಾ ಡಾಲರ್ ಆದಾಯ 2000
ಅನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು, ಇದರ
ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು
ಆಂತರಿಕ ಬಳಕೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು
ಆಂಗಿಕಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ
ಜನರು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಐಶಾರಾಮಿ ವಸ್ತು
ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ
ಬಳಸಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ವಿಧಾನವನ್ನು
ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆರ್ಥಿಕ
ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್
ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಾಯಕನ ಸ್ಥಾನ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.
ನಾವು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ
ಸ್ಥಿರ ಪ್ರಗತಿ ಕಾಣುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ,
ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು
ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳತಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲೂ
ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಿದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯ ಹೇಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿತ್ತು?

ಈ ಪ್ರಯಾಣ ಮುಂದುವರಿಸುವ
ಮುನ್ನ ನಾವು ಹಿಂದಿನ ಐತಿಹಾಸಿಕ
ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಾದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ
ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ನಂತರ ಹಾಗೂ 1991ರ
ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ
ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯ ಸುಧಾರಣೆಯ
ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನೇ

* ವಿವೇಕ್ ಕುಮಾರ್

** ಸಂಕೇತ್ ಟಂಡನ್ *** ಶುಭದಾರಾವ್

ಇಟ್ಟಿತು. ಸಾಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ
ದರದ ನಿಗದಿಯಲ್ಲಿ ಅನಿಯಂತ್ರಣ,
ಸಾಲ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ
ಕಡಿತ, ಸಿಬಿಎಸ್ ನತ್ತ ಚಲನೆ ಮತ್ತು
ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹೊಸ ಜಮಾನಾಕ್ಕೆ
ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಿದ್ದು 2000ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ
ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಬದಲಾವಣೆ
ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೇ
ರೇವಣಿ ಇಡುವಿಕೆಯ ಮೊತ್ತ 1997ರ ವಿತ್ತ
ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಿಡಿಪಿಯ ಶೇ.35.6 ಇದ್ದದ್ದು,
2007ರ ವಿತ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.60.8ಕ್ಕೆ
ಏರಿದ್ದು ಅಚ್ಚರಿಯ ಸಂಗತಿಯೇನಾಗಲಿಲ್ಲ.
ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಬೇಡಿಕೆ ಕೂಡ
1997ರ ವಿತ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಜಿಡಿಪಿಯ
ಶೇ.19.6 ರಿಂದ 2007ರ ಆರ್ಥಿಕ
ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.45.0ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಯಿತು.
ಮುಂದಿನ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರೇವಣಿ ಮತ್ತು
ಸಾಲದ ನಡುವಿನ ಅನುಪಾತ ಜಿಡಿಪಿಗೆ
ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ.71.2
ಹಾಗೂ ಶೇ.51.9ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಯಿತು.
ಅದೂ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು
ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಚಂಚಲತೆಯಿಂದಾಗಿ
2008ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಜಾಗತಿಕ
ಆರ್ಥಿಕ ಮಹಾ ಕುಸಿತ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು
ಎಂಬ ಆತಂಕದ ನಡುವೆಯೇ
ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ (1990ರಲ್ಲಿ)
ಈ ವಿಸ್ತರಣೆ ಕೇವಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ
ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ
ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ
ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣಿಸಲು
ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ
ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು 2007ರ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ

ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶೇ.20 ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅದೇ 2017ರ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.29 ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಹೊಂದಿವೆ. ಸಾಲದ ಹೆಚ್ಚಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪಾಲು ಪ್ರಬಲವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದು, ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಲದ ಶೇ.75ರಷ್ಟನ್ನು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೇ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದೇನೇ ಆದರೂ, 2010ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲೂ ಅವರೇ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲೂ ಮುಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನೂ ಮೀರಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿವೆ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಈ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅವು ಗ್ರಾಹಕರ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳನ್ನು ಚುರುಕಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮೊಳಗೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ನೀಡಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಠೇವಣಿಯಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿನ ಠೇವಣಿಗಳ ಮಾಲಿಕತ್ವ 2007ರ ವಿತ್ತೀಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.20 ರಷ್ಟು ಇದ್ದದ್ದು 2017ರ ವಿತ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.24ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಹೊಂದಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು:

ಕಾಲಘಟ್ಟ : ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ವಲಯಕ್ಕಷ್ಟೇ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್ ಇವುಗಳ ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹೊಸ ಜಮಾನದ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು 2000ರ ನಂತರದ ಖಾಸಗೀಕರಣದ ನಂತರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಆಸ್ತಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿ

ಸಾಲ ನೀಡಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೊಸ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊಸತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಣಾಮಾತ್ಮಕ ಪರಿಹಾರ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ಆದಾಯದ ಮಾರ್ಗ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜತೆಯಲ್ಲೇ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಸೇಲ್ ಮೆಷಿನ್ ಗಳನ್ನು ಬಹುಬೇಗನೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡವು.

ಉತ್ಪಾದಕತೆ : ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಆದಾಯದ ಅನುಪಾತದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ(ಸಿಐ)- (ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ವೆಚ್ಚ + ಇತರೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ವೆಚ್ಚ)/ (ಒಟ್ಟಾರೆ ಬಡ್ಡಿ ಆದಾಯ + ಇತರೆ ಆದಾಯ) ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಡುವೆ ಭಾರಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಐ ಸ್ಥಿರವಾಗಿಯೇ ಕೆಳಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ 2012ರ ವಿತ್ತೀಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.47 ಇದ್ದದ್ದು 2017ರ ವಿತ್ತೀಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.43ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಿಐ ಅನುಪಾತ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ 2012ರಲ್ಲಿ ಶೇ.44 ಇದ್ದ ಪ್ರಮಾಣ 2017ರ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇ.49ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದಾಗ ಇರುವ ಷೇರುದಾರರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೇ

ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕುಶಾಗ್ರತೆ : ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಸ ಜಮಾನದ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆಯಲ್ಲದೇ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತರನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆರ್ ಬಿಐನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರಿಶೀಲನಾ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

ಇದರ ಹಿಂದೆಯೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೂ ಕೂಡ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಕಳೆದೊಂದು ದಶಕದಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತೀಚಿಗಷ್ಟೇ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಇವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಸರ್ಕಾರದ ಸುಧಾರಣೆಯಾದ, ಅಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಸಿಎಂಡಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕಾರೇತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸಿಇಒ ಎಂದು ಮಾಡಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಸಿಇಒ ಅವರಿಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಅವಧಿ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಲವರ್ಧನೆಯಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಿಆರ್‌ಐಎಲ್‌ಸಿ (ಕೇಂದ್ರ ಬೃಹತ್ ಸಾಲಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಾಂಗಾರ) ರಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಐಬಿಸಿ (ದಿವಾಳಿತನ ನಿಯಮ) ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ಸಾಲ ಕಟ್ಟದವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡರೆ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೇ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸದ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್ ಗಳಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ವಸೂಲಾಗದ ಸಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಗ ಸಾಲದ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಸಹಕಾರ

ಸಿಕ್ಕಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗಾಗಿ 2.11 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಮರು ಹೂಡಿಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ಈ ನಿರ್ಧಾರ ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಸದ್ಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಬಾಸೆಲ್ IIIನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜತೆಗೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಕೆಲಸದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಡುವೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ

2025ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ನಾಲ್ಕನೇ ದೊಡ್ಡ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ:

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ : ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪ್ರಮುಖ ವಲಯವಾರು ಹಾಗೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿವೆ.

ಅನಿಯಂತ್ರಣ : ಆರ್ಥಿಕ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯ ಒಳವಿನ ನೀತಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ

ಜನಸಂಖ್ಯಾಧಾರಿತ : ಯುವ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿದ ಜನರಿಂದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಅಡ್ಡಿ : ಇದರಲ್ಲಿ ಅಮಾನ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಲೀನ, ದೂರ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅವಕಾಶ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳ ಜತೆಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಏಳು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಭಾರತದ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುತ್ತವೆ:

1. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ : ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನೇ ಬದಲಿಸಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಡೇಟಾ, ಕ್ಲೌಡ್

ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರೆ ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಪೇಮೆಂಟ್/ವ್ಯವಹಾರ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಭವಿಷ್ಯದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 946 ದಶಲಕ್ಷ ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆದಾರರಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ 50 ದಶಲಕ್ಷ ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಗ್ರಾಹಕರಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೂಪಿಸಲಾಗಿರುವ ಜಿಎಂ ಟ್ರಿನಿಟಿ(ಜನ ಧನ್-ಆಧಾರ್-ಮೊಬೈಲ್) ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬಹುದು.

2. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಳಕೆ : ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳತ್ತ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತಲೇ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವಿಗಳ ಜತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಜತೆಗೆ, ಗ್ರಾಹಕರ ದೃಢೀಕರಣ, ವಂಚನೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಪಾವತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಅಕೌಂಟ್ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ, ಕೆವೈಸಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಇರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಜತೆಗೆ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ನೀಡಬಹುದು.

3. ನಗದು ರಹಿತ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಂಚ್ ರಹಿತ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ : ಅಮಾನ್ಯೀಕರಣದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ನಗದು ರಹಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ನಗದುರಹಿತ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್

ವಲಯದಲ್ಲಿ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪರಿಣಾಮ ಇದು ಈ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ ತರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಡಿ.15ಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯಗೊಂಡಂತೆ 400 ದಶಲಕ್ಷ ಬಳಕೆದಾರರು ಇದನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಗಳು ಈಗ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬ್ರಾಂಚ್(2014ರಲ್ಲೇ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಫೋನ್ ಗಳ ಬಳಕೆ ದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 80 ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ) ಗಳಂತಾಗಿವೆ. ಮಾರ್ಗನ್ ಸ್ಟ್ರಾನ್ಸ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತೀಯ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ 2013ರಲ್ಲಿ 11 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಇದ್ದದ್ದು 2020ರ ವೇಳೆಗೆ ಇದು 137 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಿದೆ.

4. ಎಟಿಎಂಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವಿನ್ನತೆ: ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬ್ರಾಂಚ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ ವಹಿವಾಟಿಗೆ 48 ರೂ ಹಾಗೂ 25 ರೂ ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ, ಎಟಿಎಂಗಳಿಗೆ 18 ರೂ, ಐಎಆರ್ ಗೆ 8ರೂ ಮತ್ತು ಆನ್ ಲೈನ್ ಗೆ 4 ರೂ.ಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಟಿಎಂಗಳ ವಿಸ್ತಾರ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದು ಪ್ರತಿ 10 ಲಕ್ಷ ಮಂದಿಗೆ ಕೇವಲ 11 ಎಟಿಎಂಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಚೀನಾದಲ್ಲಿ 37 ಮತ್ತು ಮಲೇಶಿಯಾದಲ್ಲಿ 52 ಇವೆ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸೋಲಾರ್ ಎಟಿಎಂಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲೂ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಕಡಿತ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ವಲಯದ ಕರೆಂಟ್ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆಯನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದಾಗಿದೆ.

5. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೇ ತಳಹದಿ : ಭಾರತ ಜಾಗತಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.5ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಹೊಂದಿದ್ದು 2025ರ ವೇಳೆಗೆ ಶೇ.9-10ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆ ಕಾಣುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಭವಿಷ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಧನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ 5:25ರ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಪಿಪಿಪಿ ಮಾಡೆಲ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿವೆ. ಇದರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಸಾಲ ನಿಧಿಗಳು, ಗ್ರೀನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆ ಅಂತರ ನಿಧಿಯಂಥ ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

(15ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ)

ಅನಾಧಕ ಆಸ್ತಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

* ಪ್ರೊ. ದೀಪಕ್ ನಾರಂಗ್

ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಅನಾಧಕ ಲ್ಲತುಗಳು (ಅಂದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಲಾಲಗಳು) 2017ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 30ರಲ್ಲಿ 8.40 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಇವೆ. ಇದು 2017ರ ಜೂನ್ 30ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ 8.29 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರತಿಶತ 1.31 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ವಹಿಸುವ ಆರ್ಥಿಕ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಚಾಲನೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣ ಹೊಂದಿರುವವರಿಂದ ಠೇವಣಿ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಚಲಾವಣೆ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಗುಣಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದಕ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನುಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವವರ ಆದಾಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರ ವೆಚ್ಚವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಆದಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಿಡಿಪಿ ಮತ್ತು ವೇಗವಾದ ಉತ್ಪಾದಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಕುಂದುತ್ತದೆ. ಸಾಲದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಿಂತು ಹೋಗಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಶೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನಾಧಕ / ದುಡಿಯದ ಆಸ್ತಿಗಳು (ಎನ್‌ಪಿಎಗಳು) ವೇಗವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಎಸ್‌ಸಿಬಿಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಲದ ಬಹುತೇಕ 72% ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಭಾಗವು ಪಿಎಸ್‌ಬಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವಳಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಯಾದ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗೀಡಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಿಎಸ್‌ಬಿಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಎನ್‌ಪಿಎ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತವೆ.

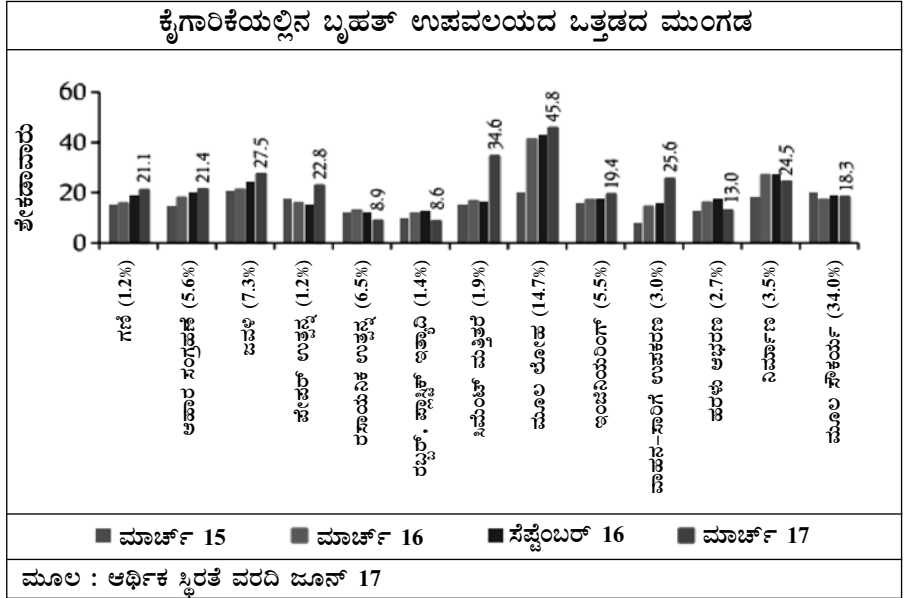
ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಅನಾಧಕ ಆಸ್ತಿಗಳು (ಅಂದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಸಾಲಗಳು) 2017ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 30ರಲ್ಲಿ

8.40 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಇವೆ. ಇದು 2017ರ ಜೂನ್ 30ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ 8.29 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗಿಂತ ಪ್ರತಿಶತ 1.31 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸೆ.15ರಿಂದ ಎನ್‌ಪಿಎದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಭಾರೀ ಹೆಚ್ಚಳವು 2008ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸಾಲ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಏರಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. 2008ರಿಂದ 2014ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಒಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವು 18 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಂದ 54 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. ಸೆ.17ರ ಅವಧಿಗೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣ 55.01 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. ಈ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಕೆಟ್ಟ ಸಾಲದ ಭಾಗವು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 90% ರಷ್ಟಾಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಯ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 2017-18ರ ಎರಡನೇ ತ್ರೈಮಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಪಿಎಸ್‌ಬಿಗಳ ಕೆಟ್ಟ ಸಾಲಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 7.33 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತು. ಇದು 2017ರ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ತ್ರೈಮಾಸಿಕಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದು, 17 ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು 10.5% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ 1.06 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಲ ಪಡೆದವರ ಭಾಗವು, ಅಂದರೆ 5 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಲ ಪಡೆದವರ ಪ್ರಮಾಣ ನಿಗದಿತ ಅನುಸೂಚಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ 56 ಇತ್ತು ಆದರೆ, ಎನ್‌ಪಿಎದಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಗವು ಪ್ರತಿಶತ 86.5 ರಷ್ಟಿತ್ತು. 20 ರಿಂದ 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ವರೆಗೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿದ ಖಾತೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎನ್‌ಪಿಎಗೆ ಜಾರಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 50 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಂದ 100 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಎನ್‌ಪಿಎಗೆ ಜಾರಿದ

* ಯುನೈಟೆಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಮಾಜಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು. E-mail : d.narang@nibmindia.org

ಖಾತೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 15.2 ಇದೆ. ಸಾಲ ಪಾವತಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಅಸಾಧಕ ಖಾತೆಗಳ ಮೊದಲ 100 ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಮುಂಗಡ ಪಡೆದವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 25.6 ರಷ್ಟಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಒತ್ತಡ ಮುಂಗಡ ಅನುಪಾತವು 2017ರ ಮಾರ್ಚ್ ವೇಳೆಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ 23% ರಷ್ಟು ಇತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಪಾತವು ಕೃಷಿ, ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ 6.3%, 7% ಮತ್ತು 2.1% ಆಗಿದೆ. ಈ ಪಿಎಸ್‌ಬಿಯು ಗುಂಪಿನಂತೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಒತ್ತುನೀಡುವ ಪ್ರಗತಿ ಅನುಪಾತವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ 28.8%, ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 9.3% ಮತ್ತು 7.1% ಇದ್ದವು. ಇದು ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಮೂಲ ಲೋಹ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಜವಳಿ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ತಾಜಾ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವಿಕೆ ಸುಮಾರು 3 ರಿಂದ 4 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಎನ್‌ಪಿಎ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎನ್‌ಪಿಎಗಳ ತಾಜಾ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಪ್ರಗತಿಯ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಳ ತೋರಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಹಸಿರು ಮುಖವಾಡ ಧರಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುರಿತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗರೂಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಸುತ್ತಿದಾರರು ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅರಿಯುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅಪರಾಧಗಳ ಕಾರಣವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು (ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ). ಈ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗಾಂಭೀರ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಆರ್‌ಬಿಎ ನೀಡಿರುವ ಸುತ್ತೋಲೆಯ

ಉದ್ದೇಶದಂತೆ ಪೂರ್ವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು (ಇಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್) ಗಮನಿಸಬೇಕು/ ಗುರುತಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ತಪ್ಪಾದ ಸಾಲಗಾರರನ್ನು ಸಹಕರಿಸದವರು ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಸುತ್ತಿದಾರರೆಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಕಂಪನಿ ಕಾನೂನಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಎಸ್‌ಎಫ್‌ಐಬಿಗೇ ಸೂಚಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. 2013ರ ಕಂಪನಿ ಕಾನೂನಿನ 447 ಪರಿಚ್ಛೇದದ ಪ್ರಕಾರ, ಕಂಪನಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊಸ ಕಟ್ಟುಪಾಡು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿದೆ.

ಕಂಪನಿಯ, ಅದರ ಷೇರುದಾರರು ಅಥವಾ ಸಾಲಗಾರರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ತೊಂದರೆ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಲೋಪ, ಯಾವುದೇ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಮರೆ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ, ತಪ್ಪಾದ ಗಳಿಕೆ ಅಥವಾ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಅದನ್ನು ಸೀರಿಯಸ್ ಫ್ರಾಡ್ ಇನ್ವೆಸ್ಟಿಗೇಶನ್ ಆಫೀಸರ್ (ಎಸ್‌ಎಫ್‌ಐಬಿ)ನಿಂದ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಸುತ್ತಿದಾರರ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕಂಪನಿ ಕಾಯ್ದೆಯ 447 ಪರಿಚ್ಛೇದ ಅಡಿ ಗಂಭೀರ ಅಪರಾಧವಾಗಿದ್ದರೆ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಎಸ್‌ಎಫ್‌ಐಬಿಗೆ ವಹಿಸಬಹುದು. ಸಾಲಗಾರರ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು

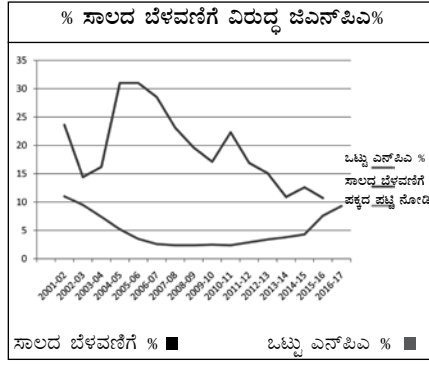
ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲದ ಹೊರತು, ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಸುತ್ತಿಗಾಗಿ ಸಾಲಗಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ 6 ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ದಂಡ- ಅಪರಾಧ ನಡೆದ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಅಪರಾಧ ನಡೆದ ಮೊತ್ತದ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಪರಾಧದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಅಡಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಯ ಅವಧಿಯು 3 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಸಾಲದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಾಲಗಾರರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಸಮರ್ಥ ಕಾನೂನುಗಳು ಇವೆ. ಅವೆಂದರೆ ಆರ್ಡಿಡಿಬಿಎಫ್‌ಐ ಕಾಯ್ದೆ, ಎಸ್‌ಎಆರ್‌ಎಫ್‌ಎಇಎಸ್‌ಐ-02 ಮತ್ತು ಈಚೆಗೆ ತಂದಿರುವ ದಿವಾಳಿತನ ಮತ್ತು ದಿವಾಳಿತನ ಸಂಹಿತೆ 2016 ಶಾಸನ.

ಎಸ್.ಎಆರ್.ಎಫ್.ಎ.ಇ.ಎಸ್.ಐ ಕಾಯಿದೆಯು ಅಡವಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಅವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹರಾಜು ಹಾಕಲು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಶಕ್ತಿಯುತ ಸಾಧನ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ

ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಲು ಅನುಮತಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಲು ಪ್ರಚೋದನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸುಸ್ತಿದಾರರು ಬಳಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಸುಳ್ಳು ಆರೋಪಗಳು/ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅತಿಕ್ರಮಣದಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಕಿರುಕುಳ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಸರ್ಕಾರವು 2016ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ದಿವಾಳಿತನದ ಶಾಸನವು ಗಮನಾರ್ಹ ಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ಶ್ಲಾಘನೀಯ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಲೋಪದೋಷ ಮುಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ಸಾಲ ವಸೂಲಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸರ್ಕಾರವು ಎರಡು ಬಾರಿಗೆ ಅಧ್ಯಾದೇಶ ತಂದಿತು. ಎನ್‌ಪಿಎಗಳೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲು ದಿವಾಳಿತನದ ಶಾಸನವು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದಂತಹ ಆಯುಧವಾಗಿದೆ. ಇದರ ದಕ್ಷತೆಯು ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಕೆದಾರರು ಹೊಂದಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಾನೂನಿನ ನೈಜ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸೋಲಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದ ಕೆಟ್ಟ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಮತ್ತು ನಾಶ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಐಬಿಸಿ ಅಡಿ ನಿರ್ಣಯವು ತಾರತಮ್ಯದ ಮೂಲಕ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿರಬೇಕು.

ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಆಜ್ಞೆಯು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಸುಸ್ತಿದಾರರಿಗೆ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಖಾತೆಯನ್ನು ಎನ್‌ಪಿಎ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ಖರೀದಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕೆಲಸ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವವರ ಆಟವನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಚುರುಕಿನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಕ್ರಮವು ಗಣನೀಯವಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಎನ್‌ಪಿಎ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ

ಅಂತಹ ಆಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ 2013ರ ಕಂಪನಿ ಕಾಯ್ದೆ 447ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದ ನಿಬಂಧನೆಯು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಸುಸ್ತಿದಾರರ ಶಕ್ತಿ ಉಡುಗಿಸಿದೆ.

ಆರ್‌ಬಿಐ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಸುಸ್ತಿಯು ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮುಂದುವರಿದು ಹಣದ ಅಂತಿಮ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನ್ಯಾಯ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫಿನ್ ಟೆಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವರು ಬಿಗ್ ಡೇಟಾ ಅನಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಐಟಿ ಆಧರಿತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಾಲಗಾರ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಂಪನಿಯ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸುಸ್ತಿಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮೊದಲೇ 80% ವಿಶ್ವಾಸದೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಲು ಆರ್ಟಿಫಿಶಿಯಲ್ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ (ಎಐ) ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನವಿ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಡಿ2ಕೆ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಯಂತಹ ಫಿನ್‌ಟೆಕ್ ಕಂಪನಿಯು ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಕೌಶಲ್ಯ ರಹಿತ ಮತ್ತು ಕೊರತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಯುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸಲು ತಮ್ಮ ಎಚ್‌ಆರ್ ನೀತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೂಲಕ ತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅನುಭವ

	ಜಿಎನ್‌ಪಿಎಗಳು	ಅನುಪಾತಗಳು ಸಾಲದ ಬೆಳವಣಿಗೆ
2001-02	11	23.6
2002-03	9.5	14.4
2003-04	7.4	16.2
2004-05	5.2	31
2005-06	3.5	31
2006-07	2.6	28.5
2007-08	2.4	23.1
2008-09	2.4	19.6
2009-10	2.5	17.1
2010-11	2.4	22.3
2011-12	2.9	16.9
2012-13	3.4	15.1
2013-14	3.8	10.9
2014-15	4.3	12.6
2015-16	7.6	10.7
2016-17	9.3	5.08

ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಎಂಡಿ ಮತ್ತು ಇಡಿ ಅಂತಹ ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿರುವ ನಿವೃತ್ತ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಂಡಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ಮೌಲ್ಯಯುಕ್ತವಾದುದು. ವಸೂಲಿಯನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಿಕೆಗೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಹೊಂದಿರುವ ಪೀಠಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಎನ್‌ಪಿಎಲ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಡಿಆರ್‌ಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಉತ್ತಮ. ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಮಾಲೀಕರ ಹಾಗೂ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ದಿವಾಳಿತನವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ದಿವಾಳಿತನದ ಶಾಸನವು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಅನುಮಾನರಹಿತವಾಗಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಬಲ್ಲವು. ಅಲ್ಲದೇ, ಇದೊಂದು ಮಾದರಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತರಲಿದೆ. ಸಾಲ ಪಡೆಯುವವರ ಮನಸ್ಥಿತಿಯು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬಲ್ಲದು. □

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮರುಬಂಡವಾಳೀಕರಣ: ಬಿನ್ನಿತ ಹರವು

* ಅಶುತೋಷ್ ಕುಮಾರ್

ಬಾಂಡ್
 ಖಡುಗಡೆಯ ಜೊತೆಗೆ
 ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ
 ವ್ಯಾಪಕವಾದ
 ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು
 ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
 ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು
 ತರುವುದಾಗಿ
 ಈಗಾಗಲೇ
 ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ
 ಪ್ರಜ್ಞಾಪಿಸಿದೆ. ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು
 ಖಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ
 ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಬಂಡವಾಳ
 ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಸಾಧಕ ಅನುತ್ಪಾದಕ ಆಸ್ತಿಗಳ (ಎನ್‌ಪಿಎ) ಭಾರದಿಂದ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ(ಪಿಎಸ್‌ಬಿ) ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಕಳೆದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 24 ರಂದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಎನ್‌ಪಿಎ ಭಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸಾಲ ವಿತರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ. ಪಿಎಸ್‌ಬಿ ಗಳ ಅನುತ್ಪಾದಕ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೊತ್ತ 2015 ರ ಮಾರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ 2.73 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಇದ್ದದ್ದು 2017 ರ ಜನವರಿ ವೇಳೆಗೆ 7.33 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಪಿಎ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಇದು ದೇಶದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 10 ರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 24 ರಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನಕ್ಕೆ ವಿವರವಾದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾದ 2.11 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಎತ್ತುವುದು, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ

ಒದಗಿಸಲು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು ಸೇರಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಅರುಣ ಜೇಟ್ಟಿ ಅವರು, ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಸದೃಢಗೊಂಡು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ, 18,000 ಕೋಟಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದು, 58,000 ಕೋಟಿ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವುದು, 1.35 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.

ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಬಂಡವಾಳ ಎತ್ತುವುದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಈಗಿರುವಂತೆ, ಹಣಕಾಸು ಸೇವೆಗಳ ಇಲಾಖೆಯು ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ದೊರೆಯಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುನಶ್ಚೇತನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗ 1.35 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಾಂಡ್ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಮುಂದಿನ ಕೆಲವೇ

* ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು. E-mail : kr.ashu09@gmail.com

ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬಾಂಡ್ ಮುಖಾಂತರ ಬಂಡವಾಳ ಎತ್ತುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಒಟ್ಟಾರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಈ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಹಣ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹಣ ಕೈ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಹಣದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಈ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಾಂಡ್ ಯೋಜನೆಯ ವಿವರವಾದ ರೂಪು ರೇಖೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರುವ ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು ಇನ್ನೂ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಬಾಂಡ್‌ಗಳಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಂತೂ ಸುಧಾರಿಸಿ ಬಂಡವಾಳದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕರೆ ಅವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಅನುತ್ತಾದಕ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನೋಟು ಅಮಾನ್ಯೀಕರಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಠೇವಣಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಉತ್ತಮ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಬಂಡವಾಳ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು

ಸಾಲ ವಿತರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಅಮಾನ್ಯೀಕರಣಗೊಂಡ 500 ಮತ್ತು 1000 ರೂಪಾಯಿ ನೋಟುಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬೇರೆ ನೋಟುಗಳು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 99 ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಾಪಾಸು ಬಂದಿವೆ.

ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ದಿವಾಳಿತನ ಮತ್ತು ಸಾಲ ತೀರಿಸಲಾಗದಿರುವಿಕೆ ಕೋಡ್‌ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೋಡ್‌ನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಈಗ 300 ಖಾತೆ(ಅಕೌಂಟ್)ಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ 300 ರಲ್ಲಿ 12 ಖಾತೆಗಳು ತೀರಾ ದೊಡ್ಡವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ತೀರಿಸಲಾಗದ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ 2.25 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಆರ್‌ಬಿಐ ಕಳೆದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರೈಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ವಹಿಸಿದೆ. ಸಾಲ ತೀರಿಸಲಾಗದೆ ಇರುವ ಇನ್ನೂ 29 ಕಂಪನಿಗಳು ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಂಪನಿಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಎನ್‌ಸಿಎಲ್‌ಟಿಗೆ ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಹಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ಕಂಪನಿಗಳು ಮುಂದಾಗಿದ್ದು, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿತ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 60 ರ ವರೆಗೆ ಕಡಿತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೇಟಿಂಗ್ ಏಜೆನ್ಸಿ 'ಕ್ರಿಸಲ್' ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ, 50 ದೊಡ್ಡ ಖಾತೆಗಳ ವಸೂಲಾಗದ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು 2.40 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ಶೇಕಡಾ 60

ರಷ್ಟು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಖಾತೆಗಳು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಲಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಹಗಳ ವಲಯ ಶೇಕಡಾ 30 ರಷ್ಟು, ನಿರ್ಮಾಣ ವಲಯ ಶೇಕಡಾ 25 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಶೇಕಡಾ 15 ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ವಲಯಗಳು ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚಿ 31 ರ ವೇಳೆಗೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಒಟ್ಟು ಎನ್‌ಪಿಎ ದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಪಾಲು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಕಂಪನಿಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಆಸ್ತಿಯ 4 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 60 ರಷ್ಟನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಕ್ರಿಸಲ್ ತನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ಕ್ರಿಸಲ್ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆ. ಶೇಕಡಾ 75 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮನ್ನಾ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಭಾರಿ ಕಡಿತ ಎಂತಲೂ, ಶೇಕಡಾ 50-75 ರಷ್ಟು ಮನ್ನಾ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿತ ಎಂತಲೂ, ಶೇಕಡಾ 25-50 ರಷ್ಟು ಮನ್ನಾ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಎಂತಲೂ, ಶೇಕಡಾ 25 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕಡಿತ ಎಂತಲೂ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಮನ್ನಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿತದ ವಿಭಾಗ 1/3 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಭಾರಿ ಕಡಿತದ ವಿಭಾಗ ಶೇಕಡಾ 40 ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಇಂಧನ ವಲಯವು ಸಾಧಾರಣ ಕಡಿತಕ್ಕೆ, ಲೋಹಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ವಲಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿತಕ್ಕೆ, ಸುಸ್ಥಿರವಲ್ಲದ ಉದ್ಯಮಗಳು ಭಾರಿ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ವಲಯದ ಸಾಲವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಲಯದ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣ ಅಥವಾ ಭಾರಿ ಕಡಿತದ ವಲಯಗಳ ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವುಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವಂತಹ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಬೇಡಿಕೆ ಕುಸಿತ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಜಗ್ಗುಟದಿಂದ ಹಾಗೂ ವಿಳಂಬದಿಂದ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದು ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕ್ರಿಸಲ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಿಮೆ ಕಡಿತದ ಕಂಪನಿಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಹಿನ್ನಡೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದು

ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಸಮಯದ ನಂತರ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಇದು ದೇಶದ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದೆ ಎಂಬುದು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದ ಅಂಶ. ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಬಿಡುಗಡೆಯಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕ 8 ರಿಂದ 9000 ಕೋಟಿ ಬಡ್ಡಿಯ ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹೆಗಾರ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯನ್ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಹಣದುಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ

ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಸುಮಾರು 1.35 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಯ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಡ್ಡಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಹಣದುಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು 9000 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಅಷ್ಟಾಗದು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯನ್ ಅವರು ಬಾಂಡ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರಕಟದ ಮರುದಿನ ದೆಹಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ತಿಳಿಸಿದರು. ಐಎಂಎಫ್ ಸೂತ್ರದಂತೆ ಅಕೌಂಟ್ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಬಾಂಡ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಹಣದುಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಂಡ್ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುವುದಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸಿದೆ. ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವವೂ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಆ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತನ್ನ ಬ್ಯುಸಿನೆಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ

ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸಸ್‌ನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ರಾಜೀವ್ ಕುಮಾರ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹರಿದುಬರುವ ಬಂಡವಾಳ ಸುಖಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ವಲಯ ಬೆಂಬಲಿಸಿದೆ. ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಅರುಣ್ ಜೇಟ್ಟಿ ಅವರು ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಡೆಸಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಫೆಡರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಆ ವಲಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಬಾಂಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅದು ನೀಡಿತ್ತು. □

ಆದಿಂಬಂದ ಆರ್ಥಿಕ ರೂಪಾಂತರದವರೆಗೆ

(9ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

6. ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ ಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಸೇವೆ : ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ ವಲಯವೇ ಶೇ.8 ರಷ್ಟುಭಾಗ ಹೊಂದಿದೆ. ಎಸ್‌ಐಡಿಬಿಬಿ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವಲಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಲದ ಬೇಡಿಕೆಯೇ 650 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಮಾದರಿಗಳಾದ ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಳವಡಿಕೆಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಸೃಷ್ಟಿ ನೀತಿ, ಮುದ್ರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಇನ್ ಕ್ಯೂಬೇಶನ್ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಅಪ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲಿವೆ.

7. ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಬಲವರ್ಧನೆ : ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವಿಶಾಲವಾದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯ ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಿ ಬದಲಾಗಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಲು ತಯಾರಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವಿನ್ಯತೆಗೆ ಒತ್ತಡ, ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಿಕೆಯು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆಗೂ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಮುಂದಿನ ನಾವಿನ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಯೋಜನೆಗಳು ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದಿನ 15-20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ: * ಅಕೌಂಟ್ ನಂಬರ್ ಬದಲಾವಣೆ (ಮೊಬೈಲ್ ನಂಬರ್ ಬದಲಾವಣೆಯಂತೆಯೇ) * ಡೇಟಾ ಅನಾಲಿಸ್ಟಿಕ್‌ಗೆ ಸಮರ್ಥ ನಿಯಂತ್ರಣ * ಚಿಲ್ಲರೆ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಭದ್ರತೆ

ಸಾರಾಂಶ : ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮೊದಲು ಬದಲಾವಣೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬದಲಾವಣೆ-ಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಜಾರಿ ಭಾರತದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಜತೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಿಸ ಬಹುದಾಗಿದೆ. □

ದಿವಾಳನೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ

* ಇಂದೀವ್‌ಜಲ್ ಧಸ್ತಾನಾ

ದಿವಾಳಿತನ
ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ
ಅನೇಕ
ಶ್ರವಾಸನ ಶಂದರ್ಭಗಳು
ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ.
ಆದರೆ
ಕಂಪನಿಗಳು
ಶ್ಲೇಷ ಲಿಂಗಮಿಶ್ರಣ
ಅಥವಾ
ಪುನರ್ರಚಿಸಲು
ಶುಲಭವಾಗುವ
ಪ್ರಯೋಗ
ಭಾರತದಲ್ಲಿ
ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು
ಶುಲಭಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಔದ್ಯಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ 2018 ರಲ್ಲಿ 30 ರಿಂದ 100 ರವರೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ದಿವಾಳಿತನ ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ದಕ್ಷತೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ. ಪ್ರಸ್ತುತ 103 ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, 2017 ರ ವರದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಉತ್ತಮ. ಏಕೆಂದರೆ 2017 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ 136 ನೇ ಶ್ರೇಯಾಂಕದಲ್ಲಿದ್ದು, ಹಾಗೆಯೇ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮಟ್ಟವೂ ಕೂಡಾ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 2015 ರಲ್ಲಿ 137 ಮತ್ತು 2016 ರಲ್ಲಿ 136 ನೇ ಶ್ರೇಯಾಂಕದಲ್ಲಿದ್ದು.

2016 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ 'ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಆಂಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ರಪ್ಟ್ಸಿ ಬೋಡ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ದಿವಾಳಿ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಸುಧಾರಣೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ದಿವಾಳಿತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು, ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವಾಗ ತನ್ನ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗುತ್ತದೋ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿವಾಳಿತನ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಋಣಭಾರವನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಬಹುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಂಪನಿ ವಿಫಲವಾದರೆ ದಿವಾಳಿ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕಂಪನಿಯ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಋಣಭಾರ ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದಿವಾಳಿತನ ಘೋಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸದ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಆಗಿದ್ದು, ಈ ಮೂಲಕ ಇದುವರೆಗೂ ಉದ್ಯಮದ ಪ್ರವೇಶ ಹಾಗೂ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಲೋಪ ಅಥವಾ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಯಮ ಬರುವವರೆಗೂ ದಿವಾಳಿತನ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ತೀರಾ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಹಣ ಮರು ಪಾವತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಾಕಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೂ ಮುನ್ನ ದಿವಾಳಿತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ನೂತನ ಸಂಹಿತೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಗುತ್ತಿಗೆ ಕಾಯ್ದೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿ ಕಾಯ್ದೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅಂದಾಜು 12 ಕಾನೂನುಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇವ್ಯಾವ ಕಾನೂನುಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯವಾದ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನೀಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಔದ್ಯಮಿಕ ಕಂಪನಿಗಳು / ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶ / ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ ಕಾಯ್ದೆ ಅವಕಾಶ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಾಯ್ದೆ 1956 ಇವೂ ಕೂಡಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ. ದಿವಾಳಿತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇದ್ದ ದಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್, ದಿ ಪ್ರೊವಿನ್ಸಿಯಲ್

* ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯ ಪತ್ರಕರ್ತರು. E-mail : indivjal@gmail.com

ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್ ಗಳು ಶತಮಾನದಷ್ಟು (1909 ಮತ್ತು 1920) ಹಳೆಯವು. ನೂತನ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ 243 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ನಿರಸನ ಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯಾದರೂ, ಇನ್ನೂ ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಹಳೆಯ ಕಾನೂನುಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿವೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಕಂಪನಿಗಳ ದಿವಾಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ (ಎನ್‌ಸಿಎಲ್‌ಟಿ) ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ದಿವಾಳಿತನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದಿ ಡೆಬ್ಟ್ ರಿಕವರಿ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ (ಡಿಆರ್‌ಟಿ) ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತವೆ.

ಕಂಪನಿಗಳ ದಿವಾಳಿತನ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ನೂತನ ಸಂಹಿತೆಯು ಸಮಯದ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತ ರೂ. ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾಗ ಸಾಲದಾತ ದಿವಾಳಿತನ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮುಂದಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ದಿ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೂ ಹೋಗಬಹುದು.

ಈ ಮೊದಲಿನ ಕಾನೂನುಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗಿಂತ ನೂತನ ಸಂಹಿತೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಲಗಾರನ ವಿರುದ್ಧ ದಿವಾಳಿತನ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಲದಾತ (ಕ್ರೆಡಿಟರ್) ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಸಾಲಗಾರನೇ ಮೊದಲು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಸಾಲದಾತ ಬಾಕಿ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಲಗಾರ ಕೂಡಾ ದಿವಾಳಿತನ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ನೂತನ ಸಂಹಿತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಬದಲಾಗಿದ್ದು, ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ, 180 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ 90 ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು.

ಕೆಲವೊಂದು ಕಂಪನಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದಿವಾಳಿ ಘೋಷಿಸುವ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು 90 ದಿನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ

ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಈ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವೃತ್ತಿಪರ ಮನವಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಒಂದು ಸಲ 45 ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ (50 ಲಕ್ಷ ಬಂಡವಾಳ ಅಥವಾ 2 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ ಇರುವ) ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಗಳು ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ಕಳೆದ ಹಣಕಾಸಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಕಂಪನಿಗಳೂ ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು.

ಇತ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಾಲಗಾರರೊಂದಿಗಿನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪುನರ್ರಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲದಾತರ (ಕ್ರೆಡಿಟರ್ಸ್) ಹಕ್ಕುಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ದಿವಾಳಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಫಲಪ್ರದವಾಗದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ದಿವಾಳಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಮತಿ ಹೊಂದಿದ ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ (ವೃತ್ತಿಪರರು) ಈ ದಿವಾಳಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವೃತ್ತಿಪರರು ಕನಿಷ್ಠ 10 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಚಾರ್ಟೆಡ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅಥವಾ ಕಾಸ್ಟ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಅಥವಾ ವಕೀಲರಾಗಿ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಾಸಾಗಬೇಕು. ನ್ಯಾಶನಲ್ ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಾಸಾಗುವ ಮೂಲಕ ಬೇರೆಯವರೂ ಕೂಡಾ ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 14 ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಐಬಿಬಿಐ (ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಆಂಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ರಪ್ಟ್ಸಿ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ) ಎಂಬ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಖಚಿತಗೊಳಿಸಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಎಂದು ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯಂತರ ಇನ್‌ಸಾಲ್ವೆನ್ಸಿ ಪ್ರೊಫೆಷನಲ್ ಕೇವಲ 30 ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಾಲಗಾರ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ಸಾಲಗಾರನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಕುರಿತು ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಸಾಲಗಾರರ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನೂ ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ (ಡೆಬ್ಟರ್) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಸಾಲದಾತರೂ (ಠೇವಣಿದಾರರು) ಈ ಕಮಿಟಿಯ ಭಾಗವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಪರೇಷನಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟರ್ಸ್ ಕೂಡಾ ಕಮಿಟಿಯ ಭಾಗವೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮತದಾನ ಹಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಅವರದು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರತಿಶತ 10 ರಷ್ಟಾದರೂ ಇರಬೇಕು.

ಈ ನಿಗದಿತ ಕಮಿಟಿಯು ರಚನೆಯಾದ 7 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಭೆ ಸೇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಂತರ ವೃತ್ತಿಪರರನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಅಥವಾ ಅವರನ್ನೇ ಕಾಯಂಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತು ಶೇ.75 ರಷ್ಟು ಮತಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ಆ ನಂತರ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥ ವೃತ್ತಿಪರರನ್ನು ನೇಮಕಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ದಿವಾಳಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವತ್ತಿನ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯದ ಕುರಿತು ನೂತನ ಸಂಹಿತೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಾಲಗಾರರು ತಮ್ಮ ಕೊಲ್ಯಾಟರ್ಲ್ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಸುರಕ್ಷಿತ ಸಾಲದಾತರು ಟ್ರೇಡ್ ಕ್ರೆಡಿಟರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸುವ ಮೊದಲೇ ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಮೇಣ ದಿನಗಳೆದಂತೆ, ಸಂಹಿತೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ; ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನೂತನ ಸಂಹಿತೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಲಾದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಸಾಲದಾರರಿಗೆ 90% ಹೇರ್‌ಕಟ್‌ಗೆ (ಸಾಲಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಯಾಟರಲ್ ಆಸ್ತಿಯ ನೈಜಬೆಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ) ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಂಚಲನ ಮೂಡಿಸಿತು. ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರು ತಯಾರಿಸುವವರಿಗೆ ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ ಮಿಶ್ರಲೋಹದ ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಿನರ್ಜಿಸ್ ಕಾಸ್ಪಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಗೆ, ಬಾಕಿ ಇದ್ದ ಇದರ 900 ಕೋಟಿ ರೂ. ಪೈಕಿ ಸಾಲದಾತರಿಗೆ ಮೊದಲು 54 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನೀಡುವಂತೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಬಾಕಿ ಪಾವತಿಸಲು ನೀಡಿದ ಅವಧಿಗಳೂ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿವೆ. ರೂ.54 ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ರೂ.20 ಕೋಟಿ ಮುಂಗಡ ಪಾವತಿ ಹಾಗೂ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದುದನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕು. ಸಾಲದ ಅಸಲು ಮೊತ್ತ 215 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ಬಡ್ಡಿದರ ಸೇರಿ ಉಳಿದ 685 ಕೋಟಿ, ಶಾಸನಬದ್ಧ ಬಾಕಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಾಲದಾತರಿಗೆ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಬೋರ್ಡ್ ಫಾರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಆಂಡ್ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಸ್ಟ್ರಕ್ಚರಿಂಗ್ (ಬಿಐಐಫ್‌ಆರ್) ಮುಂದೆ 93 ಸಾವಿರ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಾಕಿ ಇದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಐಬಿಸಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ನೂತನ ಸಂಹಿತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ ಮೊದಲ ಕಂಪನಿ ಇದು.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 2017 ರ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾದೇಶ ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ (ನಂತರ ಇದು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಶನ್ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಆಕ್ಟ್, 2017 ಆಗಿ ಬದಲಾಗಿದ್ದು) ಆರ್‌ಬಿಐಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿತು. ಇದರ ಅನ್ವಯ ಆರ್‌ಬಿಐ, ಸಾಲದಾತರಿಗೆ ದಿವಾಳಿ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು, ಬಾಕಿ ಮರುಪಾವತಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ 'ಅಸಾಧಕ ಸ್ವತ್ತು' ಗಳು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟ ತಲುಪಿದ್ದು, ವಿದ್ಯುತ್, ಸ್ಟೀಲ್, ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಟೆಕ್ನೊಲಜಿ ತಲುಪಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಅಧ್ಯಾದೇಶದ ಅನ್ವಯ ಆರ್‌ಬಿಐ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಬಾಕಿಯುಳಿದ ಬೃಹತ್ ಸಾಲ ಕುರಿತ 12 ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ಸಂಹಿತೆಯಡಿ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಕೇಳಿತು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ತನ್ನ ಆಂತರಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಂಡಿತು.

ಹಣಕಾಸು ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೋತಿಲಾಲ್ ಓಸ್ವಾಲ್ ನೀಡಿದ ವರದಿ ಅನ್ವಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಮೊದಲ 9 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 376 ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಪ್ರಕರಣಗಳು (187) ಆಪರೇಷನಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟರ್ಸ್ ನಿಂದ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟರ್ಸ್‌ನಿಂದ 122 ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಕ್ರೆಡಿಟರ್ಸ್‌ನಿಂದ ದಾಖಲಾಗಿವೆ.

ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಾಲದಾತರಿಗೆ ಈ ಖಾತೆಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥವು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 7 ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದಿವಾಳಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮತ್ತು 14 ಮೇಲ್ಮನವಿ ಹಂತದಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಮರಳಿ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಕ್ರೆಡಿಟರ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಂಪನಿಯ ದಿವಾಳಿತನವನ್ನು ಘೋಷಿಸಲು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಠಿಣ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಪರಿಷ್ಕೃತ ನಿಯಮಗಳ ಅನ್ವಯ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ವೃತ್ತಿಪರರನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಪರಿಣಾಮ ಅರ್ಜಿದಾರರ, ಸಾಲದಾತರ ವಿಶ್ವಾಸ ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಇದು ಅನುವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರ ಅಪರಾಧಿಕ ವಿವರ, ಅನರ್ಹತೆಗಳು, ಆರ್‌ಬಿಐ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳ ಅನ್ವಯ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಸುಸ್ತಿದಾರ ಹಾಗೂ ಸೆಬಿ ಯಿಂದ ಹೇರಿದ ಅನರ್ಹತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕುರಿತ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇದೀಗ ಬಹಿರಂಗಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಪ್ರವರ್ತಕರ ಹರಾಜಿನ ಕುರಿತ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗೇ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಅಧ್ಯಾದೇಶ ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಐಬಿಸಿಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದೂ ಕೇವಲ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕ ಸುಸ್ತಿದಾರರನ್ನು ಅನರ್ಹಗೊಳಿಸುವುದು, ಸಂಶಯಾಸ್ಪದ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಆಧಾರದ ಮೇಲಲ್ಲ, ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಿಂದ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಕಂಪನಿಯ ಸಹೋದರ ಕಂಪನಿಗಳ ದಿವಾಳಿ ಕುರಿತ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಆದೇಶ ನೂತನ ಸಂಹಿತೆಗೆ ಕಲಂ29 ಎ ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಧಿವರೆಗೆ ನಾನ್ ಪರ್ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರವರ್ತಕ ಹಾಗೂ ಸಹೋದರ ಸಂಬಂಧಿ ಕಂಪನಿಗಳ ಹರಾಜಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ನೂತನ ಆದೇಶ ನಿಷೇಧ ಹೇರಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ಅಸಲು ಹಾಗೂ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಿದರೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಿತಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರವರ್ತಕರು ನಿಷೇಧದಿಂದ ಹೊರತಾಗುವರು ಎಂಬುದೇ ನೂತನ ಆದೇಶದ ಸಾರಾಂಶ.

ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ಬಾರಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ದಿವಾಳಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದರರ್ಥ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಅಥವಾ ಅವರ ಸಹವರ್ತಿಗಳು ಮೇಲ್ಮಾಣಿಸಿದ 12 ಖಾತೆಗಳ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿಸ್ ಸಹ ಈ ಕಂಪನಿಗಳ ಹರಾಜು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಹಿಡುವಳಿ ಕಂಪನಿ ಅಥವಾ ತೊಂದರೆಗೀಡಾದ ಸ್ವತ್ತಿನ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಪಕ್ಕವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಕರ ರಿಲೇಟಿಡ್-ಸಂಬಂಧಿತ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂಬುದರ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಏನು ಎಂಬ ಕುರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಸಾಧಕ ಆಸ್ತಿಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತಮ ಗಲ್ಲಾ ಕಂಪನಿಯ ತೊಂದರೆಗೀಡಾದ ಸ್ವತ್ತಿನ ಹರಾಜು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಏರೆಲ್-ಮಿತ್ತಲ್ ಎಂಬ ಕಂಪನಿಯು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿದೆಯೇ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು. ಏರೆಲ್-ಮಿತ್ತಲ್ ಕಂಪನಿಯು ತಾನು ತೊಂದರೆಗೀಡಾದ ಸ್ವತ್ತಿನ ಹರಾಜು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿರುವುದಾಗಿ ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿತು. ತಾನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ರಹಿತ ಕಿರು ಶೇರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅಲ್ಲದೇ, ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಭಾವ

ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಹಾಗೂ ಈ ಕಂಪನಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಉತ್ತಮ ಗಲ್ಲಾ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರವರ್ತಕ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಪುನರ್ರಚನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಟೀಲ್ ಸ್ವತ್ತಿನ ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಯಾವುದೇ ಸಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಗಲ್ಲಾ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 29% ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಮಿಗ್ಗಾನಿ ಫ್ಯಾಮಿಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಇದನ್ನು ಗಲ್ಲಾ ಕಂಪನಿಯ ಪ್ರವರ್ತಕ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದು ಬಾಂಬೆ ಸ್ಟಾಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಗೆ ಬಹಿರಂಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಐಬಿಸಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಂತೆ ರಿಲೇಟಿಡ್ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದರೆ, ತೊಂದರೆಗೀಡಾದ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರತಿಶತ 20ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲು ಹೊಂದಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಶೇ.2 ರಷ್ಟು ಪಾಲು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ರಿಲೇಟಿಡ್ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೆಕ್ಯುರಿಟೀಸ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ಟ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಂತೆ, ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಶೇ.10ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಕ್ವಿಟಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಪ್ರವರ್ತಕ ಮತ್ತು ಪ್ರವರ್ತಕರ ಗ್ರೂಪ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡಾ, ಯಾರೂ ಹರಾಜು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅರ್ಹರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ರಿಲೇಟಿಡ್ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದರೆ

ಯಾರು ಎಂಬ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. 12 ಕಂಪನಿಗಳು ಐಬಿಸಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 5 ಸ್ಟೀಲ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಆಮ್ಪೆಕ್ ಆಟೋಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಖರೀದಿದಾರರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ 12 ಕಂಪನಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ 29 ಕಂಪನಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಡಿ.13 ರೊಳಗೆ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಮಾತುಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿ ಇಲ್ಲವೇ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಎಂದು ಆರ್‌ಬಿಐ ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಕಂಪನಿ ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದೇ ಆದರೆ, ಮೊದಲ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ 12 ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಈ ಅವಕಾಶ ಏಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ?

ದಿವಾಳಿತನ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸವಾಲಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕಂಪನಿಗಳು ಸ್ವತಃ ನಿರ್ಗಮಿಸಲು ಅಥವಾ ಪುನರ್ರಚಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗುವ ಪ್ರಯೋಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ಬೇಸರ ಇತ್ಯರ್ಥದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. □

ಯೋಜನಾ ಓದುಗರಿಗೆ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್: ಸಮಸ್ಯೆ - ಸವಾಲು

* ಮಂಜುಳಾ ವಾಧ್ವಾ

ಹೊಸ ಗ್ರಾಮೀಣ
ಆರ್ಥಿಕ ಮಾದರಿಯು
'ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಂಜಿಯು
ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಳಸಬಲ್ಲರು'
ಎನ್ನುವುದನ್ನು
ಆಧರಿಸಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಾಹಕರೆಂದರೆ
ರೈತರು, ಅನಕ್ಷರಶ್ಲರರು
ಮಾತ್ರವಲ್ಲ.
ಬದಲಿಗೆ
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು
ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ
ಬಳಸಬಲ್ಲ
ತಲೆನಾರನ್ನು
ಕೂಡ
ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳಿದಂತೆ 'ಭಾರತವು ಜೀವಿಸಿರುವುದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ'. ಭಾರತದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ನೀತಿರೂಪಕರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವತ್ತಲೇ ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ 70 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು, ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1976ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರೂಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿವೆ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿದೆ. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವಿಸ್ತರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಹುಪಾಲು ಮಂದಿ ಈ 'ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ'ಯ ಪರಧಿಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲ ಈಗಲೂ ಸಾಲನೀಡುವವರ ಕುಣಿಕೆಯೊಳಗೆ ಬಂಧಿಗಳಾಗಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಬಳಸದ 24% ವಯಸ್ಕರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಏಶಿಯಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಮೂರರಷ್ಟು ಭಾಗ. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಸಬಲ್ಲ 31 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ

ಔಪಚಾರಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜೂನ್ 30, 2016ರವರೆಗಿನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಮಿತಿಗಳು (ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಬಿಸಿ) ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ 6,00,00 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪೈಕಿ 4,52,151 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. 14,976 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಯಿತು, 4,16,636 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು, 20,539 ಕಡೆ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎಟಿಎಂಗಳು, ಮೊಬೈಲ್ ವಾಹನಸೇವೆ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಬದಲಾಗುವ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದರ ಮೇಲೂ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಲಭ್ಯತೆಯ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ 71%ನಷ್ಟು ಇವರು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ದುಡಿಮೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10 ರಿಂದ ಸಂಜೆ 5ವರೆಗೆ ತೆರೆದಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಪಯಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಾದ ಎನ್‌ಜಿಒಗಳು, ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು, ಸಣ್ಣ ವಿತ್ತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಅರೆ-ಔಪಚಾರಿಕ ವಿತರಣಾ ಮೂಲಗಳಾದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡುವವರು ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಹಣಕಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಪಡೆಯಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ

* ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಧಾನ ನಿರ್ವಾಹಕರು, ನಬಾರ್ಡ್, ಹರಿಯಾಣ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಛೇರಿ. E-mail : manjula.jaipur@gmail.com

ಇವೆಲ್ಲವೂ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ಹಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದೆ.

ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಅವಕಾಶವೆಂದು ನೋಡುವ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಸೀಮಿತ ಅಗತ್ಯವೆಂದಷ್ಟೇ ಭಾವಿಸುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರಣಗಳಿವೆ: ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಖರ್ಚುಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಿದ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಮಳೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಸಾಲಮನ್ನಾ ಎನ್ನುವುದು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಭರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಹಾಗೂ ಪಡೆಯುವ ವಹಿವಾಟು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ್ದು ಹಾಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ಶಾಖೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಎಟಿಎಂ, ಫೋನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನಂತಹ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಬದಲಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಭರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸದ ಹೊರೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೆಚ್ಚಗಳಾದ ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ತುರ್ತು ಇಂತಹವುಗಳಿಂದಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಲವಿರುತ್ತದೆ. ಬಡ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಉಳಿತಾಯ ಸೇವೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಲದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ, ತುರ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ರೈತರು, ರೈತ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಮಾರಾಟ ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಜೀವ ಇಲ್ಲವೇ ಆಸ್ತಿ ಹಾನಿಗೆ ವಿಮೆ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣದ ಅಗತ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕ ಮಾದರಿಯು 'ಗ್ರಾಮೀಣ

ಮಂದಿಯು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಳಸಬಲ್ಲದು' ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಧರಿಸಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಾಹಕರೆಂದರೆ ರೈತರು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ, ಬಳಸಬಲ್ಲ ತಲೆಮಾರನ್ನು ಕೂಡ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಮಾದರಿ, ಹಲಬಗೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಾಹಕರ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಸುಸ್ಥಿರ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸ. ಈ ಬಗೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಇದರೊಂದಿಗಿನ ಹಲವು ಸಂಗತಿಗಳು/ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದನ್ನು ಏಳು ವಿಭಾಗಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಬಹುದು:

*** ಉತ್ಪನ್ನ ತಂತ್ರ :** ಸಣ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ವಹಿವಾಟಿನ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಭಿನ್ನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ನಿರಂತರ ಲಭ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದೇ? ಯಾವ ಬಗೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬಲ್ಲದು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದರವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬಲ್ಲದು?

*** ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು :** ಯಾವ ಬಗೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನೆರವಾಗಬಲ್ಲದು? ಕ್ಷಿಪಕರವಲ್ಲದ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಲುಪಿಸಬಹುದಾದ ಸೇವೆಗಳ ಯಾವಬಗೆಯದು? ದಲ್ಲಾಳಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂಪರ್ಕಜಾಲವನ್ನು ಹೇಗೆ ರೂಪಿಸುವುದು?

*** ಪಾಲುದಾರಿಕೆ :** ವಿವಿಧ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬಳಸುವ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಎದುರಿಸುವ ತೊಂದರೆಗಳೇನು? ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗಳಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ವಕ್ತಾರರು, ಎಸ್‌ಹೆಚ್‌ಜಿಗಳು, ಎಂಎಫ್‌ಐಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ?

*** ಸುರಕ್ಷತೆ :** ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಸೇವೆಗಳು ಹೀಗೆಳಕೆ ಹಾಗೂ ತಪ್ಪುಬಳಕೆಯಾಗದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರ ಮತ್ತು ಪಡೆಯುವವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳು ಯಾವುವು?

*** ಲಾಭದಾಯಕತೆ :** ವ್ಯಾಪಾರದ ತಂತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ವಿತರಣಾ ಮಾದರಿಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರೂಪಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಣಕಾಸು ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವವರು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ, ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೇ? ಗ್ರಾಹಕರು ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪಾವತಿಸುವಂತಹ ದರ ಮಾದರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

*** ಉತ್ಪಾದಕತೆ :** ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಸೇವೆಯ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಹಣಕಾಸು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಯಾವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೇ?

*** ಜನ :** ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಶಾಖೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ವರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇವರು

ಸಮರ್ಥ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಅನಕ್ಷರತೆ, ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ, ಕಡಿಮೆ ಉಳಿತಾಯ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳ ಕೊರತೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹಣಕಾಸು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯೊಳಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿನ ತಡೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಲಹೆ

1. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಬಾತ್ತೀದಾರ - ಬಿ.ಸಿ. ಮಾದರಿಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಲು ಈ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು :

* ಬಿ.ಸಿ.ಗಳು ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಗ್ರಾಹಕರ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದ ವಹಿವಾಟಿನಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಗಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗರ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಉತ್ತೇಜನಧನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

* ಬಿ.ಸಿ.ಗಳ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾವಹಿಸಲು, ನಗದು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ನೀಡಲು, ಗ್ರಾಹಕರ ದೂರು/ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು.

* ಬಿ.ಸಿ.ಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅವರ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು.

2. ಹಳ್ಳಿಗರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಹೊಸ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

* ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗರು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲ ನೀಡುವಿಕೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಬೇಕು.

3. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಅಂದುಕೊಂಡ ಗುರಿಯನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಲು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧನ.

* ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಎಟಿಎಂಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಅವಶ್ಯ ಸುರಕ್ಷತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪ್ರಚಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

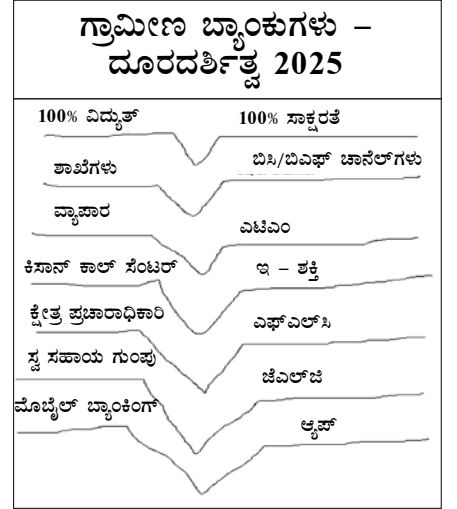
* ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ವಹಿವಾಟಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ರುಪೆ ಕಾರ್ಡುಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

* ನಬಾರ್ಡ್, ಅಪೆಕ್ಸ್ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಕಿಸಾನ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್, ರುಪೆ ಕೆಸಿಸಿಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿವೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಪೂರೈಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು. ಈ ಬಗೆಯ ಕಾರ್ಡುಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡುಗಳಾಗಿ, ಕೆಸಿಸಿ, ಜಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಡುಗಳಾಗಿ ಬಳಸುವಂತಿರಬೇಕು.

* ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 2017ರವರೆಗೆ 506 ಮಿಲಿಯನ್ ಮೊಬೈಲ್ ಚಂದಾದಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಆಧಾರಿತ ಹಣ ಸಂದಾಯ/ವರ್ಗಾವಣೆಯಂತಹ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಬಳಸಬಹುದಾದಂತಹ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಬೇಕು.

* ನಬಾರ್ಡಿನ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಕೇಂದ್ರವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕಜಾಲ ಇದನ್ನು ವಹಿವಾಟು ವಕ್ತಾರವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

* ವಲಸಿಗರಿಗೆ ಹಣರವಾನೆ ಮಾಡುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಗ್ಗದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯ.

* ಬಡ ಹಳ್ಳಿಜನರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ತಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತಹ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು.

* ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು.

* ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಿಬಿಎಸ್ ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

* ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಬೇಕು.

* ಸರ್ಕಾರ/ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

* ಇತ್ತೀಚಿನ ದತ್ತಾಂಶದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಚ್ 2010ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 33,378ರಷ್ಟಿದ್ದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಶಾಖೆಗಳು ಮಾರ್ಚ್ 2016ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 51,830ರಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮಳಿಗೆಗಳು ಮಾರ್ಚ್ 2010ರಲ್ಲಿ 34,316ರಷ್ಟು ಇದ್ದದ್ದು ಮಾರ್ಚ್ 2016ರಲ್ಲಿ 534,477ರಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಶಾಖೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು

ಜನರನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಶಾಖೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 2017ಕ್ಕೆ ಶೇ.20%ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಹಾಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳ ಇವುಗಳ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

* ಭಾರತದ 6 ಲಕ್ಷ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು 18000 ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಪರ್ಕ, ಅನಿಯಮಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

* ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮೂಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಯವನ್ನು ಮೀರಲು ಈ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

* ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಅತಿದೊಡ್ಡದಾದ ಅಂಚೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 1,54,882 ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ 1,39,182 (89.86%) ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾರತೀಯ ಅಂಚೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆರಂಭಿಸುವುದು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

* ನಬಾರ್ಡಿನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸೇರಿಸುವ ಎಸ್‌ಹೆಚ್‌ಜಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ವಿಶ್ವದ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಮೈಕ್ರೋ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಆದರೆ ಇದರ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

* ಬಿ.ಸಿ. ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದವರು. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.

* ಇಂದಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವವರಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಹಲವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬಡವರಿಗೆ ಹಣ ನೀಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡಿ ತಮ್ಮ ಸಾಲನೀಡಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವವರು ಮೋಸಗಾರರು. ಅವರು ಸುಳ್ಳು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಮೇಲಿನ ಸಾಲವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ರೈತರಲ್ಲದ ಜನ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೊಂದಿಗಿನ ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಈ ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯ ತಲುಪಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದು ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದವರಿಗೆ ದಕ್ಕುವಂತೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಹಣಕಾಸು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕೈಚೂಡಿಸಿ ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರನೀಡಬೇಕು. ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನೊಂದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಮೈಕ್ರೋಫೈನಾನ್ಸ್ಮೆಂಟ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಕಡೆ, ಸಣ್ಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಬೇಕು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಈ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯಿದೆ. □

ಯೋಜನಾ ಚರಿದಾದಾರರಲ್ಲ ಕೋರಿಕೆ

ಯೋಜನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಚಂದಾ ಬಯಸುವವರು ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಕಳಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಇ-ಮೇಲ್, ಫೋನ್ ನಂಬರ್ ಸೇರಿದಂತೆ, ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಅಂಚೆ ಪಿನ್‌ಕೋಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಳಗೊಂಡ ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸವನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಚಂದಾದಾರರು, ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಕಳಿಸಿದ ಎಂಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸರಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚಂದಾದಾರರು ತಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಚೇರಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಯೋಜನಾ ರವಾನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ದೂರು ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಆಯಾ ತಿಂಗಳೇ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕಾದ ಇ-ಅಂಚೆ : yojanakannada@yahoo.com ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 080 25537244 (ಸೋಮವಾರದಿಂದ - ಶುಕ್ರವಾರ. ವೇಳೆ 2.00 ರಿಂದ 4.00)

ಅಂಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಿತ ನಡವು ಅರ್ಥಿಕತೆ

* ಆರ್. ಸುಬ್ರಮಣಿಯನ್

ಯಾವುದೇ ವಹಿವಾಟನ್ನು
ಮೊದಲು ಆರಂಭಿಸುವ
ವ್ಯಕ್ತಿಯು
ತನ್ನ ಉಪಕರಣವು
ಪ್ರಮಾಣ
ಶೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತೆ
ಇರುವ
ಅಂತರ್ಜಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತ
ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ
ಎಂದು
ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
ಆ ಉಪಕರಣದಲ್ಲಿ
ಇತ್ತೀಚಿನ
ಆ್ಯಂಟಿ - ವೈರಸ್
ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು.

ಅಂಕೀಕರಣ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ.

ಅಂಕೀಕರಣ

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟುಗಳು ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಬಹುತೇಕರು ವರ್ತಕರೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದಾದರೂ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಇದು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಅನನ್ಯ ಅನುಭವ ನೀಡುವುದಲ್ಲದೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣದ ಈ ಮುಂದಿನ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ :

- * ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣದ ಪರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಹಕರ ಅಭಿರುಚಿ.
- * ಆರ್ಥಿಕ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು.
- * ಮಿತಿಮೀರಿದ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆ

ಕಡಿಮೆ ನಗದಿನ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ವಹಿವಾಟುಗಳು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಡೆಬಿಟ್ ಮತ್ತು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್, ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಸೇಲ್ಸ್ (ಪಿಒಎಸ್) ಮಷೀನ್, ಏಕೀಕೃತ ಪಾವತಿ ಮಾಧ್ಯಮ (ಯುಪಿಐ) - ಭೀಮ್, ಕ್ಯೂ ಆರ್ ಕೋಡ್ (ಕ್ವಿಕ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್) ಆಧರಿತ ವಹಿವಾಟು, ಟಚ್ ಅಂಡ್ ಗೋ ಕಾರ್ಡ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣದ ವಿವಿಧ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು.

ಭೀಮ್ ಯುಪಿಐ - ಭಾರತ್ ಇಂಟರ್‌ಫೇಸ್ ಫಾರ್ ಮನಿ - ಯೂನಿಫೈಡ್ ಜೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ಫೇಸ್

ನಗದು ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಭೀಮ್ - ಯುಪಿಐ ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಮೊದಲು ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿರುವ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಸದ್ಯ ಅರವತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಭೀಮ್ ಯುಪಿಐನ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 21 ದಶಲಕ್ಷ ಬಳಕೆದಾರರು ಭೀಮ್ ಆಪ್ ಅನ್ನು ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೀಮ್ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಸುಮಾರು 82 ಲಕ್ಷ ವಹಿವಾಟುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಭೀಮ್ ವಹಿವಾಟು

ಭೀಮ್ ಆಪ್‌ಗೆ 2016ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಾಲನೆ ದೊರೆತ ನಂತರ, ವಹಿವಾಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 200

* ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಇಂಡಿಯನ್ ಓವರ್‌ಸೀಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್. E-mail : mdsec@job.in

ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು 40 ಸಾವಿರದಷ್ಟಿದ್ದ ವಹಿವಾಟುಗಳು ಎಂಬತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ

ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯ ವೇಗವಾಗಿ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಣಾಮ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣದ ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗೀದಾರರು : -

- * ಗ್ರಾಹಕರು / ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು.
- * ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಸ್ಥೆ.
- * ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಏಜೆನ್ಸಿ (ವಹಿವಾಟು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ).
- * ಫಲಾನುಭವಿ ಸಂಸ್ಥೆ.
- * ಫಲಾನುಭವಿ

ಡಿಜಿಟಲ್ ವಹಿವಾಟಿನ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ದೋಷರಹಿತವಾದ ಮತ್ತು ತ್ರಿಕೋನ ಭದ್ರತೆ ಅಂದರೆ ಗೌಪ್ಯತೆ, ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯತೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೈಬರ್‌ಮಯವಾಗಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಇಡೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟು ಹೇಗೆ ಅಡತಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಾಗುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಭಾಗೀದಾರರು ಹೇಗೆ ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಗ್ರಾಹಕರು / ಮೂಲವ್ಯಕ್ತಿ

ಯಾವುದೇ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಮೊದಲು ಆರಂಭಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಉಪಕರಣವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಹೊಂದಿರುವ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ಉಪಕರಣದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನ ಆ್ಯಂಟಿ - ವೈರಸ್ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು. ಅಂತರ್ಜಾಲ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವಾಗ ಇ-ಮೇಲ್ ನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಬದಲು ಜಾಲತಾಣ ವಿಳಾಸವನ್ನು ನಮೂದಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

“ಯಾವುದೇ ಆಹಾರವೂ ಉಚಿತವಲ್ಲ” - ಅಂತೆಯೇ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲ್ಪಡುವ ಯಾವುದೇ ಮೊಬೈಲ್ ಅಥವಾ ಸಲಕರಣಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಬಳಸಬೇಕು. ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ/ಪಿನ್ (ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗುರುತು ಸಂಖ್ಯೆ)ಯನ್ನು ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಗುಪ್ತವಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಲಿಂಕ್(ಕೊಂಡಿ) ಮೂಲಕವೂ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ವಹಿವಾಟು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಸ್ಥೆ

ವಹಿವಾಟು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ವಹಿವಾಟು ಆರಂಭಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿರುವ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮನೆ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಗುಡಿಸಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಐಷಾರಾಮಿ ಬಂಗಲೆಯಾಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೀಗ ಮತ್ತು ಬೀಗದ ಕೈ ಇರಬೇಕು. ಅಂತೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದು ಪಾರಂಪರಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ ಅವನ್ನು ಭದ್ರತಾ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳಿಂದ ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ಭದ್ರತಾ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳು ಇಡೀ ವಹಿವಾಟು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಈ ಭದ್ರತಾ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಮಾಹಿತಿಯ ಸ್ಥಿರತೆ, ನಿಖರತೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರತೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿ ಹರಿದಾಡುವಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರಬಾರದು ಮತ್ತು ಅನಧಿಕೃತ

ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿರುಚಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ

ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಏಜೆನ್ಸಿ

ಬಹುತೇಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧರಿತ ವಹಿವಾಟುಗಳು ಪ್ರಧಾನ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಪರ್ಕ ಕೇಂದ್ರ ಮುಂಬೈನ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾವತಿ ಸಂಸ್ಥೆ - ಎನ್‌ಪಿಸಿಐ(ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ) ಅಥವಾ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಐಡಿಆರ್‌ಬಿಟಿ (ಇನ್‌ಟೆಟ್ಯೂಟ್ ಫಾರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಂಡ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ) ಆಗಿರಬಹುದು. ಈ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ರೂಪಿಸುವ ಮಾನದಂಡ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೂಲಕ ಸಂವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪಾಲನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಬಗೆಗೆ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಫಲಾನುಭವಿ

ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಕೇವಲ ಪಾವತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರಾದ್ದರಿಂದ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆಯಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ, ಐಎಫ್‌ಎಸ್‌ಸಿ ಕೋಡ್ ಅಥವಾ ಪಾವತಿ ವಿಳಾಸ - ವಿಪಿಎ (ವರ್ಚುವಲ್ ಪೇಮೆಂಟ್ ಅಡ್ರಸ್) ಅನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದುದು ಮಾತ್ರ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತಾ ನಿಯಮ, 2013 (ಎನ್‌ಸಿಎಸ್‌ಪಿ)

ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಔಪಚಾರಿಕ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ 2013 ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತಾ ನಿಯಮವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನಾಗರಿಕರು, ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಈ ನಿಯಮ ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಸೈಬರ್ ದಾಳಿಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ತಕ್ಕ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಜನರು, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದು ಈ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತಾ ನಿಯಮದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಗಣಕಯಂತ್ರ ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ತಂಡ (ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸ್ ಟೀಮ್ - ಸಿಇಆರ್‌ಟಿ ಇನ್) 2017ರ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ 'ಸೈಬರ್ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕೇಂದ್ರ'ವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿತು. (ಬಾಟ್‌ನೆಟ್ ಕ್ಲೀನಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮಾಲ್ವೇರ್ ಅನಾಲಿಸಿಸ್ ಸೆಂಟರ್ ಅಂದರೆ ಭದ್ರತಾ ಅಪಾಯದ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ಜಾಲವನ್ನು ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತವಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಅವುಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ರೂಪಿಸಿರುವ ಕೇಂದ್ರ). ಈ ಕೇಂದ್ರ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಹೊಸ ಮಾದರಿಯ ಡೆಸ್ಕ್‌ಟಾಪ್ ಹಾಗೂ ಮೊಬೈಲ್ ಭದ್ರತಾ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆ, 2000 ದ ನಿಯಮ 70 ಬಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಇಆರ್‌ಟಿ -ಇನ್ ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಿಗಾವಹಿಸಿದೆ. ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಉಪಕ್ರಮದ ಭಾಗವಾದ ಈ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ, ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಅವುಗಳು ಪಸರಿಸದಂತೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ, ಅದನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ

ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸಲಿದೆ. ಬಿಟ್‌ (ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ತಂತ್ರಾಂಶ)/ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಗ್ರಾಹಕರು ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಬಳಕೆದಾರರು ತಮ್ಮ ಡೇಟಾ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್ ಮತ್ತು ಹೋಮ್ ರೂಟರ್ ಮೊದಲಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತಾ ನಿಯಮದಡಿ ದೇಶದ ಸೈಬರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭದ್ರತೆ ರೂಪಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕೇಂದ್ರ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೇಂದ್ರ ಈ ಮುಂದಿನ ಭದ್ರತಾ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ

* “ಯುವಿಸ್‌ಬಿ ಪ್ರತಿರೋಧ” ಅನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಪೆನ್‌ಡ್ರೈವ್, ಎಕ್ಸ್‌ಟರ್‌ನಲ್ ಹಾರ್ಡ್‌ಡಿಸ್ಕ್ ಮೊದಲಾದ ತೆಗೆದು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಯುವಿಸ್‌ಬಿ ಬೆಂಬಲಿತ ಸಮೂಹ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಧನಗಳ ಅನಧಿಕೃತ ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಖಾತೆಯ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ರವಿಶಂಕರ್ ಪ್ರಸಾದ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

* ‘ಸಂವಿಡ್’ ಎಂಬ ಲ್ಯಾಪ್ ಕೂಡ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಡೆಸ್ಕ್‌ಟಾಪ್ ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಾಂಶ ಸಾಧನ ವಿಂಡೋಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವೈಟ್‌ಲಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ. (ವೈಟ್‌ಲಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಎಂದರೆ ಸ್ಪಾಮ್ ರಹಿತ ಇ-ಮೇಲ್‌ಗಳನ್ನು

ಹುಡುಕಿ ನೀಡುವ ಅಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಇ-ಮೇಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ). ಅದು ಪೂರ್ವನಿರ್ಧಾರಿತ ಕಡತಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದ ತಂತ್ರಾಂಶಗಳು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡದಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧ ವಿಧಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

* ಟ್ರಾನ್ಸಾಂಡ್ ಮೊಬೈಲ್ ಸಾಧನಗಳ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ‘ಎಂ-ಕವಚ್’ ಎಂಬ ಭದ್ರತಾ ಸಾಧನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೈ-ಫೈ ಮತ್ತು ಬ್ಲೂಟೂತ್ ಸಾಧನ, ಕಳೆದು ಹೋದ ಅಥವಾ ಕದ್ದ ಮೊಬೈಲ್ ಸಾಧನಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆ ತಡೆಯಲು, ಅನಗತ್ಯ ಸಂದೇಶ, ಪ್ರೀಮಿಯಂ ದರದ ಸಂದೇಶ ಅಥವಾ ಅನವಶ್ಯಕ/ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಕರೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಚಯಗಳನ್ನು ಕದಿಯುವ ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ತಂತ್ರಾಂಶ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

* ಅಂತರ್ಜಾಲ ಶೋಧನಾ ತಂತ್ರಾಂಶ ಅಂದರೆ ಬೌಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಾಕವಚ ಜೆಎಸ್‌ಗಾರ್ಡ್ ಸೌಲಭ್ಯ. ಜೆಎಸ್ ಗಾರ್ಡ್ ತಂತ್ರಾಂಶ ಸಾಧನ ಬೌಸರ್‌ನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭಾಗವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ದುರುದ್ದೇಶಪೂರಿತ ಎಚ್‌ಟಿಎಮ್‌ಎಲ್ ಮತ್ತು ಜಾವಾಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಅಟ್ಯಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾಲತಾಣ ಆಧಾರಿತ ಸ್ವ ನಿರ್ಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶೋಧಿಸಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ. ದೋಷಪೂರಿತ ಜಾಲತಾಣಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಅದು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ವೆಬ್‌ಪುಟದ ಸಂಭವನೀಯ ಅಪಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ವರದಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಐಟಿ) ಕಾಯ್ದೆ 2000, 2008

ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಂತೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆ 2000 ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಾನೂನಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು 2008ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿದೆ :

- * ಡಿಜಿಟಲ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಹಿ.
- * ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಆಡಳಿತ.
- * ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮಾಹಿತಿಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣ

ಮತ್ತು ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಪ್ರತಿ.
* ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ನಿಯಮಗಳು.
* ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಸಹಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ.

ಈ ಮುಂದಿನ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಅಪರಾಧ ವಿವರ ಮತ್ತು ದಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

* ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಮೂಲಕ ಮೂಲದಾಖಲೆಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ.
* ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಹ್ಯಾಕಿಂಗ್ - ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಬಳಕೆ ಅಂದರೆ ಅದರ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಅಥವಾ ಅದರ ಬಳಕೆದಾರರಲ್ಲದವರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿ ಕದಿಯುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. * ಕದ್ದ ಗಣಕಯಂತ್ರ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ. * ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಗುಪ್ತಸಂಖ್ಯೆ ಬಳಕೆ. * ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಆಧಾರಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಸಿ ವಂಚನೆ. * ಸೈಬರ್ ಭಯೋತ್ಪಾಕ ಕೃತ್ಯಗಳು. * ಕಡತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಲೋಪ. * ಆದೇಶ ಪಾಲನೆ ಲೋಪ/ನಿರಾಕರಣೆ. * ಮಾಹಿತಿ ಸಂಕೇತಗಳ ಗೃಹಿಸಬಹುದಾದ ಭಾಷೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವಲ್ಲಿ ಲೋಪ/ನಿರಾಕರಣೆ (ಡೇಟಾ ಡಿಕ್ರಿಪ್ಟ್ ನಿರಾಕರಣೆ). * ಸಂರಕ್ಷಿತ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪ್ರವೇಶ ಅಥವಾ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು. * ಮಿಥ್ಯ ನಿರೂಪಣೆ / ಸುಳ್ಳು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ

ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಂಚನೆ ಮತ್ತು ಐಟಿ ಕಾಯ್ದೆ

ಐಟಿ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಂಚನೆಗೆ ವಿಧಿಸುವ ದಂಡದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಂಚನೆ ಎಂದರೆ ಫಿಶಿಂಗ್ (ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಿ ವಂಚಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ).

ಫಿಶಿಂಗ್

ಲಾಗಿನ್ ಮಾಹಿತಿ, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರರ ಮಾಹಿತಿ ಕದಿಯಲು ಬಳಸುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ದಾಳಿಯೇ ಫಿಶಿಂಗ್. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ದಾಳಿ ನಡೆಸುವವರು ನಂಬಿಕಸ್ಥ ಸಂಸ್ಥೆಯ

ವೇಷ ತೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಹಕರು ಇಮೇಲ್ ಖಾತೆ, ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಸಂದೇಶ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ನಕಲಿ ಖಾತೆ ತೆರೆದು ಬೆಪ್ಪುಗೊಳಿಸುವರು.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆ 2000 ದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಿಯಮಗಳು ಫಿಶಿಂಗ್ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಸೆಕ್ಷನ್ 66 - ಹ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವಿತ್ ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ (ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸ್ಥಾಪನೆ)

ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗಣಕಯಂತ್ರದಲ್ಲಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಮಾಹಿತಿ ನಾಶಪಡಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಹಾನಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಬಳಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹಾನಿಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಹ್ಯಾಕ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಡಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸೆಕ್ಷನ್ 66 ಬಿ - ಕದ್ದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅಥವಾ ಸಂವಹನ ಸಾಧನದ ಸ್ವೀಕೃತಿ

ಕದ್ದ ಅಥವಾ ಕದ್ದಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಸಂಶಯವಿರುವ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಥವಾ ಸಂವಹನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡೆದರೆ ಅಥವಾ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸೆಕ್ಷನ್ 66 ಸಿ -

ಇತರರ ಗುಪ್ತಸಂಕೇತಗಳ ಬಳಕೆ

ವಂಚಿಸಲು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತ ಅಥವಾ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಹಿ ಅಥವಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು/

ಸೆಕ್ಷನ್ 66 ಡಿ - ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ವಂಚನೆ

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂವಹನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಂಚಿಸಿದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವಂಚನೆ

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಂಚನೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾರ್ಗವೇ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವಂಚನೆ. ಗ್ರಾಹಕರ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅನ್ನು ನಕಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವುದು. ಈ ವಂಚನೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಐಟಿ ಕಾಯ್ದೆ ಮತ್ತು ಐಪಿಸಿ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ವಂಚಕರು ದಂಡ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಐಟಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಈ ಮುಂದಿನ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ :

* ಸೆಕ್ಷನ್ 66 : ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರ ರಹಿತ ನಿಯಂತ್ರಣ (ಹ್ಯಾಕಿಂಗ್ ವಿತ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಿಸ್ಟಂ)

* ಸೆಕ್ಷನ್ 66 ಸಿ : ಇತರರ ಗುಪ್ತ ಸಂಕೇತಗಳ ಬಳಕೆ (ಯೂಸಿಂಗ್ ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್ ಆಫ್ ಅದರ್ ಪರ್ಸನ್)

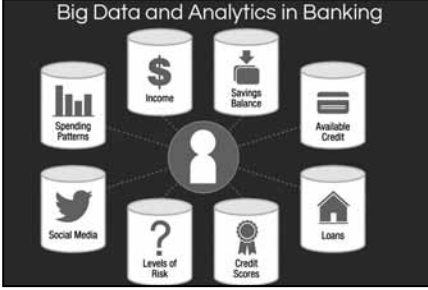
* ಸೆಕ್ಷನ್ 66 ಡಿ : ಗಣಕಯಂತ್ರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ವಂಚನೆ (ಚೀಟಿಂಗ್ ವಿತ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ರಿಸೋರ್‌ಸಸ್)

ವಂಚನೆ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ವಂಚನೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 420 ಕೂಡ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಡಿ ಗರಿಷ್ಠ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಐಟಿ ಕಾಯ್ದೆ 2000/2008 ರಡಿ ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ರಕ್ಷಣೆಗಳು ಇವೆಯಾದರೂ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ - ಆರ್‌ಬಿಐ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ. □

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಉದ್ಯಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

* ಚತುರ್ಭುಜ ಬಾರಿಕ್
** ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ಶರ್ಮ

**ಬೃಹತ್
ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
ನಮಗೆ ನುಡುತ್ತಿರುವುದು
ಅವಕಾಶವನ್ನು
ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ.
ಇಂದು
ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು
ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು
ಗುರುತಿಸಲು
ಮತ್ತು
ಅವರನ್ನು
ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು
ಈ ಆಧುನಿಕ
ಅಲ್ಮಿತೆಯನ್ನು
ಬಳಸಬೇಕಾಗಿದೆ.**

ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಆಹಾರದ ಕ್ಯಾಲೊರಿ ಬಳಕೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ವಿವರ ತಿಳಿಸಿ, ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಿ ತಜ್ಞರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಬಹುಕಾಲ ಕಾದು ಕೂತಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅಂದರೆ 2017ರಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಒಂದು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾಲೊರಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ತನ್ನ ಮೆಮೊರಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಶೇಖರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಹಿಂದಿರುವ ಅರ್ಥ ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಈಗ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲೆವು, ಶೇಖರಿಸಬಲ್ಲೆವು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಲ್ಲೆವು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಿಗ್ ಡಾಟಾ ಅಥವಾ ಬೃಹತ್ ಮಾಹಿತಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಿಗ್ ಡಾಟಾಗೆ ಪ್ರೇರಕವಾದ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಬಿಗ್ ಡಾಟಾವನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರ ವರ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅರಿಯಲು ಬಳಸಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರ ಇನ್ನೂ ವಿಶದವಾದ ಚಿತ್ರಣ ಪಡೆಯಲು ಇಂದು ಕಂಪನಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಾಹಿತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ತಾಣ ಮಾಹಿತಿ, ಬೈಸರ್ ಲಾಗುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಟೆಕ್ಸ್ ವಿಶ್ಲೇಷಕಗಳು

ಮತ್ತು ಸೆನ್ಸರ್ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಗ್ ಡಾಟಾ ಅನಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಎನ್ನುವುದು ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಡಕ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು, ತಿಳಿಯದಿರದ ಸಹಸಂಬಂಧಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು, ಗ್ರಾಹಕರ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಧ ವ್ಯಾಪಾರ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ಕಂಪನಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಬಿಗ್ ಡಾಟಾವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ವಾಲ್‌ಮಾರ್ಟ್, ನೆಟ್‌ಫ್ಲಿಕ್, ಮೈಕ್ರೋಸಾಫ್ಟ್, ಯುಎಸ್‌ಎ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಸ್ಕಾಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್. ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಹಳ ಸುಧಾರಣೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತಲುಪುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಬಿಗ್ ಡಾಟಾವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ?
ಮುಂದಿನ ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಕ್ತವಾಗಿ ಬಿಗ್ ಡಾಟಾ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆ ವಲಯಗಳ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ

* ಬ್ಯಾಂಕರ್ ** ಪ್ರಾಧಾಪಕರು, ಅತಿಸಣ್ಣ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ.
E-mail : * chatupnb@gmail.com ** shreekant21@gmail.com

ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: 1. ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಅವರತ್ತ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದು. 2. ವ್ಯಾಪಾರದ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವುದು 3. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು. 4. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು. 5. ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು. 6. ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನಿನ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು.

ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಕೆಲವು ಪರಿಣಾಮಗಳು

ನಮ್ಮ ಡಿಜಿಟಲ್ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬಿಗ್ ಡಾಟಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಒಮ್ಮೆ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಿದರೆ ವಿಭಿನ್ನ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವ, ಸಮಯ ಕಳೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ತನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮೂಲಕ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಿವಿಧ ಬೆಲೆಯನ್ನು ದಾಲಿಸುತ್ತಾ ಅಮೆಜಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ಹುಡುಕಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ಇಮೇಲ್ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಜಾಹಿರಾತು ದೊರಕಿರುತ್ತದೆಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಬಳಕೆ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕ್ರಾಂತಿಯೊಂದಿಗೆ 2020ರ ವೇಳೆಗೆ, ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ 1.7 ಎಂ.ಬಿ/ಸೆಕೆಂಡಿನಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿಯು ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ವ್ಯಾಟ್ಸ್‌ಅಪ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಫೋನಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಿಪಿಎಸ್, ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡುವ ಚಿತ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲವೂ ಸೆನ್ನರುಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಆಧಾರ್‌ಗೆ ಜೋಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಖರ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು (ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ) ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಟಾರ್ಗಟ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ಥಿತಿ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬರುವ ಮುನ್ನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಶಾಖೆಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜರುಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಹಕರು ಯಾರು ಮತ್ತು ಅವರೇನು, ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು ಯಾರು ಹಾಗೂ ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಬಳಿಕ ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದ ನಂತರ ಮೂರನೆಯ ಪಕ್ಷದವರ ಪದಾರ್ಥಗಳತ್ತ ವಾಲುತ್ತಾ ನಾವು ನಾವು ಆ ಒಳನೋಟವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗ್ರಾಹಕರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹೊರ ತರುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರಿವರ್ತನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗಿನ ತತ್ವಗಳ ಸುವರ್ಣಕಾಲದ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಅಸ್ಥಿತ್ವ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಗ್ರಾಹಕರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವ ಬದಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ನಾವು ಈ ದೊಡ್ಡ ಹೊರೆಯನ್ನು ಬಿಗ್ ಡಾಟಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಬೇರೆ ಉದ್ಯಮಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಳಸಲು ಆರಂಭಿಸಿಲ್ಲ. ನಾವು ಗ್ರಾಹಕರ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಬಲ್ಲೆವು. ಅಕೌಂಟುಗಳ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಧೋರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಇಂದು

ಮಾಹಿತಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಸಿಲುಕಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸಿಸ್ಟಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಸ್ವೀಕರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಾದಿ ಇಂದು ಸುಲಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ನಾವು ಬಿಗ್ ಡಾಟಾ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

1. ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ
2. ಮಾಹಿತಿ ಶೇಖರಣೆ
3. ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
4. ಮಾಹಿತಿ ಬಳಕೆ.

ಇದರ ಸೂಕ್ತ ಅನುಷ್ಠಾನದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಾಗಿ ನಾವು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ಗ್ರಾಹಕರದು ಒಂದು ಗುಂಪು. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ನಾವು ಬಯಸುವ ಗ್ರಾಹಕರ ಗುಂಪು.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಗ್ರಾಹಕ

ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ : ಹಲವಾರು ವಾಹಿನಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ತಾಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

1. ಶಾಖೆಗಳು
2. ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್
3. ಇಂಟರ್ ನೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್
4. ಎಸ್ ಎಂಎಸ್ ಮತ್ತು ಇಮೇಲ್
5. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮಾಹಿತಿ ಕಂಪನಿಗಳು

1. ಶಾಖೆಗಳು : ಈ ಉಪಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಖೆಗಳು ಹರಡಿವೆಯೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಸಂಘದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಲಾಭವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ನಾವು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹದ ಒಂದು ವಾಡಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಷ್ಟೆ.

2. ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್ ನೆಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ : ನಮ್ಮ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಗ್ರಾಹಕರು ಇರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮಹದವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಂತೆಯೇ. ನಮ್ಮ ಆಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಇವು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಹೊಂದುವ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತೆರಿಗೆದಾರ,

ಹಣಕಾಸು ಯೋಜಕ ಮತ್ತು ಚೆಕ್ ಬುಕ್ ಚಾರ್ಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡುವ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸೇರಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಇತರೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಮೂಲವಾಗಿ ನಾವು ಗ್ರಾಹಕರ ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಉಳಿತಾಯಗಳ ಮೂಲ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಂತಹದ್ದಾಗಿರಬೇಕು.

3. ಎಸ್ ಎಂಎಸ್ ಮತ್ತು ಇಮೇಲ್‌ಗಳು: ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನವೆಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎಸ್‌ಎಂ ಎಸ್ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು. ಮತ್ತು ತಾವು ಪಡೆಯುವ ಸೇವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಪಡೆಯಲು ಕೋರುವುದು. ಈ ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಗ್ರಾಹಕರ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

4. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಏಜೆನ್ಸಿ: ಈ ಮೂಲಕ ನಾವು ಸಾಲ ನೀಡಲು ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಅವರ ರೇಟಿಂಗ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ನಾವು ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಅಳಿಯಬಹುದು. ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದು.

5. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮಾಹಿತಿ ಕಂಪನಿಗಳು: ಈಗಿರುವ ಗ್ರಾಹಕರ ಸ್ಥಳ ಬದಲಾವಣೆ, ಸಂಪರ್ಕ ಬದಲಾವಣೆ, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಅವರ ಇನ್ಯಾವುದೇ ಅಗತ್ಯಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ.

6. ಮಾಹಿತಿ ಶೇಖರಣೆ: ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬಿಗ್ ಡಾಟಾ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. 7. ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ: ಬ್ಯಾಂಕು ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗದ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗದ ಮಾಹಿತಿ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾದವು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಾಹಿತಿ ಬಳಕೆಯ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಈ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ. ಈ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಮಾಹಿತಿಯು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಳನೋಟ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

* ನಮ್ಮ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆದಾರರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಬಹುದು. ಅವರ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ದಿನ ಶುಭಾಶಯ ಕಾರ್ಡನ್ನು ನೀಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಬ್ರಾಂಡನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ಕೋರಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ರಿಟರ್ನ್ ಮೇಲ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸ್ಥಿತಿ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದಲ್ಲದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ದೂರುಗಳು ಅಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದೇ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಹಕರು ತಮ್ಮ ಕೋಪವನ್ನು ಮನಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ನೊಂದ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಮನವೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

* ಕ್ರೆಡಿಟ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬಹಳ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮತ್ತ ಸೆಳೆಯಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಸಾಲ ಪದಾರ್ಥ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇನ್ನಿತರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಬಹುದು. ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣಸಾಲ ಉರವಲುದಾರರನ್ನು ಮನೆ ಸಾಲ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಳಬಹುದು.

* ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಬ್ಯೂರೋಗಳು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಬಿಗ್ ಡಾಟಾ ಯಂತ್ರಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತವೆ. ನಾವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ

ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ನಾವು ಗ್ರಾಹಕರ ಒಂದು ಸವಿವರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ 25 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಮನೆ ಸಾಲ ಎರವಲು ಪಡೆದವರ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಎರವಲುದಾರರ ನಿಖರ ಸಾಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ನಾವು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್, ಕಾರು ಸಾಲ (ಕಾರು ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾತಿ 5 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ) ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವಾರು ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ನಾವು ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದು. ಈ ಮೂಲಕ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಏನು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಲ್ಲೆವು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಆ ಗ್ರಾಹಕರ ಡಿಫಾಲ್ಟ್(ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾವತಿಸದಿರುವುದು) ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಕೌಂಟನ್ನು ಹಿಂಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಮೊಸ ಗ್ರಾಹಕರು

ಇದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳು ಅದ್ಭುತವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ನಮ್ಮ ವೆಬ್ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಹಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಬಹುತೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸೈಟನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಪಡಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸಂಘಗಳ ಜೊತೆ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಟೈ ಅಪ್ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. www.fundoodata.com ನಂತಹ ವೆಬ್ ಸೈಟ್‌ಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ದರದೊಂದಿಗೆ ಇಂತಹ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಳಸಬಹುದು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಬೃಹತ್ ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ನಮಗೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗಿದೆ. □

ಬ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳ ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಆದ್‌ಬಿಐ

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್
ಹಲವು ಪ್ರಜ್ಞಾವಾದ
ಜನಾಭಿಮಾನಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು,
ಪ್ರಕಾಶರಗಳಿಗೆ
ಹಲವು
ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು
ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
ಪ್ರಕಾಶರ ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಆಫಿ,
ಪ್ರಕಾಶರ
ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪರವಾಗಿ
ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ
ಮತ್ತು ಪಾವತಿಸುತ್ತದೆ.
ಅಲ್ಲದೆ,
ಪ್ರಕಾಶರಗಳಿಗಾಗಿ
ಪಾಲವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಲ್ಲದೆ,
ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಆರ್‌ಬಿಐ) ನ್ನು 1934ರ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಯಮಗಳ ಅನ್ವಯ ಏಪ್ರಿಲ್ 1, 1935ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಬಳಿಕ 1937ರಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮುಂಬೈಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಖಾಸಗಿ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, 1949ರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಬಳಿಕ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಒಡೆತನವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಾಮ್ಯದಲ್ಲಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಮೂಲಭೂತ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದಿದು:

‘ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೋಟುಗಳ ಹೊರ ಹರಿವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಪು ಹಣವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಸಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ: ಜಞಲವಾಗುತ್ತ ನಡೆದಿರುವ, ಸಂಕೀರ್ಣ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಒಡ್ಡುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಆಧುನಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು, ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು’.

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಮಂಡಳಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿದೆಯನ್ವಯ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಆರ್‌ಬಿಐ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ

ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್, ತನ್ನ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ. ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಆರ್‌ಬಿಐ)ಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. 1934ರ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆರ್‌ಬಿಐಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಣಕಾಸು ನೀತಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸುಸ್ಥಿರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಪೂರ್ವ ಶರತ್ತು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

ಹಣದುಬ್ಬರವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗುಳ್ಳ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವವಿರುವ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 1934ರ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾಯಿದೆ ಗೆ ಮೇ 2016ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಾಯಿತು. ತಿದ್ದುಪಡಿಗೊಂಡ ಆರ್‌ಬಿಐ ಕಾಯಿದೆಯು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆ ಮೇರೆಗೆ ಮುಂದಿಟ್ಟ ಹಣದುಬ್ಬರ ಗುರಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇ 2016ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಮುನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವವಿರುವ

* ಮೂಲ : ಆರ್‌ಬಿಐ ಅಧಿಕೃತ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್

ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ.....

ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೋಟು ನೀಡಿಕೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಆಪದ್ಧನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸಾಲ ಹಾಗೂ ಕರೆನ್ಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಕರೆನ್ಸಿ ನಿಯಂತ್ರಕರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲದ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿತು. ಕೊಲ್ಕತ್ತಾ, ಮುಂಬಯಿ, ಚೆನ್ನೈ, ರಂಗೂನ್ (ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್), ಕರಾಚಿ ಮತ್ತು ಕಾನ್‌ಪೂರ್ (ಕಾನ್ಪುರ)ದಲ್ಲಿದ್ದ ಕರೆನ್ಸಿ ಕಚೇರಿಗಳು ನೀಡಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಶಾಖೆಗಳಾದವು. ಕೊಲ್ಕತ್ತಾ, ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್, ಡೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಂಗೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಯಿತು. ಬರ್ಮಾವನ್ನು ಜಪಾನೀಯರು ಆಕ್ರಮಿಸುವವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ಬಳಿಕ ಏಪ್ರಿಲ್ 1947ರವರೆಗೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬರ್ಮಾದ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಭಾರತದ ವಿಭಜನೆ ಬಳಿಕವೂ ಜೂನ್ 1948ರವರೆಗೆ, ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಗುವವರೆಗೆ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಶೇರುದಾರರ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು 1949ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ, ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ. ಭಾರತ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವೇಳೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಅದರಲ್ಲೂ ೦೯ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ವೇಗವರ್ಧಕದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತು. ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಭಾರತೀಯ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಇನ್ಶೂರೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಭಾರತೀಯ ಯೂನಿಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್(ಯುನಿಟ), ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಆಂಡ್ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್(ನಬಾರ್ಡ್), ಡಿಸ್ಕಾಂಟ್ ಆಂಡ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿತು. ಉದಾರೀಕರಣದ ಬಳಿಕ ಅದರ ನೋಟವು ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಕೆಲಸಗಳಾದ ಹಣಕಾಸು ನೀತಿ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಯಿತು.

ಹಣದುಬ್ಬರದ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಕಾರ್ಯನೀತಿ ಚೌಕಟ್ಟು ಕುರಿತ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಡುವಿನ ಫೆಬ್ರವರಿ 20,2015ರ ಒಪ್ಪಂದವು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಶದ ಕರೆನ್ಸಿಯ ವಿನ್ಯಾಸ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಆರ್‌ಬಿಐ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು. ಸ್ವಚ್ಛ ಹಾಗೂ ಸಾಚಾ ನೋಟುಗಳು ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ನೋಟುಗಳು ಹಾಗೂ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆ ಮೇರೆಗೆ ಆರ್‌ಬಿಐ, ಹೊಸ ವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನೋಟುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೋಟುಗಳ ಋಜುತ್ವವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ನಿಯಂತ್ರಕನಾಗಿ ಆರ್‌ಬಿಐ

ಗುರಿಗಳು: ಖಾತೆದಾರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಆರ್‌ಬಿಐ ವ್ಯಾಪ್ತಿ : ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು (91), ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (5), ಸಾಲ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವ ಕಂಪನಿಗಳು (4), ಪ್ರಾಂತೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು (56) ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು (4)

ವಿಕಾಸ : ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಚರಣೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪರವಾನಗಿ ಕಾರ್ಯನೀತಿ : ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡುವ ಕುರಿತು ಫೆಬ್ರವರಿ 22,2013ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರ ಇಬ್ಬರು ಹೊಸ ಅರ್ಜಿದಾರರಾದ, ಐಡಿಎಫ್‌ಸಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಹಾಗೂ ಬಂಧನ್ ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಸರ್ವೀಸಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿ.ಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 2,2014 ರಂದು ನೂತನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಅನುಭವವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪುನಾರಚಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿಯತವಾಗಿ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಲು, ಅಂದರೆ, 'ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಅನುಮತಿ' ನೀಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ,

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಗುರುತಿಸಿ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ

ದೇಶದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಕಾರ ಸಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಇರುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಲದ ಹರಿವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಸಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಹಕಾರ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಸಹಕಾರ ಸಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮೂರು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ-ಗ್ರಾಮಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಸಾಲ ಸೊಸೈಟಿ (ಪಿಎಸಿಎಸ್), ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್(ಸಿಬಿ) ಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್(ಎಸ್‌ಟಿ ಸಿಬಿ) ಗಳು ಇರಲಿವೆ. ಪಿಎಸಿಎಸ್‌ಗಳು 1949ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಅವನ್ನು ಆರ್‌ಬಿಬಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಗರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್(ಯುಸಿಬಿ) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್(ಪಿಬಿ)ಗಳು

ನಗರ ಮತ್ತು ಅರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿವೆ.

ಬೇರೆ ನಿಯಂತ್ರಕರು ಅಂದರೆ, ಸಹಕಾರ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕೇಂದ್ರೀಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಜತೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಉತ್ತಮ ಸಂಪರ್ಕ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಎನ್‌ಬಿಎಫ್‌ಸಿ ನಿಯಂತ್ರಣ

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುವ, ಆದರೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲದ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಇವು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಲ್ಲದ ಹಣಕಾಸು ಕಂಪನಿಗಳು(ಎನ್‌ಬಿಎಫ್‌ಸಿ).

ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ, ಗ್ರಾಹಕರು ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮನಗಂಡಿರುವ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯ ಹಣಕಾಸು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದು, ಆ ವೇಳೆ ಎನ್‌ಬಿಎಫ್‌ಸಿಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಸ್ತುತ ಎನ್‌ಬಿಎಫ್‌ಸಿಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಪುನಃಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಗ್ರಾಹಕ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ

ಗ್ರಾಹಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಲವು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು, ಗ್ರಾಹಕರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ 2006ರಲ್ಲೇ ಗ್ರಾಹಕ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ, ಗ್ರಾಹಕರ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆ ಕೋಶವೊಂದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನೀಗ ಗ್ರಾಹಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 1995ರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಓಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್ (ಬಿಓ) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರ ನಡುವಿನ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ರೂಪುಗೊಂಡ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಓಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇಪ್ಪತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಓಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್ ಕಚೇರಿಗಳಿವೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಗ್ರಾಹಕರ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಪುನಾರೂಪಿಸಿದ ನೀತಿ ಅನ್ವಯ, ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನೇ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಓಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್ ಮತ್ತು ಬಿಓ ಕಚೇರಿಗೆ ನೇಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಹಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕೆಲವು ಉಪಕ್ರಮಗಳೆಂದರೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕ ರಕ್ಷಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ 'ಗ್ರಾಹಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸನ್ನದು' ಸೂತ್ರೀಕರಿಸಿದೆ. ಈ ಸನ್ನದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗ್ರಾಹಕರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಗ್ರಾಹಕರ ಐದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳೆಂದರೆ,

1. ಎಲ್ಲರಂತೆ ನ್ಯಾಯಯುತ, ಸಮಾನವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು
2. ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ, ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವಹಿವಾಟಿನ ಹಕ್ಕು

ಗ್ರಾಹಕರ ಸೇವೆ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

- * ಕತ್ತರಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಹಳೆಯ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ
- * ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ
- * ವ್ಯವಹಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಹಾಗೂ ನೋಟು ಹಾಗೂ ನಾಣ್ಯಗಳ ವಿತರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಹಂತದವರೆಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಲು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ
- * ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾದರಿಯಂತೆ 2005ಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಜಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದ ಹಳೆಯ ಸರಣಿಯ ನೋಟ್‌ಗಳ ವಾಪಸು
- * ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೋಟುಗಳ ಕುರಿತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಕಿರು ಚಲನಚಿತ್ರ ಸೇರಿದಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೈಟ್ "ಜೈನಾ ಬೋಲಾ ಹೈ" ನಿರೂಪಣೆ.

3. ತಮಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸೇವೆಯ ಹಕ್ಕು
4. ಖಾಸಗಿತನದ ಹಕ್ಕು
5. ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರದ ಹಕ್ಕು

ಸರ್ಕಾರದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಕನಾಗಿ ಆರ್‌ಬಿಐ ಪಾತ್ರ:

ಆರ್‌ಬಿಐ ತನ್ನ ಆರಂಭ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಹಿವಾಟಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ದೇಶದಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಹಣಕಾಸು, ಹಣ ರವಾನೆ, ವಿನಿಮಯ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಆರ್‌ಬಿಐ ಮೂಲಕವೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು 1934ರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನೆಲ್ಲ ನಗದು ಶಿಲ್ಕನ್ನು ಆರ್‌ಬಿಐನಲ್ಲೇ ಇರಿಸುತ್ತದೆ.

ಆರ್‌ಬಿಐ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಸಾಲದ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾರನಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಆರ್‌ಬಿಐ ಸಿಕ್ಕಿಂ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ(ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಪುದುಚೇರಿ ಸೇರಿದಂತೆ). ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅದು ಸಿಕ್ಕಿಂ ಜತೆ ನಿಯಮಿತ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಲವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಹಲವು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿ, ಸರ್ಕಾರದ ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪಾವತಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿನ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಗಡ (ವೇಸ್ ಆಂಡ್ ಮೀನ್ಸ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್)ವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ,

ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನಗದಿನ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಆರ್‌ಬಿಐ ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದಾಗ, ಸಲಹೆಕಾರನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ನಿಧಿ, ಅನುಷಂಗಿಕ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕದ ಹಣದ ಸ್ವೀಕೃತಿ, ಯಾರ ಬಳಿ ಇರಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಹಂಚಿಕೆ ಕುರಿತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಈ ನಿಧಿಗಳ ಖಾತೆಗಳು ಆರ್‌ಬಿಐನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈ ಕಾನೂನುಗಳು ಆರ್‌ಬಿಐಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಲಿವೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲದ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವಾರ್ಷಿಕ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಆಯವ್ಯಯ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಬಡ್ಡಿ ದರ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು, ಯಾವಾಗ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಋಣಸಂದಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಲ ಎತ್ತುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿತ, ಇನ್ನಿತರ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಡೆಯುವುದು, ಸಾಲದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಹಿಂದಿರುಗಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ದ್ರವೀಕರಣ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಬ್ಯಾಂಕ್

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪರಾಮರ್ಶೆ ನಡೆಸಿದ್ದು, ಬೇಪಾವತಿ ಆಗದೆ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲದೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಈ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೇಳಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು

ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲೇ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದರಿಂದ, ದೇಶದ ನಾನಾ ಕಡೆ ಅವು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಮಿಗತೆ ಖಾತೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯ ಖೋತಾ ಖಾತೆಗೆ ಹಣದ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಇ-ಕುಬೇರ್ ಹೆಸರಿನ ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ನಾನಾ ಕಡೆಯ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟು ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿದೆ.

ಕಣ್ಣಪ್ಪಿನಿಂದಾದ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಕಣ್ಣಪ್ಪಿನಿಂದಾದ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಾಮರ್ಶೆ ಮೂಲಕ ಸುರಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗೆ ಇವು ಎಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ನಡೆಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಣಪ್ಪಿನಿಂದಾದ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹಾನಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

2007ರ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಹಾಗೂ 2008ರ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ನಿಯಮಗಳು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. □

ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಕಲ್ವರಿ ಸಮರ್ಪಣೆ

‘ಭಾರತದಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಿ’ ಉಪಕ್ರಮದಡಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಮೊದಲ, ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಕಲ್ವರಿ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಡಿಸೆಂಬರ್ 14, 2017ರಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು, ಕಲ್ವರಿ, ಮೇಕ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸಾಧನೆಯ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ಈ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ಸರಣಿ ನೌಕೆ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ ಅವರು, ಇದು ಭಾರತ- ಫ್ರಾನ್ಸ್ ನಡುವಿನ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಾತ್ಮಕ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ; ಕಲ್ವರಿ ಸಬ್ ಮರಿನ್ ಸೇರ್ಪಡೆ ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾ ಪಡೆಯ ಬಲವರ್ಧಿಸಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 21ನೇ ಶತಮಾನ ಏಶಿಯಾದ ಯುಗವಾಗಿದೆ; 21ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥಗಳೆಲ್ಲ ಹಿಂದೂ ಮಹಾ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಹೀಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಉಪಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮಹಾ ಸಾಗರ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದರು. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಸ್‌ಎಜಿಆರ್ - ಸಾಗರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರೂಪಣೆ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಉಪಕ್ರಮದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಪಾರಿಸರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಕಲ್ವರಿ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಲಾದ ಕೌಶಲ್ಯ ಪರಿಣತಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಹೇಳಿದರು.

ಐಎನ್‌ಎಸ್ ಕಲ್ವರಿ, ಡಿಸೈಲ್ - ವಿದ್ಯುತ್ ಆಧರಿತ ಪ್ರಹಾರ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿಯಾಗಿದ್ದು ಮೆಜಗಾಂವ್ ಡಾಕ್ ಶಿಪ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಕಂಪನಿ, ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಿ ಉಪಕ್ರಮದಡಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿರುವ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಒಟ್ಟು ಆರು ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾ ಪಡೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಕಲ್ವರಿ ಈ ಸರಣಿಯ ಮೊದಲ ನೌಕೆಯಾಗಿದೆ. □

ನಳಿನಳಿಸಿದ ನಗರ - ಝಗಝಗಿಸಿದ ದೀಪೆ

* ಮಾಯಣ್ಣ ಗೌಡ

ರಾಮನಗರ ಜನರ ಮೊಗದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಮಂದಹಾಸ ಮೂಡಿದೆ. ಕೊಳೆತು ಹಗಲು ಹೊತ್ತು ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಹಸಿತ್ಯಾಜ್ಯ ಈಗ ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಬೆಳಗುವ 'ದಾರಿದೀಪ'ಗಳಾಗಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ

ಲಕ್ಷ ಇಲ್ಲಿ 31 ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಿವೆ. ಕೃಷಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಸಂತೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರೈತಾಪಿ ಜನರೂ ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಂದು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರಾಮನಗರ ಸಭೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಸರಾಸರಿ 10 ಟನ್ ಹಸಿಕಸ/ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಸಿತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸವಾಲಿನ ಕೆಲಸ. ಹಸಿತ್ಯಾಜ್ಯ ಜೈವಿಕ ವಿಭಜನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾಗರಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿಯೂ ಪರಿಣಮಿಸಬಲ್ಲದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿತ್ಯಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ

ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ

ನಿರ್ದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು

ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮಾಲ್ಯ ಮಾಸನ

ಮಾಸುನುದಾದರೆ,

10 ಕೆ.ವಿ.ಎ ನಿರ್ದ್ಯುತ್‌ನ ಬೆಲೆ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ

ರೂ. 1,000 -1,200

ಆಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಗೃಹ ಬಳಕೆಗೆ

ಬಳಸುವುದಾದರೆ

ಪ್ರಮಾಣ 20 ಮನೆಗಳನ್ನು

ಈ ಬೆಳಕಿನಿಂದ

ಬೆಳಗಬಹುದು.

ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಷ್ಟೆ.

ರಾಜ್ಯ ನಗರಪಾಲಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ

ಮೊದಲ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಯೋಗ

ಇದಾಗಿದೆ.

ರಾಮನಗರ ನಗರಸಭೆ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಬಳಸಿ ಜೈವಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ

ರಾಮನಗರ ನಗರಸಭೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು

* ಪೌರಾಯುಕ್ತರು, ನಗರಸಭೆ, ರಾಮನಗರ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲತೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಗರಸಭೆ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜೈವಿಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಆರಂಭಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಗರದ ಒಂದನೆ ವಾರ್ಡ್‌ನ ದ್ಯಾವರಸೇಗೌಡನದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ಮಿಥೇನ್ ಬಯೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ 10 ಕೆ.ವಿ.ಎ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಘಟಕಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲ್ಲೇ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ದ್ಯಾವರಸೇಗೌಡನದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಾನವನ ಸೇರಿದಂತೆ ಸುಮಾರು 130 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಗಳನ್ನು ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ಬೆಳಗುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ. ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಅಳವಡಿಕೆ

ಬಹುತೇಕ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ನಗರದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲೂ ಬೆಳಕನ್ನು ಪಸರಿಸಲಿವೆ.

ಯೋಜನೆ ವಿವರ

ಘಟಕವನ್ನು ರೂ. 20 ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದು, 12 ಲಕ್ಷ ರೂ. ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ರೂ. 8 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ 1.5 ಟನ್ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಲ್‌ಬಾಗ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 4 ಟನ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಘಟಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಸಿತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಗರಸಭೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್ ಉಳಿತಾಯವು ಆಗುತ್ತದೆ.

ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, 10 ಕೆ.ವಿ.ಎ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ ಬೆಲೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರೂ. 1,000-1,200 ಆಗಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗೃಹ ಬಳಕೆಗೆ ಬಳಸುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು 20 ಮನೆಗಳನ್ನು ಈ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಬೆಳಗಬಹುದು. ಪ್ರತಿದಿನ ರೂ.100 ವಿದ್ಯುತ್ ಉಳಿತಾಯವಾದರೆ, ತಿಂಗಳಿಗೆ 30,000, ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ.3,60,000 ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಘಟಕದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಷ್ಟೆ.

ಕಸ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶದ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ನಗರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಕಸವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗದಂತೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತ್ಯಾಜ್ಯ

ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ, ಗೊಬ್ಬರ, ಗ್ಯಾಸ್ ವಿದ್ಯುತ್ ತಯಾರಿಸಿ ಕಸದಿಂದ ರಸ ಎಂಬ ನಾಣ್ಯಡಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೇಗೆ?

ಊಟ, ಸೊಪ್ಪು, ತರಕಾರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ರೀತಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡನೆ ಮಾಡಿ ಬಯೋ ಗ್ಯಾಸ್ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಿಯಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಮಿಥೇನ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ಮಿಥೇನ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಅನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಮಿಥೇನ್ ಬಯೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಜನರೇಟರ್‌ಗೆ ಹಾಯಿಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಮನಗರ ನಗರಸಭೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಸಿಕಸ-ಒಣಕಸಗಳನ್ನು ಮನೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಸಿಕಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ 5 ರಿಂದ 6 ಸ್ಥಾವರಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಗರಸಭೆ ಆಡಳಿತ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರವಾಗಿದೆ. □

ದಿವ್ಯಾಂಗಜನ ಸಶಕ್ತೀಕರಣ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪ್ರದಾನ

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಶ್ರೀ ರಾಮ್ ನಾಥ್ ಕೋವಿಂದ ಅವರು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಶೇಷ ಚೇತನರ ದಿನದಂದು, 2017ರ ದಿವ್ಯಾಂಗಜನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವಂತಹ ಸಂವೇದನಾಶೀಲ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

ವಿಶೇಷ ಚೇತನರ ಸಶಕ್ತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿವಿಧ ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದರೆ.

- * ಉತ್ತಮ ಉದ್ಯೋಗದಾತರು (ಖಾಸಗಿ) - ಐಬಿಎಂ ಇಂಡಿಯಾ, ಬೆಂಗಳೂರು
- * ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಥೆ (1. ಸಮಗ್ರ ಸೇವೆ) - ಸಮರ್ಥನಂ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು
- * ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಥೆ (2. ಸೇರ್ಪಡೆ ಶಿಕ್ಷಣ) - ದ ಸೊಸೈಟಿ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫ್ ಡಿಸೆಬಲ್ಡ್ - ಎಸ್‌ಡಿಎಂ ಮಂಗಳ ಜ್ಯೋತಿ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಸ್ಕೂಲ್ ವಾಮಂಜೂರು, ಮಂಗಳೂರು
- * ಮಾದರಿ ಪುರಸ್ಕಾರ - ಅಂಧತ್ವ / ಮಂದದೃಷ್ಟಿ - ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಕೆ. ಪಾಲ್‌ಕುಮಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರು
- * ಚಲನ ಅಸಮರ್ಥತೆ / ಸೆರೆಬ್ರಲ್ ಪಾಲ್ಸಿ - ಶ್ರೀ ಭವಾನಿ ಶಂಕರ್ ರವೀಂದ್ರ ಡಾ. ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಸ್. ಜೆ. ಬೆಂಗಳೂರು.
- * ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕ್ರೀಡಾಪಟು - ಶ್ರೀ ಶೇಖನ್ ನಾಯ್ಕ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆ

* ಪ್ರವಾಕಾರ್ ಸಾಹು
** ಭಾವೇಶ್ ಗಾರ್ಗ್

ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನ ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಲ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ಸಿಆರ್‌ಎಗಳು) ಗ್ರಹಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು. 2016-17 ಸಾಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಇರುವ ಅಂಶವು ದಾಖಲಾಯಿತು.

ಭಾರತದ ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆ ಆಗಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿರುವಾಗಲೇ, ಮೂಡಿಯು ಭಾರತದ ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ಬಾ3 ದಿಂದ ಬಾ2 ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಈ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮೂಡಿಯು ಹಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ (ಜಿಎಸ್‌ಟಿ)ಯ ಮೂಲಕ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದಿರುವುದು, ಸಾಲ ತೀರಿಸಲಾಗದ ದಿವಾಳಿ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ದಿವಾಳಿತನ ಮತ್ತು ದಿವಾಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿ ರೂಪಿಸಿದ್ದು, ನಗದು ರಹಿತ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವುದರ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ದೇಶವು ಕೈಗೊಂಡ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು, ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಷೇರುದಾರರ ಲಾಭಾಂಶ ಮಿತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ (ಎಫ್‌ಡಿಐ) ಅನುವು ಮಾಡಿದ್ದು, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೂತನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದು.

ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮತ್ತೊಂದು ಧನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ 100ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತವು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 30ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಲ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಅಂಡ್ ಪೂರ್ಸ್ (ಎಸ್-ಪಿ) ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಶಕ್ತ-ಬದಲಾವಣೆಗಳಿದ್ದರೂ ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಶ್ರೇಯಾಂಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಎಸ್-ಪಿ ಯು 2007ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭಾರತದ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ

ಹೂಡಿಕೆಯ ದರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಆರ್‌ಎ ಗಳು ವಿಶಾಲ ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಸಾಲ ಪಡೆದ ದೇಶಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತವೆ. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಸಾಲ ಮರಳಿಸುವ ಬಯಕೆ ಮತ್ತು ಮರಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸುಸ್ತಿದಾರರಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಿಆರ್‌ಎಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ.

ಭಾರತವು
ಐಕ್ಯತೆಯವಾಗಿ
ತನ್ನ ಸಾಲ
ಮರುಪಾವತಿಗಾಗಿ
ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಹಾಗೂ
ಪಾವತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ
ತೀವ್ರ ಒಲವು ತೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಅದು
ತನ್ನ ಒತ್ತಡದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ
ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು
ಮುರಿದಿಲ್ಲ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ
ಬೃಹತ್ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು
ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ
ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

* ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ದೆಹಲಿ. ** ಐಐಟಿ ಹೈದರಾಬಾದ್. E-mail : * pravakarfirst@gmail.com ** pravakarfirst@gmail.com

ಸ್ವಾಂಡರ್ಡ್ ಅಂಡ್ ಪೂರ್ನ್ (ಎಸ್-ಪಿ) ಮೂಡೀಸ್ ಮತ್ತು ಫಿಚ್‌ಗಳು ಸಾಲ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡುವಾಗ ಸಾಲದ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಖಾತ್ರಿಯನ್ನೇನೂ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಕೇವಲ ಸೂಚಕಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವಿವಿಧ ಸಿಆರ್‌ಎಗಳು ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವಾಗ ಏಕರೂಪಿ ಅಳತೆಗೋಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಎಸ್ & ಪಿಯು ಸಾಲ ಪಡೆದವರ ಪಡೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಸುಸ್ತಿದಾರರಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ. ಮೂಡಿಯು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಗೆ ನಷ್ಟದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತಿದಾರರಾಗುವುದರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೀಡಿದ ೦೦೦ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ಪಡೆದವುಗಳು ಕೂಡ ಸುಸ್ತಿದಾರ ಆಗಿದ್ದವು. ಆದರೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಹತ್ವವೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳು ಖಚಿತ ನಿಯಮ ಆಧರಿಸಿದವುಗಳೇನಲ್ಲ. ಅವು ಸಾಪೇಕ್ಷವಾದವುಗಳು. ಆದರೆ ಅವು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಂಡವಾಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂತಹವುಗಳಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ದೇಶಗಳು ಈ ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿವೆ. (ಕೆರ್ವಾರ್ 2005)

ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಹೂಡಿಕೆದಾರರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಭಾರತದಂತಹ ಏಕಸನಶೀಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆ (ಇಎಂಇ) ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶಗಳು ಈ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಿಆರ್‌ಎಗಳ ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕವು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಹೂಡಿಕೆಯ ದರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲು ಸಿಆರ್‌ಎಗಳು ಒಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಸಾಲ - ಜಿಡಿಪಿ (ಆರ್ಥಿಕ ವೃದ್ಧಿದರ) ಅನುಪಾತ, ಜಿಡಿಪಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ತಲಾವಾರು

ಕೋಷ್ಟಕ-1 ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೃಹತ್ ಆರ್ಥಿಕ ಸೂಚಕಗಳು				
ವರ್ಷ	ಪ್ರಸಕ್ತ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಕೊರತೆ (ಜಿಡಿಪಿ ಪ್ರತಿಶತ ಆಧರಿಸಿ)	ಆರ್ಥಿಕ ಕೊರತೆ (ಜಿಡಿಪಿ ಪ್ರತಿಶತ ಆಧರಿಸಿ)	ಎಫ್‌ಡಿಐ ಒಳಹರಿವು (ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್, ಶತಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)	ಒಟ್ಟು ಸಾಲ (ಜಿಡಿಪಿ ಪ್ರತಿಶತ ಆಧರಿಸಿ)
2007	1.0	5.1	22.826	74.027
2008	1.3	4.0	34.844	74.536
2009	2.3	8.3	41.903	72.527
2010	2.8	9.3	37.745	67.458
2011	2.8	6.9	36.047	69.643
2012	4.2	7.8	46.551	69.105
2013	4.8	6.9	34.298	68.529
2014	1.7	6.7	36.047	68.576
2015	1.3	6.7	45.147	69.551
2016	1.1	7.5	55.558	69.537

ಆಧಾರ: ಆರ್‌ಬಿಐ ಮತ್ತು ಐಎಂಎಫ್-ಐಎಫ್‌ಎಸ್

ಜಿಡಿಪಿ, ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ, ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸುಸ್ತಿ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸೂಚಕಗಳಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತವೆ.

ಮೂಡಿಯು ನೀಡಿರುವ ಭಾರತದ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆಯು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲಿದೆ. ಭಾರತವು ಬಂಡವಾಳ-ಬೇಡಿಕೆಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆಯಿಂದ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಆಕರ್ಷಿಸಲು ನೆರವಾಗಲಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೂ ಕಾರಣವಾಗಲಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ತರಬಹುದು. ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿಯ ಸಂಕಷ್ಟ ಎದುರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಿಮೆಯ ಕಂತು ಕಟ್ಟುವುದರ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿದೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಬಾಹ್ಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೂಡಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೂ ಸುಧಾರಿಸಲಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ 7.68 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡಿದೆ. ಆದರೆ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಭಾರತದ್ದು ಅತೀ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಾಗಿದೆ. 2017-18ರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ 7.2 ರಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ ರಫ್ತು ವಹಿವಾಟು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವೆಚ್ಚ. ಭಾರತವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ಇತರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದ ಶೇ. 4.1 ರಷ್ಟನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. (ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್-2017)

ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೃಹತ್ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಹತ್ವದ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-1 ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ತಲೆದೋರಿದಾಗಿನಿಂದ ಸದ್ಯದ ಖಾತೆಯ ಸ್ಥಾನವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. 2013ರ ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ, ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯ ಕೊರತೆಯು ಅಂದಾಜಿಸಿದ ಶೇ 4.8ರ

ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪಿತ್ತು. ಜಿಡಿಪಿಯ ಶೇ 7 ರಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಕೊರತೆಯು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವ ಆತಂಕ ಹುಟ್ಟಲು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. 2014ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿ' (ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನಂತರ ಭಾರತದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಿಭಾಗವು ಚೇತರಿಕೆ ಕಂಡುಕೊಂಡಿತು. ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊರತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಯಶ ಕಂಡಿತು. ಸುಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳ ಹರಿದು ಬರುವಿಕೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿತ್ತು. ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆ ಇರುವ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪವು, ಬಹುತೇಕ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ದ್ವಿಗುಣಗೊಂಡಿತು. 2007ರಲ್ಲಿ 22.826 ಶತಕೋಟಿ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳಿಂದ 2016ರ ವೇಳೆಗೆ 55.558 ಶತಕೋಟಿ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯೋಜನೆಯು 2020ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತದ ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ 25 ರಷ್ಟು ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ 25 ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 100 ಶತಕೋಟಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರ - ವಹಿವಾಟು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದು, ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಸರಳೀಕರಣ, ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸುಲಭಗೊಳಿಸಿರುವುದು,

ಕೋಷ್ಟಕ-2 : ಭಾರತದ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚಕ ಮತ್ತು ಅನುಪಾತ

ವರ್ಷ	ಬಾಹ್ಯಸಾಲ (ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)	ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲ ಜಿಡಿಪಿಗಾಗಿ	ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ಒಟ್ಟು ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ	ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲ ಒಟ್ಟು ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ	ಸಾಲ- ಸೇವೆ ಅನುಪಾತ
2007	172.36	17.5	83.7	16.3	4.7
2008	224.407	18.0	79.6	20.4	4.8
2009	224.498	20.3	80.7	19.3	4.4
2010	260.935	18.2	79.9	20.1	5.8
2011	317.891	18.2	79.6	20.4	4.4
2012	360.766	21.1	78.3	21.7	6.0
2013	409.374	22.4	76.4	23.6	5.9
2014	446.178	23.8	79.5	20.5	5.9
2015	474.675	23.8	82.0	18.0	7.6
2016	485.023	23.7	82.8	17.2	8.2

ಆಧಾರ: ಆರ್‌ಬಿಐ

ಮುಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಸೂಕ್ತ ವಹಿವಾಟು ನೀತಿಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸುಸ್ಥಿರ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಬಂಡವಾಳ ಹರಿದು ಬರುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಲಾಭ ಮರಳುವುದರ ಖಚಿತತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ನೇರ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳವು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಶಾದಾಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕುಸಿತ ಕಂಡಿದ್ದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮತೋಲನ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಹಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಹಾಗೂ ಜಿಡಿಪಿ ಮಧ್ಯದ ಅನುಪಾತವು ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. 2003 ರಲ್ಲಿ ಶೇ.84.2ಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ್ದ ಪ್ರಮಾಣವು ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡು, 2016ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 69.5ಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ. ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಶೇ. 42ರಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣವು ಕೇವಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ

ಸಾಲದ್ದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಬಹುಪಾಲು ಆಂತರಿಕವಾದದ್ದು. 2007ರಲ್ಲಿ, ಎಸ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಪಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸಾಲ ಹಾಗೂ ಜಿಡಿಪಿ ಮಧ್ಯದ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಶೇ. 77.1ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, 2016ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದು ಶೇ. 69.5ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬಜೆಟ್ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಎಫ್‌ಆರ್‌ಬಿಎಂ) ಸಮಿತಿಯು ಸಾಲ ಹಾಗೂ ಜಿಡಿಪಿ ಮಧ್ಯದ ಅನುಪಾತವನ್ನು 2023ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶೇ.60 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಎಂದರೆ, ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವರ್ಧನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ರೀತಿಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಬಡ್ಡಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶವು ಸಶಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕತೆ ತಲುಪಲು ಆರ್ಥಿಕ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸುವುದು ವಿವೇಕಯುತ ನಡೆ ಎಂದು ಎಫ್‌ಆರ್‌ಬಿಎಂ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲ ಸೂಚಕಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳು

ಒಟ್ಟು ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ. 83 ರಷ್ಟು ಸಾಲಗಳು ಸುದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯವು ಹಾಗೂ ಶೇ. 17ರಷ್ಟು ಕಿರು

ಅವಧಿಯ ಸಾಲಗಳಾಗಿವೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ-2) 2014ರಲ್ಲಿ ಸಾಲ- ಸೇವೆಯ ಅನುಪಾತವು ಶೇ.5.9ರಷ್ಟಿದ್ದು, 2016ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 8.8 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಸಂಗತಿ. 2007 ರಿಂದ 2016ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಡಿಪಿಯಿಂದ ಸುದೀರ್ಘ ಹಾಗೂ ಕಿರು ಅವಧಿಯ ಒಟ್ಟು ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲಗಳು ಶೇ. 6 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲಗಳ ನಡುವಿನ ಅನುಪಾತವು ಶೇ.1 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲಗಳ ಮಿಶ್ರಣದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಆತಂಕ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ 2013ರಿಂದ 2017ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲಗಳ ನಡುವಿನ ಅನುಪಾತವು ಶೇ. 6 ರಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಿದೆ. ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಸ್ಥಿರತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆತಂಕ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ.

ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವು ಸಾಲ ಶ್ರೇಯಾಂಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಹ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಿರ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವು 2007ರಲ್ಲಿ 199.179 ಶತಕೋಟಿ ಅಮೆರಿಕಾ ಡಾಲರ್ ಗಳಷ್ಟು ಇದ್ದದ್ದು, 2016ರ ವೇಳೆಗೆ ಅದು 360.176 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಗಳಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹರಿವು ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯದ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಿದರೂ ಸಮಾಧಾನಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಉತ್ತಮ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯದಿಂದ 2017ರ 12 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 400 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಮೀರಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಅದೇ 2013ರ 7 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಬೃಹತ್ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸೂಚಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸುಧಾರಣೆಗಳಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರವು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವಿನಿಯೋಗ, ಮಹತ್ವದ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಲಾಭಾಂಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ, ಶೀಘ್ರ ಪರವಾನಗಿ ಹಾಗೂ ವಿಲೇವಾರಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮನ ಒಲಿಸುವುದು, ವಹಿವಾಟು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಿವಾಳಿತನ

ವಹಿವಾಟು ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು

- * ಈ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪರವಾನಗಿ ಪೂರ್ವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಪರಿಣಿತರ ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸುವುದು
- * ಪರವಾನಗಿ ನೀಡುವ 14 ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ 24*7 ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಇ-ವಹಿವಾಟು ಪೋರ್ಟಲ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು.
- * ಬರಲಿರುವ 4 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇ.30 ರಿಂದ ಶೇ. 25ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವುದು.
- * ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ತಡೆ-ವಿರೋಧಿ ನೀತಿ ಮುಂದೂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಾನ್ವಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವುದು
- * ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ದಿವಾಳಿತನದಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೂತನ ಕಾನೂನಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು. 2015ರ ದಿವಾಳಿತನ ಸಂಹಿತೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ 2016ರಲ್ಲಿ ದಿವಾಳಿತನ ಕುರಿತ ವ್ಯಾಪಕ ಕಾಯ್ದೆ ರೂಪಿಸಿರುವುದು
- * ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಶೀಘ್ರ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ನೂತನ ಕಾನೂನು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.
- * ತೆರಿಗೆಗಳ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಲ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮ.
- * ಕಂಪೆನಿಗಳ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಸರಿಮಾರು 50 ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದು.
- * ಕಂಪೆನಿಯ ನೊಂದಣಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದ 15ರಿಂದ 20 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವುದು
- * ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೌಶಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೊರತಾಗಿ 1500 ಭಾರತೀಯ ಯುವಕರಿಗೆ ಬಹು ಕೌಶಲ ತರಬೇತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನ ನೀಡುವುದು.
- * 2016 ಮಾರ್ಚ್ 1ರ ನಂತರ ನೊಂದಣಿಯಾದ ನೂತನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಶೇ. 25 ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಅಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೊದಲ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ.
- * 'ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ' (ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ) ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಂತರ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸುಂಕಗಳ ಕಡಿತ
- * ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು
- * ರಫ್ತು ಹಾಗೂ ಆಮದುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ 11 ದಾಖಲಾತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 3ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವುದು.
- * ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಪರವಾನಗಿಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ. 56 ಪರವಾನಗಿರಹಿತಗೊಳಿಸಿರುವುದು.
- * ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯರ (ಎನ್‌ಆರ್‌ಐ) ಹೂಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯರ ಹೂಡಿಕೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

ನೀತಿಯನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವುದು, ಅಚಿತಿಮವಾಗಿ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು. ಸರ್ಕಾರವು 'ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ 'ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಅಪ್ ಇಂಡಿಯಾ', 'ಕುಶಲಿ ಭಾರತ', 'ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ

ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಹೂಡಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾದದ್ದು ದಿವಾಳಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದ ಯೋಜನೆಗಳು ಪುನರಾರಂಭವಾದವು. ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದ ನಡುವಿನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಾಯಿತು.

ಬಯಲಿಗೆ ಬಂದ ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳು:

ಚೀನಾ ವರ್ಸಸ್ ಭಾರತ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೀತಿ ನಿರೂಪಕರು ಸಿಆರ್‌ಎಗಳ ಅಸಮಂಜಸ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಮಾತುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ (ಜಿಒಎ 2017)

ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಅಂಡ್ ಪ್ಯೂರ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚೀನಾಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದ ಶ್ರೇಣಿ ಎ+ ದಿಂದ ಎಎ-ಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸ್ಥಿರ ದಿಂದ ನಕಾರಾತ್ಮಕದಡೆಗೆ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಬೃಹತ್ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಸುಧಾರಣೆಯ ನಂತರವೂ ಭಾರತದ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರು ಸಿಆರ್‌ಎ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಸಮಂಜಸ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಸ್ ಆಂಡ್ ಪಿ ನೀಡಿದ 'ಸಾಮಾನ್ಯ' ಶ್ರೇಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಎಸ್ ಆಂಡ್ ಪಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು 2007ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ಬಿಬಿಬಿ ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಎಸ್ ಆಂಡ್ ಪಿಯು ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಂಡ್ ಪಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಭಾರತಕ್ಕೆ 4 ಬಾರಿ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡಿದೆ. (ಫೆಬ್ರವರಿ 2009, ಮಾರ್ಚ್ 2010, ಏಪ್ರಿಲ್ 2012 ಹಾಗೂ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2014) ಮತ್ತು ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರೆಸಿದೆ. ಮೂಡಿಯು ಸಹ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆಗೆ 13 ವರ್ಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೂ ನೀತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಕರು ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತಜ್ಞರು ಅರ್ಹತೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಎಸ್ ಆಂಡ್ ಪಿಯು ಕೆಲವು ವಿಕಸನಶೀಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ (ಇಎಂಇ) ಬಿಬಿಬಿ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಇಎಂಇಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಚೊತೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಅವುಗಳು ಭಾರತದ

ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಸಮನಾದವುಗಳಲ್ಲ. 2014-16ರಲ್ಲಿ ಹಂಗರಿಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಶೇ.3 ರಷ್ಟು ಜಿಡಿಪಿ ಇದೆ. ಇಂಡೋನೇಶಿಯಾದಲ್ಲಿ ಶೇ.4.96, ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಶೇ.- 0.79 ಹಾಗೂ ಉರುಗ್ವೆದಲ್ಲಿ ಶೇ. 1.88 ರಷ್ಟಿದೆ. (ಎಲ್ಲ ಇಎಂಇಗಳಿಗೆ ಎಸ್ ಆಂಡ್ ಪಿ ಶ್ರೇಯಾಂಕ- ಬಿಬಿಬಿ). ಆದರೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. 7.3 ರಷ್ಟಿದೆ. ಇದು ಭಾರತವು ಇತರೆ ದೇಶಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣದುಬ್ಬರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತವು ರಶಿಯಾ, ಉರುಗ್ವೆ ಹಾಗೂ ಇಂಡೋನೇಷಿಯಾಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಸಾಲ ಮತ್ತು ಜಿಡಿಪಿ ಅನುಪಾತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಂಗರಿ (2016ರಲ್ಲಿ 74.19) ಹಾಗೂ ಇಟಲಿ (2016 ರಲ್ಲಿ 132.6) ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಭಾರತವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ, ಹಂಗೇರಿ, ರಶಿಯಾ, ಉರುಗ್ವೆ ಹಾಗೂ ಇಟಲಿ ದೇಶಗಳ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಇಎಂಇಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, 2016ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯ ಕೊರತೆಯು ಶೇ.1 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ 2013ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 4.8 ರಷ್ಟಿತ್ತು. ತೀವ್ರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಭಾರತ ಎಂದೂ ಸುಸ್ತಿದಾರ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ತನ್ನದೇ ಆದ ಬದ್ಧತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಭಾರತವು ಸಾಲವನ್ನು ಮರು ಪಾವತಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದೆ ಹಾಗೂ ದಿವಾಳಿ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಂತಹ ಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳದಿಂದಲೂ ಭಾರತವು ಬಾಹ್ಯ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಿದೆ.

ಎಸ್ ಆಂಡ್ ಪಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಚೀನಾದ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ಎ+ ದಿಂದ ಎಎ- ಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಸ್ಥಿರತೆಯಿಂದ ನಕಾರಾತ್ಮಕದಡೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ತೋರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯ ಕೊರತೆ, ಬಂಡವಾಳ ಒಳಹರಿವು ಹಾಗೂ ಸಾಲದ ಅನುಪಾತಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಪ್ರಗತಿ ತೋರಿದ್ದರೂ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ ಒಳಹರಿವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚೀನಾ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ದೇಶಗಳು. ಆದರೆ, ಈ ದೇಶಗಳ ಬೃಹತ್ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಗಳು ಹಾಗೂ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಅವೆರಡನ್ನು ಹೋಲಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಉದಾರೀಕರಣದ ನಂತರ ಭಾರತವು ಅನುಸರಿಸಿದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆಧಾರಿತ ವಿನಿಮಯ ದರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಚೀನಾವು 1990ರ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಬಹು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸದೇ, ಕೊರತೆ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬೃಹತ್ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡಿರುವುದು ಯಾಕೆ ಎಂಬ ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಬಹಳಷ್ಟು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಡಿಪಿ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಅನುಪಾತವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಅನುಪಾತವು, ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. 239.2 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಸಿಂಗಾಪೂರ್ ನಲ್ಲಿ ಶೇ. 112 ರಷ್ಟಿದೆ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಶೇ. 107 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಸ್ಪೇನ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇ.99 ರಷ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ, ಸಿಆರ್‌ಎ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈ ಕುರಿತು ಯಾವುದೇ ಗಮನ ನೀಡಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಆ ದೇಶಗಳ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿವೆ. ಭಾರತದ ಜಿಡಿಪಿ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಅನುಪಾತವು ಈ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಚೀನಾಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಭಾರತದ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ಸಿಆರ್‌ಎ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಯೇನೆಂದರೆ, ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಮೂಹದ 2016ರ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಲ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಅನ್ವಯ, ಚೀನಾ ಹಾಗೂ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನ ಭಾರತಕ್ಕಿದೆ. ಇದು ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಹಣಕಾಸು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತವು ಎಂದೂ ಸುಸ್ತಿದಾರ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲವು ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರಣ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ

ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಯತಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟು ಹಣಕಾಸು ಕೊರತೆ ಹಾಗೂ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯ ಒಟ್ಟು ಕೊರತೆಯು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿದ್ದ ಚೀನಾದ ಚಾಲ್ತಿ ಖಾತೆಯು 2007ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ 2016ರಲ್ಲಿ ಸರಿಸುಮಾರು ಶೇ.2 ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಿತ್ತು. ಭಾರತದ ಚೊತೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಚೀನಾವು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಧನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತವೆ. ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳದ ಒಳಹರಿವು 2007ರಲ್ಲಿ 23 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್‌ಗಳಷ್ಟಿತ್ತು. 2016ರಲ್ಲಿ ಅದು ದ್ವಿಗುಣಗೊಂಡು 56 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್‌ನಷ್ಟು ಒಳಹರಿವು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಈ ವರೆಗಿನ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ ಆಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಪೈಕಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಲದ ಪಾಲು ಜಿಡಿಪಿಯ ಶೇ.42ರಷ್ಟಿದೆ. ಆ ಪೈಕಿ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಲವು ಕೇವಲ ಶೇ. 4ರಷ್ಟಿದೆ. ಚೀನಾದ ಜಿಡಿಪಿ ಹಾಗೂ ಸಾಲದ ಅನುಪಾತವು 2010ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 142 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ 2016ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 205ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಪಾತವು ಶೇ.70ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ಹೋಲಿಕೆಗಳು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವಂತಿದೆ.

ಸಮಾರೋಪ

ಭಾರತದ ಬೃಹತ್‌ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಆರೋಗ್ಯವು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ,

ಅದರ ಹೂಡಿಕೆಯ ಸ್ಥಾನ ಹಾಗೂ ಸಾಲದ ಸೂಚಕಗಳು (ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ಪ್ರಸಕ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮತೋಲನ, ನೇರ ವಿದೇಶ ಬಂಡವಾಳದ ಒಳಹರಿವು ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ) 2013 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡಿವೆ.

ಭಾರತವು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಿದೆ. ಹಾಗೂ ಪಾವತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತೀವ್ರ ಒಲವು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ತನ್ನ ಒತ್ತಡದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಎಂದೂ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮುರಿದಿಲ್ಲ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬೃಹತ್ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅದು ದಿವಾಳಿಯಾಗದಂತೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಿರತೆ ಹೊಂದಿದೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ತೀವ್ರಗತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಅದು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ, ಇದುವರೆಗೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯ ಮೂಡಿಯು ನೀಡಿರುವ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆಯು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿರತೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ತಳೆದಿರುವ ಧನಾತ್ಮಕ ನಿಲುವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ, ಎಸ್ ಆಂಡ್ ಪಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಭಾರತದ ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಿಂದಿನ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಸಿಆರ್‌ಎ) ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ತಳೆದಿರುವ ನಿಲುವು ಪೂರ್ವಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ದೃಢಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಪೂರ್ವಗ್ರಹದ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ವಿಷಾದವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹರಿಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಿದೇಶಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಬಹುದಾದ ಅಪಾಯ ಎದುರಿಸಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

ಸಾಲ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ನೀಡುವ ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾರತದೊಂದಿಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಿದರೆ ಅದರ ಬಂಡವಾಳ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಣದುಬ್ಬರವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬಾಹ್ಯ ವಲಯಗಳ ಚೊತೆಗೆ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಇತರೆ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಭಾರತವು ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಅದು ಜಾಗತಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವರ್ಧನೆಯು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಮಂಜಸ. ಭಾರತ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ. □

ಯೋಜನಾ

ಫೆಬ್ರವರಿ 2018 ಸಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ

ಭಾರತ್‌ಮಾಲಾ: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಕಾಯ್ದೆ

* ಯದುವೀರ್‌ಸಿಂಗ್ ಮಲ್ಲಿಕ್

ಭಾರತ್ ಮಾಲಾ
ಠಾಟ್-1 ರಲ್ಯ
ಕಾರಿಡಾರ್ ಚಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು
24,800 ಕಿಮೀ ಗಳನ್ನು
ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ
34 ಕೋಟಿ
ನಾಣವ - ಒಂದೂವರೆ
ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು,
ಒಂದೂವರೆ ಅನಾಥಿಯು
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಗುತ್ತದೆ
ಎಂದು ಒಲಿಕ್‌ಶಿಲಾಒದೆ.
ಅಂದಾಜಿನಂತೆ
ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ
ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು
22 ಮಿಲಿಯನ್
ಖಾಯಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳು
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಗುವೆ.

ಭಾರತ್ ಮಾಲಾ ಪರಿಯೋಜನೆಯ ಒಂದನೇ ಹಂತದ ಪ್ರಸ್ತಾವಕ್ಕೆ, ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸಮಿತಿಯು, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 24, 2017 ರಂದು ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ. ಭಾರತ್ ಮಾಲಾ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಘಟಕವು ಭಾರತ ದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕವೆನ್ನುವಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯದ ಘಟಕವಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕದ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ನಡುವೆ ಅಗಾಧ ಅಂತರ ಇರುವ ಕಾರಣ ಈ ಪರಿಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದಿದೆ. ಭಾರತ್ ಮಾಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊಸ ಯುಗದ ಚಾಲನಾ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಎನ್.ಎಚ್.ಡಿ.ಪಿ) ಯು 1998ರಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಡಿಎ ಸರ್ಕಾರ ಹೆದ್ದಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಮೊದಲ ಮುಂಚೂಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆನಿಸಿದೆ. ಎನ್‌ಎಚ್‌ಡಿಪಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಅನುಭವವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಭಾರತ್ ಮಾಲಾ ಯೋಜನೆಯು, ಕಾರಿಡಾರ್ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳ (ಎನ್‌ಎಚ್)

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಉಸ್ತುವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಹಾಕುವತ್ತ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಚಲಿಸುವ ಸರಕುಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣಿಕ ಸಂಚಾರ ಎರಡೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶದ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ದಕ್ಷತೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ಭಾರತಮಾಲಾದ್ದು.

ಭಾರತ್ ಮಾಲಾ ವಿನ್ಯಾಸದ ಸುಲಭ ಗಮ್ಯತೆ

ಸರಕು ಚಾಲನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯುಳ್ಳ ಮೂಲ ಗಮ್ಯ ಸ್ಥಾನ (ಆರಿಜಿನ್ ಡೆಸ್ಟಿನೇಷನ್ - ಓ.ಡಿ) ಜೋಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವೈಚ್ಛಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಸ್ತೃತ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಒಂದು ನಿರ್ಧರಿತ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಿಡಾರ್ ಗಳನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ರೂಪುರೇಷೆ ರೂಪಿಸಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ತಂತ್ರದ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕತೆ ಶಕ್ತಿ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳ್ಳುವ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎನ್‌ಎಚ್‌ಡಿಪಿಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಿಡಾರ್ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವುದನ್ನು ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

* ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ರಸ್ತೆಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ. E-mail : Secy-road@nic.in

ಗಡಿಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಸಮುದ್ರತೀರಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಭಾರತದ ರಫ್ತು ಮತ್ತು ಆಮದು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಗಡಿಯಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತದ ನೆರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ : ನೇಪಾಳ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಮತ್ತು ಭೂತಾನ್.

ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಬಂದರು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ರಸ್ತೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಾರ್ಯವು ನೌಕಾವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಾಗರ ಮಾಲಾ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.

ಮಾರ್ಗ ಆಧರಿತರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಕಾರಿಡಾರ್ ಆಧರಿತ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಂತರಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಮೊರ್ಥ್ (ಎಂಓಆರ್‌ಟಿಎಚ್) 'ಭಾರತಮಾಲಾ ಯೋಜನೆ' ಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.

ಭಾರತ್ ಮಾಲಾ-ಆರು ಅಂಶಗಳು

1. ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳು:

ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇವು 25% ರಷ್ಟು ಸರಕು ಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳು, ಅವುಗಳ ಒಳ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಫೀಡರ್ ಮಾರ್ಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ದಟ್ಟಣೆಯ 80% ರಷ್ಟನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಡಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ 26,200 ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಕ್ರಮಿಸುವ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 9000

ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳನ್ನು ಹಂತ-1 ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

2. ಇಂಟರ್ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಫೀಡರ್ ಮಾರ್ಗಗಳು : ಇಂಟರ್ ಕಾರಿಡಾರ್ ನ ಸುಮಾರು 8000 ಕಿಲೋಮೀಟರು ಗಳು ಹಾಗೂ ಫೀಡರ್ ಮಾರ್ಗದ ಸುಮಾರು 7500 ಕಿಲೋಮೀಟರು ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ 6000 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂತ-1 ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

3. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯ ಸುಧಾರಣೆ : ಗೋಲ್ಡನ್ ಕ್ವಾಡ್ರಿಲ್ಯಾಟರಲ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ -ದಕ್ಷಿಣ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳು ದೇಶದ ಸರಕು ರವಾನೆಯ 35% ರಷ್ಟನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಆರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ಸರಾಸರಿ ಟ್ರಾಫಿಕ್ 30,000 ಪಿ.ಸಿ.ಯು. ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಈ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳ 6/8 ಪಥಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯತೆ ಆಧರಿಸಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳು ವೇಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚೋಕ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದು, ಅದು ಸರಕು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ತಂತ್ರದ ದಕ್ಷತೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ರಿಂಗ್ ರೋಡ್ ಮತ್ತು ಬೈಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಎಲಿವೇಟೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಪಥ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆಯಿದ್ದು ಇವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉದ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರಿಂದ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಚಾಲನಾ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನೂ, ಸರಕು ರವಾನೆಯ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೇರ್ಪಡುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಂತ -1ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 5000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

4. ಗಡಿಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ರಸ್ತೆಗಳು : ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಡಿಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುಮಾರು 3300 ಕಿಲೋ ಮೀಟರುಗಳ ಮಾರ್ಗವನ್ನು

ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೇಪಾಳ, ಭೂತಾನ್, ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಂತಹ ನೆರೆಹೊರೆಯವರೊಡನೆ ಆಮದು-ರಫ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಕಾರಿಡಾರ್ ಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸುಮಾರು 2000 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಂತ-1 ವರ್ಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

5. ಸಮುದ್ರ ತೀರಗಳು ಮತ್ತು ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ರಸ್ತೆಗಳು: ಭಾರತದ ಬಂದರು ಪ್ರದೇಶಗಳುದ್ದಕ್ಕೂ ಸುಮಾರು 2100 ಕಿಲೋಮೀಟರು ಗಳಷ್ಟನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ಸಮುದ್ರ ತೀರ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 2000 ಕಿಲೋಮೀಟರು ಗಳಷ್ಟು ಬಂದರು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೆ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕಿರು ಬಂದರುಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸುಧಾರಿಸುವೆಡೆಗೆ ಒತ್ತುನೀಡಲಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಸ್ತೆಗಳು ನೌಕಾಯಾನದ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಗರಮಾಲಾ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಂತರ್ಗತಗೊಂಡಿವೆ ಸುಮಾರು 2000 ಕಿಲೋಮೀಟರು ಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಈ ವರ್ಗದ ಹಂತ-1 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

6. ಗ್ರೀನ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮಾರ್ಗಗಳು: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಿಡಾರ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಭಾಗಗಳು 50000 ಪಿಸಿಯುಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಹಲವಾರು ಚೋಕ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಸುಮಾರು 1900 ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳಷ್ಟು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಗ್ರೀನ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 800 ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳಷ್ಟನ್ನು ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಂತ -1 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತ್ ಮಾಲಾ ಹಂತ-1 ರ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಗಮನದಲ್ಲಿರುವ ಬಂಡವಾಳಗಳು

ಭಾರತ್ ಮಾಲಾ ಹಂತ-1 ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ 24,800 ಕಿಲೋಮೀಟರು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಂತ-1, ಎನ್ ಎಚ್‌ಡಿಪಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸುಮಾರು 10,000 ಕಿಲೋಮೀಟರು ಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿರುವ ಹಂತ-1 ರ ರೂಪಾಯಿ 5,35,000 ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜಿನ ರೂಪ-ರೇಷೆ ಮುಂದಿನಂತಿದೆ :

24800 ಕಿಮೀ ಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾರ್ಗಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗುವುದಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಆರ್ಟಿ ಮತ್ತು ಎಚ್ ಸಚಿವಾಲಯ, ಇತರೆ

ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಈ ಅಂತರವನ್ನು 15% ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಇಲ್ಲವೇ ಮುಂಗಾಣ್ಣೆಗೆ ಒದಗದ ಅಂಶಗಳೂ ಇರಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಹಾಗೂ ಅನುಮೋದನೆ ಅಧಿಕಾರ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಿಡಿ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ / ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ನಿಗದಿತ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡು ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ, ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳ್ಳಲು ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡುವ ಹಾಗೂ ಸ್ಟೀಮ್ ಲೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಎನ್‌ಎಚ್‌ಎಐ) ವು ಯೋಜನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಹಾಗೂ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ / ಅನುಮೋದನೆಯ ಯಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಿರ್ಧಾರದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ

ರೀತಿಯ ಸಡಿಲಿಕೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳೂ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಯೋಜನಾ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಗಳು ಎನ್‌ಎಚ್‌ಎಐಯಿಂದ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧಾರಿತವಾಗುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ನೀತಿ ಆಯೋಗದ ತಜ್ಞರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮೊರ್ಥ್ (ಎಂಟಿಆರ್‌ಟಿಎಚ್) ನಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿ, ಜಾರಿಗೊಳ್ಳುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನೀತಿ ಆಯೋಗದ ಸಿಇಒ ಅವರು ಎನ್‌ಎಚ್‌ಎಐ (ಮಂಡಳಿ) ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅರೆಕಾಲಿಕ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆ

ಸುಸಂಬಂಧತೆಯುಳ್ಳ ಕಾರಿಡಾರ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭಗಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ, ದೇಶದುದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿನ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಜಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಜಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರ-ಜಿಲ್ಲಾ ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ 80% ರಷ್ಟನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿನ ವಾಹನಗಳ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವನ್ನು ಸುಮಾರು 20-25% ರಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗೊಳ್ಳಲು ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಹಚರ್ಯವುಳ್ಳ ಅಂತರ ಕಾರಿಡಾರ್ ಮತ್ತು ಫೀಡರ್ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದರಿಂದ, ಸುಧಾರಣೆಗೊಂಡ ರಸ್ತೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯವು ಬೈಪಾಸ್ / ರಿಂಗ್ ರೋಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಜಾಲವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ದಟ್ಟಣೆಯ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳ ನಿರ್ಗಮನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಕಾರಿಡಾರ್‌ನಲ್ಲೂ ಪ್ರವೇಶ / ನಿರ್ಗಮನ ಆಧಾರಿತ ಟೋಲಿಂಗ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿನ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ವಾಹನಗಳ ಸರಾಸರಿ ವೇಗವು

(51 ಪುಟಕ್ಕೆ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಘಟಕಗಳು	ಕಿಲೋಮೀಟರು ಉದ್ದ	ರೂಪ ರೇಷೆ ಕೋಟಿ ರೂಗಳಲ್ಲಿ
1	ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	9000 ಕಿಮೀ	1,20,000
2	ಅಂತರ ಕಾರಿಡಾರ್ ಮತ್ತು ಫೀಡರ್ ರಸ್ತೆಗಳು	6000 ಕಿಮೀ	80000
3	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರಿಡಾರ್ ಗಳ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳು	5000 ಕಿಮೀ	1,00,000
4	ಗಡಿಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು	2000 ಕಿಮೀ	25,000
5	ಬಂದರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರ ತೀರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು	2000 ಕಿಮೀ	20000
6	ಎಕ್ಸ್ ಪ್ರೆಸ್ ಮಾರ್ಗಗಳು	800 ಕಿಮೀ	40,000
	ಒಟ್ಟು ಉಳಿದ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ (ಎನ್‌ಎಚ್‌ಡಿಪಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ)	24,800 ಕಿಮೀ 10000 ಕಿಮೀ	3,85,000 1,50,000
	ಒಟ್ಟು		5,35,000

ಖುಷ್ನ್ ಇಂದ್ರಧನುಷ್

* ಡಿ.ಎಸ್. ಮಲ್ಹಿಕ್

INDRADHANUSH
 PLAN FOR REVAMP OF PUBLIC SECTOR BANKS
 DEPARTMENT OF FINANCIAL SERVICES
 MINISTRY OF FINANCE

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ
 2015ರ ಆಗಸ್ಟ್ 14ರಂದು
 ಶ್ರಾವಣಜಲಿಕ ವಲಯದ
 ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ
 ಪುನರ್ ರಚನೆ
 ಮತ್ತು
 ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ
 ಯೋಜನೆಯನ್ನು
 ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.
 ಈ ಕ್ರಮ
 ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ
 ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದ
 ನಂತರ
 ಕೈಗೊಂಡಿರುವ
 ಸಮಗ್ರ
 ಶ್ರಾಧಾರಣಾ ಕ್ರಮವೆಲ್ಲಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಪಿಎಸ್‌ಯು)ಗಳಿಗೆ 2.11 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಹಣಕಾಸು ಸೇವಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಸಂಚಲನ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಸುಸ್ತಿದಾರರ ಮತ್ತು ದಿವಾಳಿತನ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಲೀನಕ್ಕೆ ಗಮನಹರಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತಿತರ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ತೊಡಗಿಸುವಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕುಸಿದಿದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆ ವಿಳಂಬ ಜಾಗತಿಕ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಬೇಡಿಕೆ ಕುಸಿತ, ಮತ್ತಿತರ ಅಂಶಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಲಾಭಾಂಶ ಕೂಡ ಕುಸಿತ ಕಂಡಿದೆ. ಈ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ 2015ರಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಅದು 'ಇಂದ್ರಧನುಷ್ ಯೋಜನೆ' ಎಂದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 2015ರ ಆಗಸ್ಟ್ 14ರಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪುನರ್ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜಧಾನಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದ

ನಂತರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ನೇಮಕಾತಿಗಳು : ಸರ್ಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಎರಡು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಮತ್ತು ಆ ಹುದ್ದೆಗಳು ತೆರವಾದ ಕೂಡಲೇ ಅವುಗಳ ಭರ್ತಿಗೆ ನಿಗದಿತ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಜತೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಸಿಇಒ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಹುದ್ದೆ ಜತೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೇತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನೂ ಸಹ ನೇಮಿಸಲಾಗುವುದು.

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಬೋರ್ಡ್ ಬ್ಯಾರೋ (ಬಿಬಿಬಿ): ವೃತ್ತಿಪರ ಗಣ್ಯರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇದು ಹಿಂದಿನ ನೇಮಕ ಮಂಡಳಿಯ ಬದಲಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ. ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣಕಾಲಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರೇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾರೋ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಜತೆ ಸೇರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿದೆ.

ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ: ಪ್ರಸ್ತುತ ಎಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳವಿದೆ. ಅವು ಬಾಸೆಲ್-3 ಮತ್ತು ಆರ್‌ಬಿಐ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ

* ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು (ಎಂ & ಸಿ ವಿಭಾಗ), ಹಣಕಾಸು.. E-mail : dprfinance@gmail.com

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಬಾಸೆಲ್-3 ಕನಿಷ್ಠ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮರು-ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಲು ಬಯಸಿದೆ. 2019ನೇ ಸಾಲಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ವೇಳೆಗೆ ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳದ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಸುಮಾರು 1.80 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಯಷ್ಟಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದ ಸಾಲ ಪ್ರಗತಿದರ ಶೇಕಡ 12ರಷ್ಟಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಈ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಆಧರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 12 ರಿಂದ 15ರಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲಿವೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಗತ್ಯತೆ ಪೈಕಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಹಂಚಿಕೆ ಮೂಲಕ 70 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

* ಯೋಜನಾ ನಿಗಾ ಸಮಿತಿ (ಸಂಪುಟ ಸಚಿವಾಲಯ)/ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ತ್ವರಿತ ಅನುಮತಿಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜತೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸುವುದು. * ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು/ಇಲಾಖೆಗಳು ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬಾಕಿ ಇರುವ ನೀತಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. * ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಸಚಿವಾಲಯ/ಪಿಎನ್‌ಜಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಧನ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು. * ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಕಂಪನಿಗಳು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. * ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಲಾಭಾಂಶ ಅನುಪಾತ ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮೋಟರ್‌ಗಳು, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಹೂಡುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ಪ್ರಮೋಟರ್‌ಗಳು ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕಾರ್ಯಸಾಧುವಾದ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಬದಲಾಯಿಸುವುದು,

ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹೊಣೆಯನ್ನು ತಾನೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು. * ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೆಳಹಂತದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಳಕೆದಾರರ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು. ಉಕ್ಕಿನ ಆಮದಿನ ಮೇಲೆ ಆಮದು ಸುಂಕ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. * ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಾಲಿ ಇರುವ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮರು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಆರ್‌ಬಿಐ ಮನವಿ ಮಾಡಿದೆ.

(ಬಿ) ಅಪಾಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಎನ್‌ಪಿಎ ಬಹಿರಂಗ

ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್‌ಫಾಸಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಲ ವಸೂಲಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಆಸ್ತಿ - ಎನ್‌ಪಿಎ ಸಮಸ್ಯೆ ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಈ ಮುಂದಿನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

* ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 2014ರಲ್ಲಿ 'ಹಣಕಾಸು ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಗುರುತಿಸುವುದು, ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಸಾಲಗಾರರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು, ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಶಕ್ತಿಯುತಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶನ' ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದರಡಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. * ಆರ್‌ಬಿಐ ಇದೀಗ ಹೊಸ ವಿಭಾಗದ ಸಾಲಗಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು, ಅವರನ್ನು ಅಸಹಕಾರ ನೀಡುವ ಸಾಲಗಾರರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ..

* ಆಸ್ತಿ ಮರು ನಿರ್ಮಾಣ ಕಂಪನಿಗಳು (ಎಆರ್‌ಪಿ): ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಸ್ತಿ ಮರು ನಿರ್ಮಾಣ ಕಂಪನಿಗಳ (ಎಆರ್‌ಪಿಗಳ) ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಕಠಿಣಗೊಳಿಸಿದೆ. ಮೊದಲು ಕನಿಷ್ಠ ಭದ್ರತಾ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಶೇಕಡ 5ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಶೇಕಡ

ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷ 2015-16	ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷ 2016-17	ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷ 2017-18	ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷ 2018-19
-25,000 ಕೋಟಿ ರೂ.	25,000 ಕೋಟಿ ರೂ.	- 10,000 ಕೋಟಿ	-10,000 ಕೋಟಿ

15ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಎಆರ್‌ಸಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಖರೀದಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ನಗದು ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಗದು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಲಾಭ-ನಷ್ಟ ತಪ್ಪಿಸಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

*** ಆರು ಹೊಸ ಡಿಆರ್‌ಟಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಚಂಡಿಗಢ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಎರ್ನಾಕುಲಂ, ಡೆಹ್ರಾಡೂನ್, ಸಿಲಿಗುರಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಆರು ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ (ಡಿಆರ್‌ಟಿ)ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಸಾಲಗಳ ವಸೂಲಾತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

*** ಸಬಲೀಕರಣ:** ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನೀತಿ

*** ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅಳಿಯಲು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನ ಮಾನದಂಡ(ಕೆಪಿಐ)ನೀತಿಯ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.** * ವಿತ್ತ ಸಚಿವಾಲಯದ ಹಣಕಾಸು ಸೇವಾ ವಿಭಾಗ(ಡಿಎಫ್‌ಎಸ್) ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು, ವಂಚನೆ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬಿಐನಲ್ಲಿ ದೂರು ದಾಖಲಿಸಲು ಕಠಿಣ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದಿನವಹಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

*** ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಶಾಮೀಲು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಪ್ರಮುಖ ವಂಚನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಜಾಗೃತದಳದಿಂದ ತ್ವರಿತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಬೇಕು.** ಈ ಕುರಿತಂತೆ ಆರ್‌ಬಿಐ 2015ರ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು, ಸಾಲ

ವಂಚನೆ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

2015ರ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಮಾವೇಶ 'ಗ್ಯಾನ್‌ಸಂಗಮ್'ದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಆರ್‌ಬಿಐ ಗವರ್ನರ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ, ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಅರುಣ್ ಜೇಟ್ಲಿ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರಲ್ಲದೆ, ಅವರುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರ ಜತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದರು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕ್ರಮಗಳ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡಿ, ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ದಿನನಿತ್ಯದ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮಿಂದ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು 'ಗ್ಯಾನ್‌ಸಂಗಮ್' ಮಾಡಿತ್ತು. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಾನವಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೂಲಕ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಇರುವ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಹರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಹಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು

ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಸ್ಥಿಧಾರರು ಮತ್ತು ದಿವಾಳಿತನ ಸಂಹಿತೆ - 2016ರ ಮೇ 28ರಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದರಡಿ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಸುಸ್ಥಿಧಾರರಾಗಿರುವವರ ಕುರಿತ ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಏಕೀಕೃತಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಸೀಮಿತ ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವದಿಂದ (ಸೀಮಿತ ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಮತ್ತು) ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಇದ್ದ ಹಲವು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂದೇ ಶಾಸನ ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಐಬಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರಡಿ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಾಲ ಪಾವತಿಸದ ಸುಸ್ಥಿಧಾರರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ವತಃ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಆಸ್ತಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

*** ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ:** ಸಾಲ ಪಾವತಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಗರಿಷ್ಠ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 2,11,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಲಾಗುವುದು, ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 18,139 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ. 13,500 ಕೋಟಿ ಮೊತ್ತದ ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉಳಿಕೆ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಷೇರುಗಳನ್ನು(ಅಂದಾಜು 58 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೊತ್ತ) ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಸಾಲ ಪಾವತಿ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲಿವೆ.

*** ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆ :** ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವುದು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ

ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಆರು ಸಹವರ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಎಸ್‌ಬಿಐ ಜತೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ವಿಲೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಾವುವು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಲೀನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಅದು ಎಸ್‌ಬಿಐನ ಸಹವರ್ತಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿತು.

ಆರ್‌ಬಿಐ ಗವರ್ನರ್ ಡಾ. ಊರ್ಜಿತ್ ಪಟೇಲ್, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿದರೆ, ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಟ್ಟು, ಒತ್ತಡದ ಆಸ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ರೂಪಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಖಾತೆ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಅರುಣ್ ಜೇಟ್ಟಿ, ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವರಾದ

ಶ್ರೀಮತಿ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್, ರೈಲ್ವೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಪಿಯೂಷ್ ಗೋಯಲ್ ಇದರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವಿಲೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ತಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳ ತಾತ್ವಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಆ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಸಚಿವ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಸಚಿವರ ಸಮಿತಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬಹುದು.

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಲೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ತಾತ್ವಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡುವ ಮುನ್ನ ಸಮಿತಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಸಮಿತಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಿಲೀನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಕಾಯ್ದೆ(ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಗಳ ವಿಲೀನ ಮತ್ತು ವರ್ಗಾವಣೆ ಕಾಯ್ದೆ - 1970 ಮತ್ತು 1980)ಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು.

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವಿಲೀನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಎರಡೂ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಿತಿ ಹಣಕಾಸು ಸೇವೆಗಳ ಇಲಾಖೆ ನೆರವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮರು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆ 'ಇಂದ್ರಧನುಷ್ 2.0' ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಚಿಂತನೆ ಇದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ನಿಯಮ - ಬಾಸೆಲ್ 3, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿ ಅದರನ್ವಯ ಈ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಇಂದ್ರಧನುಷ್ - 2.0, ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವುದು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಸ್ತಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪುನರಾವಲೋಕನ (ಎಕ್ಯೂಆರ್) ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ ನಂತರ. ಇಂದ್ರಧನುಷ್-2 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಂಗವಾಗಿಯೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. □

ಭಾರತ್‌ಮಾಲಾ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

(47 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಸುಧಾರಣೆಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮೂರು ಪ್ರಧಾನ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ

1) ಸುಧಾರಣೆಗೊಂಡ ವಾಹನ ಬಳಕೆಯು, ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಿಮೀ ಒಂದಕ್ಕೆ ಟನ್‌ಗೆ ಆಗುವ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

2) ಕಾಲಹರಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಇಂಧನ ಕಾರ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಸರಕು ಸಾಗಣೆ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ತ್ವರಿತ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯು, ಸಾಗಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಸರಾಸರಿ ದಾಸ್ತಾನು / ತಪಶೀಲುಪಟ್ಟಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜಾಲವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಒಮ್ಮೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಲ್ಲಿ, ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪೂರೈಕೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ದೇಶದ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಪರ್ ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ (ಎಲ್‌ಪಿಐ) ಮೇಲೆ ಇತ್ಯಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಿದೆ.

3) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಸಂಪರ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ 550 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಣೆಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 300 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

4) ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು, ಸಾಹಚರ್ಯದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ.

5) ಭಾರತ್‌ಮಾಲಾದ ಹಂತ-1 ರಲ್ಲಿ ಕಾರಿಡಾರ್ ಜಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು 24,800 ಕಿಮೀ ಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸುವುದರಿಂದ 34 ಕೋಟಿ ಮಾನವ ದಿನಗಳ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು, ನಿರ್ಮಾಣದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ 22 ಮಿಲಿಯನ್ ಖಾಯಂ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಸೃಷ್ಟಿ ಆಗಲಿವೆ. □

ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪಾತ್ರ

* ಚರಣ್ ಸಿಂಗ್

** ಶಿವಕುಮಾರ ರೆಡ್ಡಿ ಕೆ.

ನಾಣಿಜ್ಯ
ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು
ಉತ್ತರ ವಲಯದಲ್ಲಿ
ಅದರಲ್ಲೂ
ಮುಖ್ಯವಾಗಿ
ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು
ಅರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ
ಶಾಲ ನಿತ್ತರಣೆಯಲ್ಲಿ
ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ.
ಜೊತೆಗೆ
ಈಶಾನ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ
ಶಾಲ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ
ಗಣನೀಯ ಏರಿಕೆ
ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಯುತ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಸೌಲಭ್ಯ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ (ಜಿಒಬಿ, 2008). ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯೆಂದರೆ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಹಣಕಾಸು ಸೌಲಭ್ಯ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ತರುವುದಾಗಿದೆ (ರೆಡ್ಡಿ, 2017).

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಭಾರತವು ಆರ್ಥಿಕ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪ್ರವರ್ತಕ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಹಕಾರಿ ಸಾಲ ಸಂಘ ಕಾಯ್ದೆ 1904, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆಯಿತು (ರಾಯ್, 2011). ಲೇವಾದೇವಿದಾರರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಸುಲಭ ಮತ್ತು ಸರಳವಾಗಿ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯವು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. 1955ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದೊಂದಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. 1967ರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆರಂಭವಾದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕೇತರರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು 1969ರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ 14 ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು. 1974ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಆದ್ಯತೆಯ ವಲಯ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ರೂಪ ಸಿಕ್ಕಿತು. 1980ರಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಮತ್ತೆ ಎಂಟು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಈ ಮೊದಲು ಸಿಗದ ಗಮನವು ಆ ಬಳಿಕ ಸಿಗಲಾರಂಭಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯಿತು.

ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (ಆರ್‌ಬಿಐ) ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ನಬಾರ್ಡ್) ಕೂಡ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತೆ ಮೇಲೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ತಲುಪಲು ಕಿರು ಹಣಕಾಸು ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಂತಹ (ಬಿಸಿ) ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ (1975) ಸ್ಥಾಪನೆ, ಸೇವಾ ವಲಯ ನೀತಿ ಅಳವಡಿಕೆ (1989) ಮತ್ತು

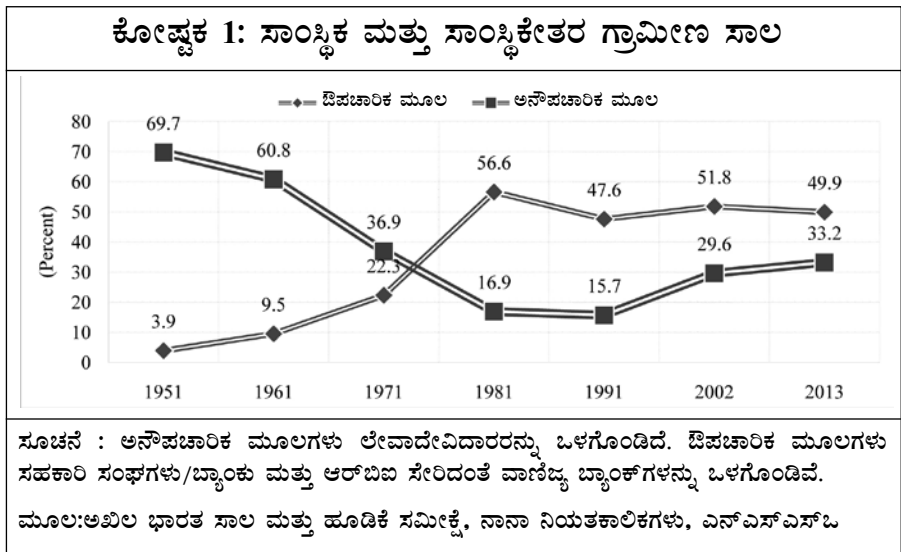
ಕೋಷ್ಟಕ 1 : ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆ ಸಿಗುತ್ತಿರುವ ಕುಟುಂಬ ವಿವರ (ಕುಟುಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)						
ಕುಟುಂಬ	2001ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ			2011ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ		
	ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾವಾರು	ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾವಾರು
ಗ್ರಾಮೀಣ	13.8	4.2	30.1	16.8	9.1	54.4
ನಗರ	5.4	2.7	49.5	7.9	5.3	67.8
ಒಟ್ಟು	19.2	68	35.5	24.7	14.5	58.7

ಮೂಲ : ಜಿಒಐ

ಸ್ವಯಂ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಂಪರ್ಕ (1989, 1990)ದಂತಹ ಇನ್ನಿತರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 2005ರ ನವೆಂಬರ್ ಬಳಿಕ ಹಣಕಾಸು

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆರ್‌ಬಿಐ ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ (ನೋ -ಯುವರ್-ಕಸ್ತಮರ್

ರಿಕ್ವಾಯರ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್) ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಲೇವಣಿಯ ಸಾಕಾಗುವ 'ನೋ-ಫಿಲ್ಸ್' ಅಕೌಂಟ್ ತೆರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಿತು. ಹಣಕಾಸು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ನಡುವೆ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಖಾತರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆರೋಗ್ಯದಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಆರ್‌ಬಿಐ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಧರಿತ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಕುಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಹ್ಯಾಂಡ್-ಹೆಲ್ಡ್ ಡಿವೈಸ್‌ನಂತಹ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಿದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸೀಮಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿ
ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು

ಕೋಷ್ಟಕ 2 : ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ್ ಧನ್ ಯೋಜನಾದ ವಿವರ (2017, ಡಿಸೆಂಬರ್ 6ಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ)					
ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹೆಸರು/ ನಮೂನೆ	ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ			ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೇವಣಿ (ರೂ. ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ) ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ರುಪೇ
	ಗ್ರಾಮೀಣ	ನಗರ	ಒಟ್ಟು		
ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	13.3	11.5	24.8	55646.6	18.6
ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	4.2	0.8	4.9	12,033.9	3.6
ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	0.6	0.4	1.0	2160.6	0.9
ನಿವ್ವಳ ಮೊತ್ತ	18.1	12.7	30.7	69841.2	23.1

ಮೂಲ: ಜಿಒಐ <https://pmjdy.gov.in/account>

ಕೋಷ್ಟಕ 3 : ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಗುಂಪಿಗೆ ಅನ್ವಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ					
ವರ್ಷ	ಗ್ರಾಮೀಣ	ಅರೆ ನಗರ	ನಗರ	ಮಹಾನಗರ	ಒಟ್ಟು
1969	1833	3342	1584	1503	8262
1979	13337	7889	5037	3939	30202
1989	33014	11166	7524	5995	57699
1999	32857	14168	9898	8016	64939
2009	30943	19282	15356	14288	79869
2017	48806	38201	24574	26478	138059

ಸೂಚನೆ : ದತ್ತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ 'ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಕಚೇರಿಗಳು' ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ.
ಮೂಲ : ಆರ್‌ಬಿಐ, ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಕುರಿತ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು

ಕೋಷ್ಟಕ 4 : ಬ್ಯಾಂಕು ಗುಂಪುಗಳ ಅನುಸಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ-2015					
ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಮೂನೆ	ಗ್ರಾಮೀಣ	ಅರೆ ನಗರ	ನಗರ	ಮಹಾನಗರ	ಒಟ್ಟು
ಎಸ್‌ಬಿಐ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ	8029	6593	4304	3622	22548
ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	21605	16956	13083	11703	63347
ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	14613	3748	1071	228	19660
ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	4302	6457	4521	4698	199978
ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	8	12	57	247	324
ಅಖಿಲ ಭಾರತ	48557	33766	23036	20498	125857

ಮೂಲ: ಜಿಬಿಐ

ಕೋಷ್ಟಕ 5: ಗುಂಪು ಅನ್ವಯ ಬಾಕಿ ಸಾಲ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ವರ್ಗೀಕೃತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಖಾತೆಗಳು ದಶಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮೊತ್ತ ಶತ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ				
	1996 ಮಾರ್ಚ್		2016 ಮಾರ್ಚ್	
	ಖಾತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತ	ಖಾತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತ
ಎಸ್‌ಬಿಐ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ	14.2	742	26.8	16113
ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್	25.7	1300	56.4	35146
ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	2.4	202	50.3	18129
ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	1.2	229	5.5	3770
ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	56.7	2547	162.4	75226

* 1996ರಲ್ಲಿ : ಇತರ ವರ್ಗೀಕೃತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು
ಮೂಲ : ಆರ್‌ಬಿಐ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಬಾಕಿ ಮೊತ್ತದ ಮೂಲ ಅಂಕಿ ಅಂಶ

ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೆ ತಲುಪಲು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಬಡತನ, ಕಡಿಮೆ

ಆದಾಯ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕು ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಔಪಚಾರಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ

ತಲುಪದೆ ಉಳಿಯುವಂತಾಗಿದೆ. 2011ರ ಜನಗಣತಿ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ. 58.7ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ. 54.4 ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಔಪಚಾರಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸೇವೆ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಲೇವಾದೇವಿದಾರರ ಪಾತ್ರ

ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಆರ್‌ಬಿಐನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾದರೂ ಲೇವಾದೇವಿದಾರರ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗಿದೆ. 1935ರಲ್ಲಿ ಆರ್‌ಬಿಐ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕು ಕಚೇರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 946 ಆಗಿತ್ತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಂಡಾಗ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 1,833, ಅರೆ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 3,342 ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 8,262 ಕಚೇರಿಗಳಿದ್ದವು. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ 160 ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, 98 ವಿನಿಯಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು 688 ಇಂಡಿಯನ್ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿ 3 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆ ಇತ್ತು. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಲೇವಾದೇವಿದಾರರು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಬಳಿಕವೂ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳು ದೂರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಪಾತ್ರ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಬ್ಯಾಂಕು ಶಾಖೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ, ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಿದರೂ ವೃತ್ತಿಪರ ಲೇವಾದೇವಿರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಮಾಣ 1991ರ ಬಳಿಕ ಹೆಚ್ಚಲು ಆರಂಭವಾಯಿತು (ಕೋಷ್ಟಕ 1).

ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನ

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ್ ಧನ್ ಯೋಜನಾ (ಪಿಎಂಜಿಡಿವೈ)ದಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು

ಮೂಲಭೂತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

2017ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 6ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಒಟ್ಟು 30.7 ಕೋಟಿ ಖಾತೆಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ 18.1 ಕೋಟಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, 12.7 ಕೋಟಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ರುಪೇ ಕಾರ್ಡ್ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ 23.1 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿತು.

2017ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 6ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿಯಾದ ಒಟ್ಟು ಹಣ 69,841.2 ಕೋಟಿಗೆ ಏರುವ

ಮೂಲಕ ಈ ಯೋಜನೆ ಉತ್ತೇಜನದಾಯಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಗತಿಯ ದರ ನಗರ ಮತ್ತು ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದರೂ, ಶಾಖೆಗಳ ವ್ಯೂಹದ ಗಾತ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ-3). 2015ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಬಿಐ ಮತ್ತದರ ಸಮೂಹದ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು (ಕೋಷ್ಟಕ-4).

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಬ್ಯಾಂಕರಹಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಖಾತೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮೊತ್ತ ಬಾಕಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಪಾಲು ಕಳೆದ ದಶಕದಿಂದ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ. ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು

ಬೇಗನೆ ಪಿಗ್ಮಿ ಮತ್ತು ಹನಿ ಠೇವಣಿ ಅಥವಾ ಜೀವನ ನಿಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇವು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿವೆ.

ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಉತ್ತರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಅರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ವಿಸ್ತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈಶಾನ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಏರಿಕೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. □

ಕೊನೆಯಿಷ್ಟು

ಸುದ್ದಿ ತುಣುಕು

ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ಣಯಗಳು ಮತ್ತು ಪಾವತಿ ವಿಮೆ ಮಸೂದೆ ಎಫ್‌ಆರ್‌ಡಿಐ - 2017 ಹಣ ಠೇವಣಿದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪಾರದರ್ಶಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಠೇವಣಿದಾರರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಭದ್ರತೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಆಧಾರರಹಿತ ವದಂತಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹುರುಳು ಎಂದು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿವರೆಗಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಠೇವಣಿಗೆ ವಿಮೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದು, ನೂತನ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ. 1 ಲಕ್ಷ

ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕ್ಕೂ ನೂತನ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿಮೆ ರಹಿತ ಠೇವಣಿದಾರರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಆರ್‌ಡಿಐ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸಚಿವಾಲಯ ತಿಳಿಸಿದೆ.

* * *

ಮುಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 'ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್ ಅಭಿಯಾನ'ಕ್ಕೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ-ಸಿಎಸ್‌ಆರ್ ಅಡಿ ಹೆಚ್ಚು ದೇಣಿಗೆ ನೀಡಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಮ್ಮತಿಸಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವಲಯಕ್ಕೆ ದೇಣಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಸೇವಾ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ರಾಜೀವ್ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ

ನೀರು ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರನ್ ಅಯ್ಯರ್ ನಡೆಸಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ದೇಣಿಗೆ ನೀಡುವ ನಿರ್ಧಾರ ತಿಳಿಸಿವೆ.

* * *

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಉದ್ದೇಶದ ನಾರಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತೆ ಸಚಿವೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೇನಕಾ ಗಾಂಧಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. 350ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಹತ್ವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು. □

ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹೆಚ್ಚೆ ದುರುತು

* ದಾಸನೂರು ಕೂಸಣ್ಣ

ಶಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ
ವ್ಯಾಪಕವಾದ
ಶ್ಲಜನಶಕ್ತಶಾತ,
ಶಂಭನ್ಮೂಲಗತ
ದುರುಪಯೋಗ,
ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ,
ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಗತ
ನೇರ ಹತ್ತಕೇಶಗತ
ಬತಲುತ್ತಿದೆ.
ಶಾಲ ಮರುಶಾನತಿ
ವಿಚಾರದಲ್ಲ
ಶಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗತ
ಎಲ್ಲದ
ಆರ್ಥಿಕ ಚಕ್ರಭಂಗವನ್ನು
ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸೌವಜನಿಕರಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವಿವಿಧ ಪರಿಕರಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಜನರ ನೇರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಧರಿತ ಸಮಾಜವು ಪರಸ್ಪರ ನಂಬಿಕೆ-ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಸಹಕಾರವಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗಗಳನ್ನು ಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಹಿತಾಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಆರ್ಥಿಕ ಚುಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ಜಾಗತಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಷ್ಟೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಂಡಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದರ ಛಾಪು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ವಿಕಸನಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

1. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೀಜ ನೀತಿಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸ್ನೇಹ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1794 ಮೂಲಕ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕಂಡುಕೊಂಡಿವೆ. ಸಾಂವಿಧಾನಿಕವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇದರ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ತನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥದ ಮುನ್ನಡೆಗಾಗಿ ತತ್ಪ್ರಾಧಾರಿತ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. 1. ಸ್ವಯಂ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತ ಸದಸ್ಯತ್ವ 2. ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಣ 3. ಸದಸ್ಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ

4. ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ 5. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ 6. ಸಹಕಾರಿಗಳ ಒಳಗೊಂಡು ಸಹಕಾರ ಎಂಬ ಬೀಜ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಮುಂಬೈ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆ 1904ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಣಗಿನಾಳ (ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ) ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದನಗೌಡ ಶರಣಗೌಡ ಪಾಟೀಲ 1905ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಕೃಷಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಇದು ಏಶಿಯಾದಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವಾಗಿದೆ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆಟಗೇರಿ ನಗರ ಸಹಕಾರ ಪತ್ತು ಸಂಘ 1905ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ 1915ರಲ್ಲಿ, ಸಂಸ್ಕರಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ 1907ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1955ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಆರಂಭವಾದವು. ಮೈಸೂರು ಸಹಕಾರ ಕಾಯಿದೆ 1905 ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ, 1914-15 ರವೇಳೆಗೆ 725 ಸಂಘಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದವು. 56267 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು, 30.85 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. (ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 661 ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಾಗಿದ್ದವು) 1915ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಕ್ಕೂಟ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದವು. 1916ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು.

* ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-72.

ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಶ್ರೀ ಲಲ್ಲಭಾಯಿ ಶಮಲದಾಸ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಹಕಾರ ತನಿಖಾ ಆಯೋಗ ರಚಿಸಿತ್ತು. ಅದು ಬೆಂಗಳೂರು ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಮಾಡಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಮತ್ತು ನಗರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಸಲಹೆ ನೀಡಿತ್ತು. ಈ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಹಕಾರ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಅನ್ನು 1925 ರಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಿತು. ಮುಂದೆ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಜನಜನಿತವಾಯಿತು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಕೊಡಿಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು; ಉತ್ತಾದನೆ ಆಧಾರಿತ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಅನುಭೋಗಿ ಅಥವಾ ಬಳಕೆದಾರರ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉತೇಜನ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸೇರಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೀಜ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವುಗಳು ಹೀಗಿವೆ:

1. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬುವುದು.
2. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲಕ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯಾಪಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.
3. ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಸಹಕಾರ ಘಟಕಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು.
4. ನಾಗರಿಕರು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರೇವಣಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಸುವುದು.
5. ದಕ್ಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ

ಕೋಷ್ಟಕ-1 : ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವಿವರಗಳು : 2011

	ಒಟ್ಟು ಜನರು	ಗ್ರಾಮೀಣ	ನಗರ	ದಶಕ ಶೇಕಡವಾರು ಬದಲಾಣೆ (2001-2011)
ಒಟ್ಟು ಜನರು	61095297	61.3	38.7	15.6
ಪುರುಷ	30966657	61.1	38.9	15.1
ಮಹಿಳೆ	30128640	61.5	38.5	16.1

ಮೂಲ : ಜನಗಣತಿ - 2011.

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. 6. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಳಕೆ ತಡೆಯುವುದು. 7. ಸ್ವತಂತ್ರ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಗೊಳಿಸುವುದು. 8. ವೃತ್ತಪರ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು. 9. ರಾಷ್ಟೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸುವುದು. 10. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸರ್ವಜನರ ಆಸ್ತಿ ಎಂಬ ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ದುಡಿದು ಸಂಘಟಿಸುವುದು. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನರೆ ಪ್ರಭುವಾದರೂ, ಶಾಸನಬದ್ಧವಾದ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ.

2. ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಸಾಲಸೋಲ ನೀಡುವಂವಹ ಹಣಕಾಸು ಪೂರೈಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕು ಮತ್ತು ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಗರೀಕರಣದತ್ತ ದಾಪುಗಾಲಿಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-

1ರಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ.61.3ರಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಪುರುಷರು ಶೇ.61.1 ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಶೇ.61.5 ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ.38.7ರಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಪುರುಷರು ಶೇ.38.9 ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ಶೇ.38.5 ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ನಗರೀಕರಣ ವ್ಯಾಪಕವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-1 ಮಾಹಿತಿಗಳು ಸಾದರಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ.

3. ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಸ್ಥೂಲ ಪರಿಚಯ

ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಶೇ.5.83ರಷ್ಟು ಭೂಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯವು ಬಹು ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ.23.6ರಷ್ಟು ಉಳಿಮೆಗಾರರು, ಶೇ 25.7 ರಷ್ಟು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದು (2011) ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ. 52.6 ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ನೇರ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಜೀವನಾಡಿ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗದು. ಈ ವಲಯದೊಳಗೆ ಶೇ.56ರಷ್ಟು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇ.66ರಷ್ಟು ಅಂದರೆ 114 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಉಳುಮೆ ಭೂಮಿಯಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ.72ರಷ್ಟು ಮಳೆ ಆಶ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದದ್ದು ನೀರಾವರಿ ಆಧಾರಿತ. ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ಹವಾಮಾನವನ್ನು 10 ವಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ; (1) ಈಶಾನ್ಯ ಮಲೆನಾಡು ವಲಯ-7 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು. (2) ಈಶಾನ್ಯ

ಕೋಷ್ಟಕ-2 : ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಡುವಳಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ದುಡಿಮೆಗಾರರ ವಿವರಗಳು : 2011

ವರ್ಗಗಳು	ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (000')			ಕಾರ್ಯನಿರತ ಹಿಡುವಳಿಗಳು (000' ಹೆಕ್ಟೇರ್)		
	2010-11	2005-06	ಶೇಕಡವಾರು ಬದಲಾಣೆ	2010-11	2005-06	ಶೇಕಡವಾರು ಬದಲಾಣೆ
ಸೀಮಾಂತ ಹಿಡುವಳಿ	49.1	48.2	5.3	15.2	13.3	12.1
ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿ	27.3	26.6	6.2	24.8	23.2	5.0
ಅರೆ ಮಧ್ಯಮ ಹಿಡುವಳಿ	16.2	16.9	-0.9	27.9	28.0	-2.2
ಮಧ್ಯಮ ಹಿಡುವಳಿ	6.5	7.3	-7.9	23.9	25.9	-9.4
ದೊಡ್ಡ ಹಿಡುವಳಿ	0.9	1.0	-15.2	8.2	9.6	-16.0
ಎಲ್ಲಾ ಗಾತ್ರ	7832	7581	3.3	12162	12385	-18.0

ಮೂಲ : ಕೃಷಿ ಜನಗಣತಿ - 2010 - 11.

ಒಣವಲಯ-11 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು (3) ಉತ್ತರ ಒಣವಲಯ-35 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು (4) ಕೇಂದ್ರ ಒಣವಲಯ-17 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು (5) ಪೂರ್ವ ಒಣವಲಯ-24 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು (6) ದಕ್ಷಿಣ ಒಣವಲಯ-18 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು (7) ದಕ್ಷಿಣ ಅರೆಮಲೆನಾಡು ವಲಯ-14 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು (8) ಉತ್ತರ ಮಲೆನಾಡು ವಲಯ-14 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು (9) ಗುಡ್ಡಗಾಡು ವಲಯ-22 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಹಾಗೂ (10) ಕರಾವಳಿ ವಲಯ-13 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಹೊಂದಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಹವಾಮಾನವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಹೀಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭೂಪ್ರದೇಶ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

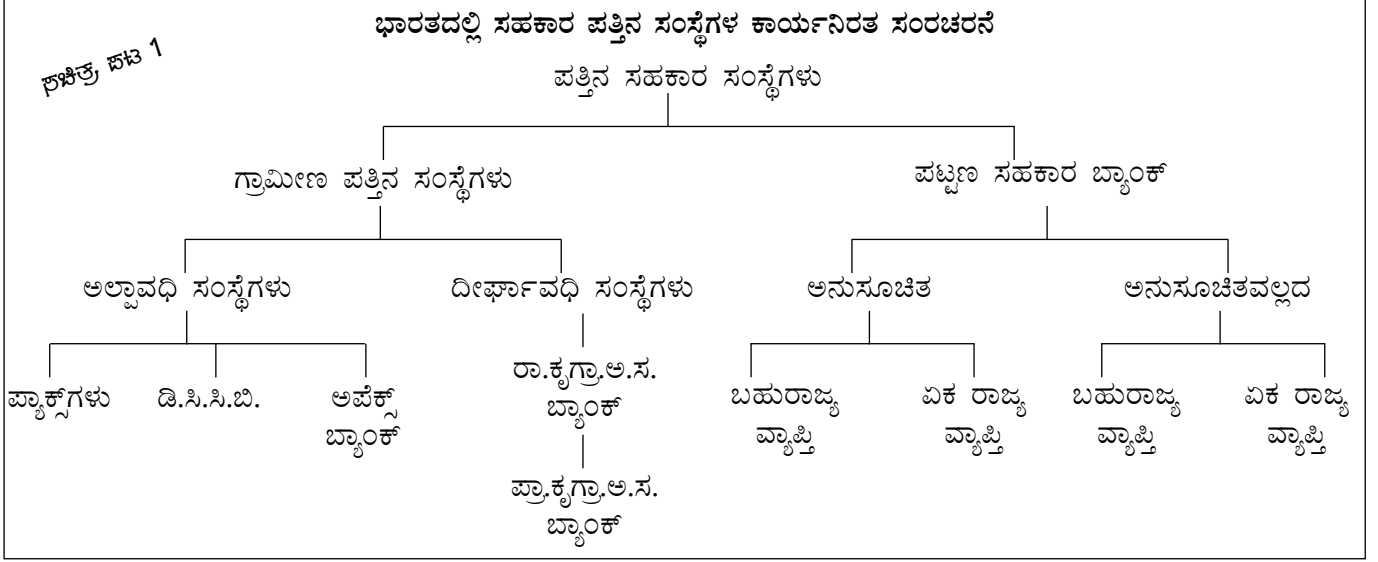
4. ಕೃಷಿ ಹಿಡುವಳಿ ಹಂಚಿಕೆ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು 7832 ಸಾವಿರ ಹಿಡುವಳಿಗಳಿವೆ (2010-11). ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಮಾಂತ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಇವೆರಡೂ ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೇ. 76.4 ರಷ್ಟು ಹಿಡುವಳಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿವೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ-2). ಶೇ. 23.6ರಷ್ಟು ಉಳಿದ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಹಿಡುವಳಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖ ಕಾಣತೊಡಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಗುವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹಿಡುವಳಿ ಗಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವೈರುಧ್ಯಗಳು ಕಾಣತೊಡಗಿವೆ. ಕೋಷ್ಟಕ-2ರಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳಂತೆ, 2005-06 ಶೇ 37 ಸೀಮಾಂತ ಮತ್ತು ಅತಿ

ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗಾತ್ರ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಹಿಡುವಳಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, 2010-11ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 40ರಷ್ಟು ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿವೆ. ಶೇ. 66ರಷ್ಟು ಕಾರ್ಯನಿರತ ಅರೆಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಹಿಡುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ. (ಕೋಷ್ಟಕ-2). ಒಟ್ಟಾರೆ, ದೊಡ್ಡ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರದಾದ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ.

5. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ರಾಜ್ಯದ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅವಿರತವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾರತದ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಕೋಷ್ಟಕ-3 : ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮಾದರಿ ಚಿತ್ರಣ

ವಿವರಗಳು	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಪಿ.ಎಲ್.ಡಿ.ಬಿ)	175	175	175	175	175	175
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳು	4811	4838	4901	5040	5268	5268
ಗ್ರೈನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್	101	102	103	101	95	95
ನಗರ ಬ್ಯಾಂಕ್	248	247	246	250	248	248
ನೌಕರರ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳು	3443	3439	3514	3650	3791	4138
ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	170	179	180	180	93	93
ವಿಶೇಷ ಪರಿಕರಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	126	106	105	99	180	180
ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	105	105	115	109	111	121
ಉಳಿಮೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	70	71	64	61	55	57
ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	12075	12630	13183	13524	13946	14315
ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	333	370	384	408	382	445
ನೀರಾವರಿ	113	105	100	103	94	112
ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	516	536	568	576	571	570
ಗ್ರಾಹಕರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	1312	1301	1265	1277	1330	1298
ಗೃಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	1252	1280	1308	1305	1524	1574
ನೇಕಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	670	678	703	735	701	617
ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	700	430	412	406	582	557
ನೀರು ಬಳಕೆದಾರರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	2714	2735	2766	2836	2907	3070
ಎಲ್ಲಾ ಇತರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	4265	4908	5089	5221	4276	4438
ಸಮಾಪನಗೊಂಡಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು	2370	2230	2288	2374	3298	3287
	35569	36465	37469	38430	39627	40658

ಮೂಲ : Statistical Abstract-2015-16, DES, GoK

ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಆಧರಿತ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಆಧರಿತ. ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಕಾರ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಲಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಯಶೋಗಾಢೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿವೆ. ಇವುಗಳು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ನೀಡಿದರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಧ್ಯಂತರ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬೆಳೆಸಾಲ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಂಡವಾಳ ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ಶ್ರೇಣಿ ರಚನೆಯನ್ನು ಸಚಿತ್ರ ಪಟ-1ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಸಂರಚನೆ

2010-11ರಲ್ಲಿ 35569 ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿದ್ದವು; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.7ರಷ್ಟು ಸಮಾಪನವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ 2015-16ರಲ್ಲಿ 40 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಸಂಘಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದವು ನೇರವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಂರಚನೆ ಪ್ರವರ್ಗ ಎರಡರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸ್ಥಾನಿಕವಾದವು.

6. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಪ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ (ಪಿಎಸಿಎಸ್)

ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಾಲಮಿತ್ರ.

ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟಕವಿದೆ. 2010-11 ರಲ್ಲಿ 4811 ಸಂಘಗಳಿದ್ದವು; 2015-16ರಲ್ಲಿ 5268ಕ್ಕೆರಿವೆ. ಈ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಸಂಖ್ಯೆಯು 90 ಲಕ್ಷದಿಂದ 62 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕುಸಿದಿದೆ. ಅಂದರೆ, ದಶಕದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ 26 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿಂದ ದೂರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. 2004-05ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪತ್ತಿನ ಸಂಘ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ರೂ.17949 ಸಾಲ ನೀಡಿದ್ದು; ಪ್ರತಿ ಪತ್ತಿನ ಸಂಘ ಸರಾಸರಿ 45 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ನೀಡಿವೆ. ಅದರ ಪ್ರಮಾಣ 2015-16ರ ವೇಳೆಗೆ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿದೆ (ಕೋಷ್ಟಕ-4).

ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲ ಅಂದರೆ ಬೆಳೆ ಸಾಲವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಮಧ್ಯಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಕೋಷ್ಟಕ-4 : ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ (ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)

ವಿವರ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	4811	4838	4901	5040	5268	5268
ಸದಸ್ಯರು	8991885	7807472	6027966	6121743	6174567	6233720
ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಂಡವಾಳ	939394	1224314.53	1626404	1356000.13	1767117.33	1767805.00
ಮುಂಗಡ ಸಾಲ ವಿತರಣೆ	657934	743412.00	896552	1008769.27	1383470.82	1410075.00
ಮರುಪಾವತಿ ಆಗದ ಹಿಂಬಾಕಿ	594635	573524.92	949345	996284.64	1450030.31	1407780.00

ಮೂಲ : Statistical Abstract-2015-16, DES, GoK

ಮತ್ತು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳ ಉದ್ಯೋಗ ಉತ್ತೇಜಿತ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಬಹುತೇಕ ಕೃಷಿ ಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಂಡವಾಳದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳ ಷೇರುಬಂಡವಾಳ ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯವಹಿಸದ ಅಸಾಧಕ ಸ್ವತ್ತು (ಎನ್‌ಪಿಎ) ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದು ಲಾಭಾಂಶ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೆಸರಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಹ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇವುಗಳು ಬಂದು ನಿಂತಿವೆ. ಶೇ.100 ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಸಿಗದಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರು ಖಾಸಗಿ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಅಧಿಕ ಬಡ್ಡಿ ತೆತ್ತು ಹಣಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

7. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಪಿಎಲ್‌ಡಿಬಿ) ಬೆಳವಣಿಗೆ

ರಾಜ್ಯದ 175 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲ ಹಂಚಿಕೆಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ

ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಲವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ವಿತರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭೂ ಅಡಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೆಂದು ಪರಿಚಿತವಾದವು. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ 6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಸುಮಾರು 11 ಲಕ್ಷ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಮುಂಗಡ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಾಸೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಭೂ ಸಮತಟ್ಟು, ನೀರಾವರಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಹನಿ ನೀರಾವರಿ, ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟರಿಗೂ ಸಹ ಅವರ ಉಪಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

8. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 21 ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಮಂಜೂರಾತಿ, ಶಿಫಾರಸ್ಸು, ತಪಾಸಣೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಧಾರಿತ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಇದರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕರ, ನಗರ ಬ್ಯಾಂಕು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ, ಕೃಷಿ

ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ರಾಜ್ಯ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಲನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 54ರಷ್ಟು ಹಣಕಾಸನ್ನು ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲಸೋಲ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ ಅವಧಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಸ್ಥಾನಿಕ ಹಣಕಾಸು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋಷ್ಟಕ-6ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

9. ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 1925ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್. ಇದು ಆರ್.ಬಿ.ಐ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ವರೂಪದ ಹಣಕಾಸು ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು

ಕೋಷ್ಟಕ-5 : ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ (ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)

ವಿವರ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಖ್ಯೆ	175	175	175	175	175	175
ಸದಸ್ಯರು	1126726	1087984	1146976	1153383	1138095	1173921
ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಂಡವಾಳ	227222	160740	175297.41	198810.87	192868	219667.36
ಮುಂಗಡ /ಸಾಲ ವಿತರಣೆ	39786	29807	33869	50088.41	49970.36	48709.75
ಮರುಪಾವತಿ ಆಗದ ಹಿಂಬಾಕಿ	139252	127696	136637.02	146868.58	146868.08	158083.64

ಮೂಲ : Statistical Abstract-2015-16, DES, GoK

ಕೋಷ್ಟಕ-6 : ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ (ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)

ವಿವರ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಖ್ಯೆ	21	21	21	21	21	21
ಶಾಖೆಗಳು	628	627	627	650	697	698
ಸದಸ್ಯರು	65418	72125	72125	18610	115931	156417
ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಂಡವಾಳ	1261050	1843691	1843691	2142925	1561721	1322545
ಮುಂಗಡ / ಸಾಲ ವಿತರಣೆ	871713	1318149	1318149	2726733	1876923	1896397
ಮರುಪಾವತಿ ಆಗದ ಹಿಂಬಾಕಿ	764521	1161228	1161228	2747093	1899628	1868636

ಮೂಲ : Statistical Abstract-2015-16, DES, GoK

ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ನೇರವಾಗಿ ನಬಾರ್ಡ್, ಆರ್.ಬಿ.ಐ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಎರವಲು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯದವಾದ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ-7 ರಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಸಾದರಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಠೇವಣಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ; ಅನುಭೋಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಸಾಲಸೋಲಗಳನ್ನು ತನ್ನ 42 ಶಾಖೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು 2010-11 ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 62 ರಷ್ಟು ನೀಡಿದ್ದರೆ 2015-16 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. 57ರಷ್ಟು ನೀಡಿದೆ. ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು ಸಹ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅದರ ಅನುಯಾಯಿ ಸಹಕಾರ

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಮುಂಗಡ ಅಥವಾ ಸಾಲಗಳು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮರುಪಾವತಿ ಆಗದ ಕಾರಣ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದುಡಿಯದ ಅಸಾಧಕ ಸ್ವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅದರ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭಾಂಶ ಗಳಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಒಂದು ಸಮಾನ ನಡಿಗೆಯಂತಿದೆ.

10. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್

1929ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರ ಭೂ ಅಡಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. 1954ರಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಸಮಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಡಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ 1964ರಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ

ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಾದವು. ಪುನಃ 1986ರಲ್ಲಿ GRAFICARD (1980) ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಾಗಿ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಿತ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸಹಜವಾದ 177 ಸದಸ್ಯರಿದ್ದು, 6 ಸಹವರ್ತಿ ಸಹಕಾರ ನಿಗಮಗಳು ಸದಸ್ಯತ್ವ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ 183ಕ್ಕೆರಿದೆ. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳು ಚುನಾಯಿತ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. 24 ಜಿಲ್ಲಾ ಕಚೇರಿಗಳಿದ್ದು ಇವುಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ

ಕೋಷ್ಟಕ-7 : ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ (ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)

ವಿವರ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿ	1	1	1	1	1	1
ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆ ಸಂಖ್ಯೆ	38	40	40	42	42	42
ಸದಸ್ಯರು	117	128	137	141	149	154
ಪಾವತಿಸಿದ ಬಂಡವಾಳ	91.26	113.31	146.51	176.54	239.01	282.22
ಮೀಸಲು ನಿಧಿ	406.67	434.13	476.65	516.98	640.3	678.83
ಸ್ವಂತ ನಿಧಿ	392.67	467.10	538.87	614.92	721.95	808.55
ಠೇವಣಿಗಳು	4646.67	5263.49	6003.89	6688.14	7119.15	7201.48
ಎರವಲು ಸಾಲ	1988.13	2834.32	4097.53	4642.42	6439.29	6139.69
ಮುಂಗಡ /ಸಾಲ ವಿತರಣೆ	4062.25	5381.50	6504.80	8107.37	9304.36	9506.87
ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಂಡವಾಳ	7291.48	8811.58	10898.78	12188.27	14531.59	14406.03
ನಿವ್ವಳ ಲಾಭಾಂಶ	23	29	31	34.50	30.30	21.45

ಮೂಲ : Statistical Abstract-2015-16, DES, GoK

ಕೋಷ್ಟಕ-8 : ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ (ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ).

ವಿವರ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿ	1	1	1	1	1	1
ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆ ಸಂಖ್ಯೆ	24	24	24	24	24	24
ಸದಸ್ಯರು	183	183	183	183	183	183
ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ	5112.48	5207.96	5531.88	5814.03	6004.7	6725.36
ಮೀಸಲು ನಿಧಿ	4843.56	14660.07	13976.59	14159.02	13519.65	13918.17
ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಂಡವಾಳ	195686.00	198072.08	191512.99	191955.13	197222.83	208152.99
ಲೇವಣಿಗಳು	5690.53	6662.10	9254.83	12383.12	13506.36	17973.68
ಎರವಲು ಸಾಲ	155816.78	163345.29	157711.36	139741.8	144188.42	148048.62
ಮುಂಗಡ /ಸಾಲ ವಿತರಣೆ	19342.98	20879.51	21771.25	22565.01	33270.99	27551.86
ಹಿಂಬಾಕಿ	49273.35	46741.03	49549.15	139531.09	150260.25	163250.37
ಹಿಂಬಾಕಿ ಸಾಲ ಶೇಕಡವಾರು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ	77.72	35.00	36.28	39.78	36.70	30.89
ನಿವ್ವಳ ಲಾಭಾಂಶ	-	13.87	7.04	5.78	9.67	11.56

ಮೂಲ : Statistical Abstract-2015-16, DES, GoK

ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಾಲ ನೀಡುವಾಗ ಸಹಜ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸಹಜ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಡಿ ಭೂಸಮತಟ್ಟೆ, ಬಂಡು ಕಟ್ಟುವುದು, ಬೇಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ, ದನಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ಹಳೆ ಸಾಲ ಮರುಪಾತಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ, ಒಣ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿಯೇತರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸೇರಿವೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕು

ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೋಷ್ಟಕ-8 ರಲ್ಲಿರುವಂತೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

11. ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು

ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಬಹು ಹಂತದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಅನುಸೂಚಿತ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತವಲ್ಲದ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮೇರೆಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೇ ಬಹು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತ್ತು

ಏಕ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೆಂದು ಸಹ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಉತ್ತಮ ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ತನ್ನತ್ತ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಸೂಚಿತವಲ್ಲದ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯಿದೆ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ದೇಶಾದ್ಯಂತ 2005ರಲ್ಲಿ 1872 ಮತ್ತು 2016ರಲ್ಲಿ 1574 ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿದ್ದವು; ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು

ಕೋಷ್ಟಕ-9 : ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ (ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳಲ್ಲಿ)

ವಿವರ	2005-06	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
ಒಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು	297	248	246	246	250	248	248
ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ	2104989	1917569	1938382	1938382	1995821	2368064	2439986
ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ	-	149852	158323	158323	150009	166206	168989
		(8%)	(8%)	(8%)	(8%)	(7%)	(7%)
ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಂಡವಾಳ	1101164.11	1768472	1431314.21	1431326.92	1939022.42	2733139.16	3491727.91
ಸಾಲ/ಮುಂಗಡಗಳು	590159.00	911337	780367	780378	1011110.33	1506326.95	1808572.69

ಮೂಲ : Statistical Abstract-2015-16, DES, GoK

ಕೋಷ್ಟಕ-10 : ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ (ಲಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)

ವಿವರ	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿ	1	1	1	1	1	1
ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆ ಸಂಖ್ಯೆ	38	38	38	38	38	38
ಸದಸ್ಯರು	120413	122792	125108	126705	126705	12705
ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ	704.94	719.22	741.08	778.55	778.55	1778.57
ಮೀಸಲು ನಿಧಿ	5204.15	6681.27	5816.44	5754.59	6241.78	7417.27
ಕಾರ್ಯನಿರತ ಬಂಡವಾಳ	26543.05	27518.70	31559.90	29961.98	23214.86	19933.93
ಲೇವಣಿಗಳು	25694.44	27364.27	31859.05	30097.04	21848.69	18130.14
ಮುಂಗಡ /ಸಾಲ ವಿತರಣೆ	13253.36	16252.28	17195.22	15777.44	6173.83	4201.19
ಹಿಂಬಾಕಿ ಸಾಲ ಶೇಕಡಾವಾರು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ	12	7.75	6.98	8.73	22.4	30.09

ಮೂಲ : Statistical Abstract-2015-16, DES, GoK

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. 2004-05 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 300 ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ನಡುವೆ ಪೈಪೋಟಿ ನೀಡಲಾಗದೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರು ನಗರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಅವುಗಳ ಸದಸ್ಯರ ನೊಂದಣಿ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ/ಪಂಗಡ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸರಾಸರಿ ಶೇ. 7.5ರಷ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದುಡಿಯಲಾಗದ ಅಸಾಧಕ ಸ್ವತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಕೃಷಿ, ಗೃಹ ಸಾಲ, ಇತರೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 4 ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿವೆ.

12. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕು

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹಣಕಾಸು ಪೂರೈಕೆಯು ನಿರಂತರವಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಉತ್ತೇಜಕಾರಕವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲಕ ಹಣಕಾಸು ಪೂರೈಕೆ ಮನಗಂಡು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕು ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ

ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕು. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ 38 ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 2015-16ರ ವೇಳೆಗೆ 12705 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥರು ಬಹುತೇಕ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಲೇವಣಿ ಮತ್ತು ಸಾಲನೀಡಿಕೆಯ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. 2010-11 ರಲ್ಲಿ ಹಿಂಬಾಕಿ ಸಾಲ ಶೇಕಡಾವಾರು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶೇ. 12ರಷ್ಟಿತ್ತು. 2015-16ರಲ್ಲಿ ಶೇ. 30ಕ್ಕೇ ಏರಿತು. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಹಿತಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಪರೋಕ್ಷ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಸಾಲದಾರರು ಸುಸ್ಥಿರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಜವಾಗಿ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

“ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರವೇ ಹೆಜ್ಜೆಗಲು” ಎಂಬ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮುನ್ನಡೆದರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೃಷಿ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಅನುಭೋಗ, ನಿರ್ಮಾಣ, ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರದ ತತ್ವಾಂಶಗಳು ಅತ್ಯಂತ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದವು ಮತ್ತು ಸರಳವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಾಗಿವೆ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲವನ್ನು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. 2016-17

ನೇಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 11902 ಕೋಟಿ ಸಾಲವನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇ. 90ರಷ್ಟು (10769 ಕೋಟಿ) ಅಲ್ಪಾವಧಿ, ಶೇ. 10ರಷ್ಟು ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪೈಕಿ ನಬಾರ್ಡ್ ಶೇ 45, ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಶೇ. 40, ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶೇ.11, ಪ್ಯಾಕ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಲಾ ಶೇ.2ರಷ್ಟು ವಿತರಿಸಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ 1284 ಕೋಟಿ ಸಾಲವನ್ನು 3.05 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿನಿ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಲಕ್ಷದಂತನಕ ಶೂನ್ಯ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಲನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ದುರುಪಯೋಗ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನೇರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪಗಳಿಂದ ಅವುಗಳು ಬಳಲುತ್ತಿವೆ. ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕಳಪೆಯಾಗಿದ್ದು, ಎನ್.ಪಿ.ಎ ಪ್ರಮಾಣ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಲು ಇದು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಲೋಪಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವುಗಳು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸ್ಮರಣೀಯವಾದವು. □

ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಉದಮ-ಕ್ರಾಂತಿಯ ಆದಮನ

* ಬಿ.ಆರ್. ರವೀಂದ್ರನಾಥ್

ಈ ಹಿಂದೆ
ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ
ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ
ಅನುಮತಿಯನ್ನು
ಪಡೆಯಲು
ಹಲವಾರು
ಠಿಬಂಧಗಳಿದ್ದವು.
ಇಂದು
ಬಹುತೇಕ
ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ
ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು
ಹಾಗೂ
ಹಾಳ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು
ಮುಚ್ಚಲು
ಮುಕ್ತ
ಅನುಮತಿಯಿರುತ್ತದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪದವನ್ನು ಫ್ರೆಂಚ್ ಪದ BANQUE ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಇಟಾಲಿಯನ್ ಭಾಷೆಯ BANCH (ಅಂದರೆ ಮೇಜು) ಪದಗಳಿಂದ ಎರವಲು ಪಡೆಯಲಾಯಿತು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಂಚುಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಪದ ಉಗಮವಾಯಿತು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಆಧುನಿಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಉಗಮ ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಯುಗದ ನವೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕ 1472 ರಲ್ಲಿ ಇಟಲಿಯ ಸಿಯನಾದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡ BANCA MONTE DEI PASHI DI SIENA ಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಸೇವೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೇದಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪರಿಪಾಠ ಇದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿವೆ. ಮೌರ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿಸ್ತ ಪೂರ್ವ 321-ಕ್ರಿಸ್ತ ಪೂರ್ವ 185) ಆದೇಶ ಎಂಬ ದಾಖಲೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅದು ಇಂದಿನ ಬಿಲ್ ಆಫ್ ಎಕ್ಸಚೇಂಜ್ ಅಥವಾ ಚೆಕ್ ಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರಕು ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳ

ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿಗಳಂತೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಂಘಟಿತ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಬಹಳ ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯಮಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಹುಕಾರರ, ಜಮೀನುದಾರರು ಹಾಗೂ ವರ್ತಕರ ಪ್ರಭಾವ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು. ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜದವರೂ ಈ ರೀತಿಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವಿಶೇಷತೆ ಎಂದರೆ ಮಾರವಾಡಿಗಳು, ಗುಜರಾತಿ ಸಮುದಾಯದವರು, ಜೈನರು, ಮಹಾಜನರು, ಚಿಟ್ಟಿಯಾರ್ ಸಮುದಾಯದವರು ಹಾಗೂ ಮುಲ್ತಾನಿ ಸಾಲದಾತರು ಉತ್ತರ ಭಾರತದಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಳವೂರಿದ್ದರು. ಅಂತಹವರ ವಂಶಜರು ಇಂದಿಗೂ ಈ ರೀತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡು ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಐರೋಪ್ಯ ಸಾಲದಾತರು, ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಧವೆಯರು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯರು ಸಾಲ ನೀಡುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಇತಿಹಾಸ ಬಹಳ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

* ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾಕಾರರು, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಲಭ್ಯ ಇರುವ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ 1863 ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಶಾಖೆಯೇ ಇಂದಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಸಂಘಟಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಾಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ ಏಳು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡವು.

ಭಾರತವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸುಲಭವಾದ ವಾತಾವರಣವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲ ಮಟ್ಟದ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಗೂ ಅನನುಭವಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳಿರುವ ನೂರಾರು ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು 1930-40ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ವದೇಶಿ ಆಂದೋಲನದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಕೆಲ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೂ, ಬಹುತೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಅಲ್ಪಾಯುಷಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಸಮುದಾಯಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ತವರೂರು ಎಂದೇ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಶರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮದ್ರಾಸ್ ನ ಒಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನು 1868ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲಾಯಿತು. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಘಟಿತ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರ ಅಂದಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

1906-1945ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 22 ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂಭತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಮಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡವು. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶವು ಅರೇಬಿಯನ್ ಸಮುದ್ರ

ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ನಡುವೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಹುಕಾಲ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ವಿತ್ತೀಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧೆಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಳೀಯರ ನಾಯಕತ್ವ, ಬೇಡಿಕೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳು ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 1809 ರಲ್ಲಿ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಗೂ 1831 ರಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ ನಂತರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಉಂಟಾದವು. 1868 ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ. ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಲಿ ಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. 1868-1876ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 24 ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ನಂತರ 1890 ರಿಂದ 1949ರ ವರೆಗೆ 42 ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡರೂ ಬಹುತೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದವು. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 1880 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡು ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಸೇವೆ ನೀಡಿ 1940ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಂಗತಗೊಂಡಿತು. 1926ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡ ದೇವಾಂಗ ಬ್ಯಾಂಕ್ 1963 ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ವಿಜಯಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ ನೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಂಡಿತು. 1930ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡ ದಿ ವೈಶ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ 1913 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಂಡವು. ಅರಮನೆ ನಗರವಾದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. 1874 ರಲ್ಲಿ ದಿ. ರಾಜಧಾನಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ. ಹಾಗೂ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು

ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೂ 1913ರ ವೇಳೆಗೆ ಅವು ಅಸ್ತಂಗತಗೊಂಡವು. 1885ರಲ್ಲಿ ನಂಜನಗೂಡು ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ 80 ವರ್ಷ ಸೇವೆ ನೀಡಿದರೂ 1965ರಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಲಾಯಿತು. 1884-1908 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 17 ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು 1870 ರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇದನ್ನು 1966 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವು 1884 ರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. 1901 ರ ವೇಳೆಗೆ 64 ಕೃಷಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ 1917ರ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ಮುಳುಗಿದ್ದವು.

ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಲನ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದವು. 1908 ರಲ್ಲಿ ಯೂನಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಬಿಜಾಪುರ್ ಅಂಡ್ ಶೋಲಾಪುರ್, 1922 ರಲ್ಲಿ ಬಾಗಲ ಕೋಟೆ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, 1929 ರಲ್ಲಿ ಹಾನಗಲ್ ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, 1930 ರಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಸಿಟಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, 1930 ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಸಿಟಿಜೆನ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ 1940ರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ರೂರಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿತು.

ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1922 ರಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ 1930 ರಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಂಪನಿ, 1938 ರಲ್ಲಿ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡವು. ರಾಯಚೂರ್ ನಲ್ಲಿ 1937 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ ಹಾಗೂ 1933 ರಲ್ಲಿ ಒಸ್ಮಾನಿಯ ಅಜೀಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡವು. ಇಂದಿಗೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದವು. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪ್ರವರ್ತಕರು

ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಪೋಶಾಹಿಸಲು ಪಿಗ್ಮಿ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ಸದ್ಯದವಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ದುರ್ಬಲ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 1953-64 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜೊತೆ 20 ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ವಿಲೀನಗೊಂಡವು. ಇಂದಿನ ಸಹಕಾರಿ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ನ್ನು 1915ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇದೇ ಸರಿ ಸುಮಾರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಹಲವಾರು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಇದಿಷ್ಟು ಇತಿಹಾಸವಾದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿ ಮೂಡಿಸುವಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ: (2017ರ ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತೆ) ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 8140 ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಶಾಖೆಗಳು, 1774 ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್, 203 ಕೃಷಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, 758 ಡಿಸಿಸಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, 32 ಕೆಎಸ್ ಎಫ್ ಸಿ ಶಾಖೆಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಠೇವಣಿಗಳು ರೂ. 752707 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ಸಾಲಗಳ ಮೊತ್ತ ರೂ. 557500 ಕೋಟಿ ಇದ್ದು ಸಾಲ-ಠೇವಣಿ ಅನುಪಾತ ಶೇ.74 ಇತ್ತು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ರಾಂತಿ

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ವಿವರ ಮುಂದಿನಂತಿದೆ:

2 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬ್ಯಾಂಕ್, 18 ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು, 46 ವಿದೇಶಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು, 21 ಖಾಸಗಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು, 43 ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು, 56 ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು, 1574 ಪಟ್ಟಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು, 93913 ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು, 3 ಲೋಕಲ್ ಏರಿಯಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು, 9 ಸ್ಮಾಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡು ಇಂದಿಗೂ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ವಿವರ ಇಂತಿದೆ		
ಹೆಸರು	ಸ್ಥಾಪನೆ	ಶಾಖೆಗಳು
ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್	1906	6639
ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್	1925	3500
ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್	12-06-1906	2440
ವಿಜಯಾ	1931	2031
ಕರ್ನಾಟಕ	18-02-1924	777

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ಹಾಗೂ 4 ಪೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ಹಾಗೂ ಆರು ವಿತ್ತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 138850 ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ರೂ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗೂ ಮೀರಿ ಠೇವಣಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತಿವೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ 19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದರೂ ಸುಮಾರು 120 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಊಹಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಾರದು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳು ಮೂಲತಃ ಠೇವಣಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಾಲ ನೀಡುವಂತಹ ಪ್ರಧಾನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸೇವೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದವು. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ

ಹರಸಾಹಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬರುತ್ತಿದೆ. 1950-60 ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಫಲ ಕಾಣದಿದ್ದಾಗ 1969ರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 1980 ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಬೃಹತ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನಂತರದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ವಿತ್ತೀಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಅದರಲ್ಲೂ ಅವರು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು. ಅಷ್ಟಿದ್ದೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾಗಿ 50 ವರ್ಷಗಳಾಗುವ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಮಾರು 36000 ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 140000 ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆರು ಲಕ್ಷ ಗ್ರಾಮಗಳಿರುವಂತಹ ಬೃಹತ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯೇ ಎನ್ನಬಹುದು.

1991 ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಉದಾರೀಕರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಲಾ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಳಗೊಂಡಿರುವುದು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿರುವುದು ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಿ ಹಣದ ಹರಿವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಇವುಗಳ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಇದ್ದ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಇಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆ

**ಹೊಸ ನಮೂನೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು
ಪೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್**

ಹಣ ಪಾವತಿ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೀಮಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೆ ನಡೆಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಇದು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆ, ಸೂಪರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳ ಸರಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಹಿವಾಟಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗೆ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಪೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಡದ ಜನರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಈ ಪೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 11 ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಪೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆರಂಭಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸದ್ಯ, ಏರ್‌ಟೆಲ್, ಪೇಟಎಂ ಮತ್ತು ಅಂಜಿ ಇಲಾಖೆ ಪೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆರಂಭಿಸಿವೆ.

ಸ್ಮಾಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ರೂ.100 ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ನಮೂನೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಟ್ಟದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದಾಗಿದ್ದು ಇತರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ತಲುಪಲಾರದ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವೀಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ 10 ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಮಾಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆರಂಭಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದು ಈಗ 9 ಸ್ಮಾಲ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಪಡೆಯಲು ಈ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಲಭ್ಯವಿವೆ:

1. ಯಾವುದೇ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಬೇರೆ ಶಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಡುವುದು
2. ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್/ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್
3. ಅಂತರ್ಜಾಲ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್
4. ಲೈವ್‌ಗಳು
5. ಏಟಿಎಂ‌ಗಳು
6. ಸಂಚಾರಿ ದೂರವಾಣಿ
7. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮಿತ್ರ
8. ಆನ್ ಲೈನ್ ಪ್ಲಾಟ್ ಫಾರಂಗಳು
9. ಜೊತೆಗಾರರಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡುವುದು (peer to peer lending)
10. ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ

ಈ ಹಿಂದೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ನೀಡಲು ಇದ್ದ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪನ್ಮೂಲವೆಂದರೆ ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಠೇವಣಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದಾಯವಿರುವ ಠೇವಣಿದಾರರನ್ನು ತಲುಪಲು ಇದ್ದ ತೊಡಕುಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಅಪಾರ ಮಟ್ಟದ ಸಾಲಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣ ಹಾಗೂ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಿರುವ ಹಣದ ಕಾರಣದಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗಳ ಬಳಿ ಇರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಸೀಮಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ದೂರದ ಊರುಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸ ಪಟ್ಟು ಸಾಕಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಬಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಇಂದು

ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡಿವೆ. ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ರಸ್ತೆಗಳು, ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಕರೆಯ ದರದಲ್ಲಿಯೇ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ದೂರವಾಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಧಾರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿವೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರಕ್ಷರತೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಠೇವಣಿದಾರರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಹಳಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಸಾಲ ನೀಡಲು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಠೇವಣಿದಾರರು ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಠೇವಣಿ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪರ್ಷಿಸುವುದು, ಸಾಲ ನೀಡುವುದು, ಸಾಲದ ಉದ್ದೇಶ, ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿರಕ್ಷರತೆ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಮಟ್ಟವೂ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳ ನಿಷ್ಪರ್ಷೆಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿಶ್ವೀಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

(71 ಪುಟಕ್ಕೆ)

ಮನ್ ಕೀ ಬಾತ್

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ
ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು
ಬಿರ್ಲಾ
31-12-2017ರಂದು
ಮಾಜಿದ
'ಮನ್ ಕೀ ಬಾತ್' -
39 ನೇ ಭಾಷಣದ
ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದ
ಆಯ್ದು ಅವತರಣಿಕೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ ನಮಸ್ಕಾರ. ಮನದ ಮಾತಿನ ಈ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ಆವೃತ್ತಿ ಇದಾಗಿದೆ. 2017 ರ ಕೊನೆಯ ದಿನವೂ ಇದಾಗಿರುವುದು ಸಂಯೋಗವೇ ಅಲ್ಲವೇ. ಈ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ನಾನು ಮತ್ತು ನೀವು ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮನದ ಮಾತಿಗಾಗಿ ನೀವು ಕಳುಹಿಸಿದಂತಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಪತ್ರಗಳು, ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ವಿಚಾರಗಳ ವಿನಿಮಯ, ಇವೆಲ್ಲ ನನಗಂತೂ ಯಾವತ್ತೂ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬಿ ತರುತ್ತವೆ. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡೋಣ, ಹೊಸ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ 2018 ರ ಅನಂತ ಅನಂತ ಶುಭಾಶಯಗಳು. ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ 25 ರಂದು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಜನರು ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಹಬ್ಬದಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜೀಸಸ್ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಮಹಾನ್ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಜೀಸಸ್ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆಗೆ. ಸೇವೆಯ ಮನೋಭಾವನೆಯ ಸಾರವನ್ನು ನಾವು ಬೈಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ವಿಶ್ವದ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯಾಗಲಿ, ಧರ್ಮವಾಗಲಿ, ಪರಂಪರೆಯಾಗಲಿ, ವರ್ಣವೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಸೇವಾಭಾವನೆ ಎಂಬುದು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅಮೂಲ್ಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇರದಂತಹ ಸೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 'ಸೇವಾ ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ' ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಜೀವಿಗಳ ಸೇವೆಯೇ ಶಿವ ಸೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಗುರುದೇವ ರಾಮಕೃಷ್ಣ

ಪರಮಹಂಸರು ನಿರ್ಮಲ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಜೀವಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿವೆ. ಬನ್ನಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾಪುರುಷರನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ, ಪವಿತ್ರ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಈ ಮಹಾನ್ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪರಂಪರೆಗೆ ನವ ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬೋಣ, ಹೊಸ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬೋಣ ಮತ್ತು ಸ್ವತಃ ಅದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ.

ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ದೇಶಬಾಂಧವರೇ, ಗುರು ಗೋವಿಂದ್ ಸಿಂಗ್‌ರ ಸಾಹಸಮಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗಭರಿತ ಅಸಾಧಾರಣ ಜೀವನ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರೇರಣೆಯ ಸೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಪಟನಾಸಾಹಿಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಗುರು ಗೋವಿಂದ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ 350 ನೇ ವರ್ಷದ ಪ್ರಕಾಶ ಉತ್ಸವ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ದೊರೆತಿದ್ದು ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ. ಬನ್ನಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗುರು ಗೋವಿಂದ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಮಹಾನ್ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣಾದಾಯಕ ಜೀವನದಿಂದ ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಜೀವನ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳೋಣ. ಜನವರಿ 1 2018 ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ದಿನವಾಗಿದೆ. ಯಾರು 2000 ಅಥವಾ ಅದರ ನಂತರ ಜನಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅಂದರೆ 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಜನಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅವರು 2018 ರ ಜನವರಿ 1 ರಂದು ಮತದಾನ ಮಾಡಲು ಅರ್ಹರಾಗಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಗಣತಂತ್ರವು 21ನೇ ಶತಮಾನದ ಮತದಾರರನ್ನು 'ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ವೋಟರ್ಸ್' ಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಯುವಜನತೆಗೆ ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಮತದಾರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತದಾನದ ಶಕ್ತಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

* ಕೃಪೆ; ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ಮತದಾನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಿ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಕೇವಲ ಮತ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ನೀವು 21 ನೇ ಶತಮಾನದ ಭಾರತ ಹೇಗಿರಬೇಕು? 21 ನೇ ಶತಮಾನದ ಭಾರತದ ನಿಮ್ಮ ಕನಸುಗಳೇನು? ಎನ್ನುವ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ನೀವೂ ಭಾರತದ 21 ನೇ ಶತಮಾನದ ನಿರ್ಮಾತೃವಾಗಬಹುದು. ಇದರ ಆರಂಭ ಜನವರಿ 1 ರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮನದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ 18 ರಿಂದ 25 ವಯೋಮಾನದ ಶಕ್ತಿಯುತ ಸಂಕಲ್ಪಭರಿತ ನಮ್ಮ ಯಶಸ್ವಿ ಯುವಜನರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇವರನ್ನು 'ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂಥ್' ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂಥ್ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥ - ಹುರುಪು, ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಾವು ಭಾರತದ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಣಕು ಸಂಸತ್ತು ಆಯೋಜಿಸಬಹುದೇ? ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ 18 ರಿಂದ 25 ರ ವಯೋಮಾನದ ಯುವಕರು ಜೊತೆಗೂಡಿ ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಲಿ, ಹೊಸ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಲಿ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿ. 2022ರ ಮೊದಲೇ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೇನಾನಿಗಳು ಕಂಡಂತಹ ಕನಸುಗಳನ್ನು ನನಸಾಗಿಸುವಂಥ ಭಾರತವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡೋಣ? ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದ ಮಂಥನ ನಡೆಯಲಿ. ಆಗಸ್ಟ್ 15 ರ ವೇಳೆಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಣಕು ಸಂಸತ್ತು ಆಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಆಯ್ದ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ಮುಂದಿನ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನವಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಣ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದು? ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದು? ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂದು ಯುವಕರಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿವೆ. ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಫಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅವಕಾಶಗಳ ಯೋಜನೆಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಈ 'ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂಥ್' ಗೆ ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ ಹೇಗೆ ಸಿಗಬಹುದು ಮತ್ತು

18 ವರ್ಷ ತುಂಬುತ್ತಲೇ ಅವರಿಗೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಇದರ ಲಾಭವನ್ನೂ ಅವರು ಪಡೆಯುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನನಗೆ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸೇವೆಯ

ಟಾಪರ್ ಅಂಜುಮ್ ಬಶೀರ್ ಖಾನ್ ಖಿಟ್ಟಕ್ ಅವರ ಪ್ರೇರಣಾದಾಯಕ ಕಥೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಅವರು ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷದ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟೇವ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಟಾಪರ್ ಆಗಿ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಸಂಕಷ್ಟದಾಯಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ನಿರಾಶೆಯ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂಜುಮ್ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಯೇ ಅಗಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಕೇರಳದ ಶಬರಿಮಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತು ಬರುವುದು ತುಂಬಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ವಿಶ್ವ-ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿಯ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾರೀ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರು ಬರುತ್ತಾರೋ, ಯಾವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಹಾತ್ಮೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮತ್ತು ಕಾಡಿನ ನಡುವೆ ಇರುವ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲಾಗಿರಬಹುದು? ಆದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಹ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನಾಗಿ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು, ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹುಡುಕಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ

ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಅದೆಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಶಬರಿಮಲೆ ಮಂದಿರವು ತಂತಾನೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಪಿ. ವಿಜಯನ್ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಆಫೀಸರ್ "ಪುಣ್ಯಂ ಪೂಂಕವನಂ" (ಫುನ್ಯಮ್ ಫೂನ್ಯವನಮ್) ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಒಂದು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಪ್ರಚಾರ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಯಾವುದೇ ಯಾತ್ರಿಗಳು ಬಂದರೂ ಅವರು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯ ಶ್ರಮದಾನ ಮಾಡದೆ ಅವರ ಯಾತ್ರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಂಪರೆಯನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ, ಪೂಜ್ಯ ಬಾಪೂರವರು ಜೀವನಪೂರ್ತಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರೋ, ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದರೋ, 'ಸ್ವಚ್ಛ-ಭಾರತ', 'ಕೊಳಕು ಮುಕ್ತ ಭಾರತ' ಎನ್ನುವ, ಯಾವ ಕೆಲಸವು ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತೋ ಅಂತಹ ಅವರ ಕನಸಿನ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತವನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಬಾಪೂರವರ 150ನೇ ಜಯಂತಿಯಂದು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, 2014 ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2 ರ ಪೂಜ್ಯ ಬಾಪೂರವರ ಜನ್ಮ ಜಯಂತಿಯಂದು, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೆವು. ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡೋಣ. ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಿಂದ ಕೂಡ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ 2018 ರ ಜನವರಿ 4 ರಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ 10 ರ ನಡುವೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಸಾಧನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾದ 'ಸ್ವಚ್ಛ ಸರ್ವೆಕ್ಷನ್ 2018 ಸಮೀಕ್ಷೆ' ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು 4 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಬಯಲು ಶೌಚದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ; ಕಸದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ; ಕಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ವಾಹನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ; ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಸದ

ಸಂಸ್ಕರಣೆ; ನಡುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು; ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಅವಿಷ್ಕಾರಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ - ಮುಂತಾದವುಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ, ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಒಂದು ಸಮಾಜದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಚಯದ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದು 'ಮನದ ಮಾತು' ಎಂಬ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಬರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಒಂದುವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆ ಹಜ್ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಲು ಬಯಸಿದರೆ ಅವರು ಮಹರಮ್ ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ಪುರುಷ ರಕ್ಷಕರಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯವು ಸಹ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ದಿಟ್ಟಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟು, 70 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಬರುತ್ತಿರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮುರಿದು ಈ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರುಷ ರಕ್ಷಕರ ಜೊತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಜ್ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಈ ಸಾರಿ ಸರಿಸುಮಾರು 1300 ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರುಷ ರಕ್ಷಕರಿಲ್ಲದೆ ಹಜ್ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಲು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಕೇರಳದಿಂದ ಉತ್ತರದವರೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಜ್ ಯಾತ್ರೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬಂಟಿಗರಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಹಜ್ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಲು ಖಚಿತವಾಗಿ ಅನುಮತಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ನಾನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಜ್ ಯಾತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಲಾಟರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬೊಂಟಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಈ ಲಾಟರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಭಾರತದ ವಿಕಾಸ ಯಾತ್ರೆಯು ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿಯ ಬಲದಿಂದ, ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೂಡ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಸಿಗಲಿ, ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಿಗಲಿ, ಅದರಿಂದ ಅವರೂ ಸಹ ಪ್ರಗತಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರೆಯುವಂತಾಗಲಿ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಬೇಕು.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ, ಜನವರಿ 26 ನಮಗೆ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರ್ವವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ 26 ಜನವರಿ 2018 ರ ದಿನ ವಿಶೇಷ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಗಣತಂತ್ರ ದಿವಸದ ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಆಗ್ನೇಯ ಏಶಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಎಲ್ಲಾ ಹತ್ತು ದೇಶಗಳ ಮುಖಂಡರು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರಲಿದ್ದಾರೆ. ಗಣತಂತ್ರ ದಿವಸದಂದು ಈ ಸಾರಿ ಒಬ್ಬರಲ್ಲ, ಹತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಹೀಗೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. 2017, ಆಗ್ನೇಯ ಏಶಿಯಾ

ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. 2017 ರಲ್ಲಿ ಆಗ್ನೇಯ ಏಶಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟವು ತನ್ನ 50 ವರ್ಷವನ್ನು ಪೂರೈಸಿತು ಮತ್ತು ಇದೇ 2017 ರಲ್ಲಿ ಆಗ್ನೇಯ ಏಶಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಒಕ್ಕೂಟದ ಜೊತೆ ಭಾರತದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ 25 ವರ್ಷಗಳು ಸಹ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಜನವರಿ 26 ರಂದು ವಿಶ್ವದ ಹತ್ತು ದೇಶಗಳ ಈ ಮಹಾನ್ ನಾಯಕರುಗಳು ಒಗ್ಗೂಡುವುದು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ, ಇದು ಹಬ್ಬಗಳ ಋತುವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ

ನಮ್ಮ ದೇಶ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಗಳ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಹಬ್ಬದೊಂದಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿದ ದಿನಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಈಗಷ್ಟೇ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ಆಚರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಹೊಸ ವರ್ಷ ಬರಲಿದೆ. ಬರಲಿರುವ ಹೊಸ ವರ್ಷ ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷ, ಸುಖ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರಲಿ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೊಸ ಆಶಯ, ಹೊಸ ಉತ್ಸಾಹ, ಹೊಸ ಭರವಸೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸಂಕಲ್ಪದೊಂದಿಗೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯೋಣ, ದೇಶವನ್ನೂ ಸಹ ಮುನ್ನಡೆಸೋಣ. ಜನವರಿ ತಿಂಗಳು ಸೂರ್ಯನು ಉತ್ತರಾಯಣಕ್ಕೆ ಪಥ ಬದಲಿಸುವ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಇದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪರ್ವ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲವೂ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ವಿವಿಧತೆಯಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಈ ಅದ್ಭುತ ಘಟನೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ಲೋಹಡಿ' ಯ ಆನಂದ ಇರುತ್ತದೆ, ಯು.ಪಿ. ಮತ್ತು ಬಿಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಖಿಚಡಿ ಮತ್ತು ತಿಲ್-ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 'ಸಂಕ್ರಾಂತ್' ಎಂದು ಹೇಳಲಿ, ಅಸ್ಸಾಂ ನಲ್ಲಿ 'ಮಾಘ-ಬಿಹೂ' ಅಥವಾ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ 'ಪೊಂಗಲ್' ಎನ್ನಲಿ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಗಳೂ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಮಹತ್ವ ಇದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಗಳೂ ಬಹುಶಃ ಜನವರಿ 13 ರಿಂದ 17 ರ ಮಧ್ಯೆ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬಗಳ ಹೆಸರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ, ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಮೂಲ ತತ್ವ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂಬಂಧ.

ಎಲ್ಲಾ ದೇಶವಾಸಿಗಳಿಗೂ ಈ ಹಬ್ಬಗಳ ಹಾರ್ದಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಸ ವರ್ಷ 2018 ರ ಶುಭಾಶಯಗಳು. ಅನಂತಾನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ.

2018 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಧನ್ಯವಾದಗಳು. □

ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ
ಅಗತ್ಯವಾದ ಹಣಕಾಸು ಸೌಲಭ್ಯ
ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ
ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಅವು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿಯಿಂದ
ಹಿಡಿದು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ ಒದಗಿಸುವ
ಮೂಲಕ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ
ಗಳಿಸಿವೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ,
ಆಯಾತ ನಿಯಾತ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ
ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೇಡಿಕೆ ಪೂರೈಸುವಲ್ಲಿ ಈ
ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಹತ್ತರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಿವೆ.
ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿಯೇ
ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿವೆ.

ಭಾರತದ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
ಬ್ಯಾಂಕ್ : ಏಪ್ರಿಲ್ 2, 1990ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ
ಬಂದ, ಈ ಬ್ಯಾಂಕು, ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಅತಿ ಸಣ್ಣ,
ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ,
ಸಂವರ್ಧನೆ, ಹಣಕಾಸು ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು

ನಿಮದಿದು ತಿಳಿದಿಯೇ?

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ : 1988ರಲ್ಲಿ
ಆರಂಭವಾದ ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್, ವಸತಿ ಹಣಕಾಸು
ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ನೆರವು
ನೀಡುತ್ತದೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಲೀಕತ್ವದ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸತಿ ಬ್ಯಾಂಕ್, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು
ಸವಾಲು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಯೋಜನಾ ಹಣಕಾಸು,
ಹಣಕಾಸು ಕ್ರೋಢೀಕರಣ ಮೊದಲಾದ
ವಿಶೇಷ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ನಬಾರ್ಡ್ : ಸಂಸತ್ತಿನ
ಅನುಮೋದನೆಯಂತೆ 1981ರ ಕಾಯ್ದೆ 61ರಡಿ
ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತಾ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ನಬಾರ್ಡ್) ಜುಲೈ

1982ರಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಆರಂಭಿಕ 100
ಕೋಟಿ ರೂ. ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಶುರುವಾದ
ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಚ್ 31, 2016ಕ್ಕೆ 5000
ಕೋಟಿ ರೂ. ಸಂದಾಯಿತ ಬಂಡವಾಳ
ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲು
4980 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ರಿಸರ್ವ್
ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಲು 20 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಾಗಿವೆ.

ಎಕ್ಸಿಮ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ :
ಭಾರತದ ಆಮದು-ರಫ್ತು ಕಾಯ್ದೆ 1981ರಡಿ,
ಜಾಗತಿಕ ರಫ್ತು ಸಾಲ ಏಜೆನ್ಸಿ - ಇಸಿಎ
ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ 1982ರಲ್ಲಿ ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್
ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭಿಸಿತು. ಇದು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು
ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ
ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಮದು,
ರಫ್ತು ಉತ್ಪನ್ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ರಫ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ,
ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮೊದಲಾದ
ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. □

ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಉದಮ-ಕ್ರಾಂತಿಯ ಆದಮನ

(67 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಈ ಹಿಂದೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ
ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ
ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹಲವಾರು
ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿದ್ದವು. ಇಂದು ಬಹುತೇಕ
ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು
ಹಾಗೂ ಹಾಲಿ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು
ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ
ಇದ್ದ ತೊಡಕುಗಳ ಕಾರಣಗಳಿಂದ
ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು
ಹೊಂದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ
ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದು, ಈ ತೊಡಕುಗಳ
ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲ
ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿತ್ತೀಯ
ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸಲು ಹಲವಾರು
ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಆದಷ್ಟು
ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು
ತೆರೆಯಲು ಹಾಗೂ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು
ನಡೆಸಲು ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು
ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನಧನ ಯೋಜನೆ,
ಭೀಮ್ ಆಪ್‌ನ ಬಿಡುಗಡೆ, ವಿತ್ತೀಯ
ಸೇರ್ಪಡೆ ಹಾಗೂ ವಿತ್ತೀಯ ಸಾಕ್ಷರತೆ
ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿತ್ತೀಯ
ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವ
ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇದುವರೆಗಿನ ನೀತಿಯಂತೆ ಸರ್ಕಾರ
ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್
ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು
ಹೊಂದಿದ್ದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್
ಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ
ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಇದುವರೆಗೆ ಭಾರತ
ಸರ್ಕಾರವು ತೆರಿಗೆದಾರರ ಹಣವನ್ನಾದರೂ
ಬಳಸಿ ಆರ್ಥಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಲ್ಲಿ
ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ ಈಗ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ
ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ವಹಿವಾಟುಗಳಲ್ಲಿ
ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್
ಬ್ಯಾಂಕನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಡಿತಗೊಂಡಿರುವ
ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿ
ಮಾಡುವ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಪರಿಹಾರ
ಮತ್ತು ಠೇವಣಿ ವಿಮೆ ಮಸೂದೆ
(ಎಫ್‌ಆರ್‌ಡಿಐ) ಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು
ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ.

**ಹಣಕಾಸು ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು
ಠೇವಣಿ ವಿಮೆ ಮಸೂದೆ (ಎಫ್‌ಆರ್‌ಡಿಐ)
ನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು**

ವಿತ್ತೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ
ಸಂಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ
ಠೇವಣಿದಾರರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಹಾಗೂ
ಹಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು,
ಠೇವಣಿ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ
ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರುವುದು,
ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ವಿತ್ತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ
ಉಸ್ತುವಾರಿ ನಡೆಸಲು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್
ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂಬ ಹೊಸ
ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ
ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈ

ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯ
ಜೊತೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ
ಕ್ರಾಂತಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ
ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸ್ವರೂಪವೇ
ಬದಲಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. □

ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 7.2ರಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲಿದೆ. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿದರವೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಲಿದ್ದು, ಶೇಕಡ 7.4 ತಲುಪಲಿದೆ. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯು ನೀಡಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಲಿದೆ. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ನೀಡಿರುವ ವಿಶ್ವಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆ - 2018ರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಕುರಿತು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಲಾಗಿದೆ.

* * *

ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ದೇಣಿಗೆ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಮಹತ್ವದ ಚುನಾವಣಾ ಬಾಂಡ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಖ್ಯೆರುಗೊಳಿಸಿದೆ. ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಶ್ರೀ ಸಚಿವ ಅರುಣ್ ಜೇಟ್ಟಿ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿ, ಒಂದು ಸಾವಿರ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ, ಒಂದು ಲಕ್ಷ, ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ಒಂದು

ವಾರ್ತಾ ವಿಶ್ಲೇಷ

ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮುಖ ಬೆಲೆಯ ಈ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಆಯ್ದು ಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಖರೀದಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದರು. ಈ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವವರು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೆವೈಸಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿರಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಿಂದಲೇ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಬಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷದ ಹೆಸರು ಮುದ್ರಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಈ ಬಾಂಡ್‌ಗಳು ಕೇವಲ 15 ದಿನಗಳ ಚಲಾವಣೆ ಅವಧಿ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿತ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ದೇಣಿಗೆ ನೀಡಲು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಅಧಿಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಿಯೋಜಿತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಅವನ್ನು ನಗದೀಕರಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿವಾಹ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಸೂದೆ-2017ಕ್ಕೆ ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರ ದೊರೆತಿದೆ. ತ್ರಿವಳಿ ತಲಾಖ್ ನೀಡುವವರಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಠಿಣ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲು ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷಗಳು ಬಯಸಿದ್ದವು. ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಗಳು ಮಸೂದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ನಿರ್ಣಯ ತಿರಸ್ಕಾರಗೊಂಡಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇಲ್ಲದೇ ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರ ದೊರೆತಿದೆ.

ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆಗೆ ಅಂಗೀಕಾರ ದೊರೆತ ನಂತರ ಮಾತನಾಡಿದ ಕಾನೂನು ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ರವಿಶಂಕರ್ ಪ್ರಸಾದ್, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಶಕ್ತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಸೂದೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಧರ್ಮ ಅಥವಾ ನಂಬಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆಯಲ್ಲ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರೇರಿತ ಕೂಡ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. □

Subscription Coupon

[For New membership /Renewal/Change of Address]

I want to subscribe to :

Yojana / Kurukshetra / Ajkal / : 1 yr. Rs.230/-; 2 yrs, Rs.430/- ; 3 yrs, Rs.610/-

Bal Bharati : 1 yr. Rs.160/-; 2 yrs, Rs.300/- ; 3 yrs, Rs.420/-

(Circle the magazine of your choice and the period of subscription)

DD/PO/MO No. _____ date _____

Name (in block letters) : _____

Subscriber's profile : Student / Academician / Institution / Others

Address : _____

PIN : _____

The amount may kindly be sent in the form of D.D. It should be drawn in favour of ADG (I/C), Publications Division, Min. of I & B, GOI and payable at New Delhi. The D.D. along with duly filled coupon may kindly be sent to The Business Manager (Journals), Publications Division, Ministry of Information & Broadcasting, Room No. 48-53, Sochna Bhawan, CGO Complex, Lodhi Road, New Delhi * 110 003.

Please allow us 4 to 6 weeks for the dispatch of the first issue.

P.S. : For Renewal / change in address, please quote your subscription number

To Subscribe Online

Log on to

<http://publicationsdivision.nic.in/>,
in collaboration with bharatkosh.gov.in